LIET. BIBLIOG. TARNYBOS BIBLIOTEKA

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

Nr. 35 (555) TORONTO, Ontario 1960 m. rugsėjo (September) mėn. 1 d. Kaina 10¢

The Lights of Homeland
Lithuanian Weekly
Published by the Lithuanian R.C. Cultural Society of Canada
Authorized as Second Class Mail Post Office Department Ottawa

SAVAITRAŠTIS
Leidžia Kanados Lietuvių Katalikų Kultūros Draugija
941 Dundas St. W., Toronto 3, Ont., Canada.

VII-ji KANADOS LIETUVIŲ DIENA

Jau septintą kartą Kanados lietuviai šį savaitgalį susirinks į didžiąją savo šventę — Kanados Lietuvių Dieną, kurios programa, kaip ir kitais metais būdavo, vyks dvi dienas. Šį kartą Kanados Lietuvių Diena vyksta Toronte, didžiausioje ir veikliausioje Kanados lietuvių kolonijoje.

Tai ne paprasta vietinė šventė, bet visų Kanados lietuvių šventė. Lietuvių Diena iš vienos pusės yra savo jėgų demonstracija, o iš kitos — tai atsigaivinimo šventė, kurioje pasisemiama naujų jėgų ateities veiklai ir pareiškiamas vedamasis žodis ateičiai. Tai visuotinė šventė, kokios kitos neturime. Ji jau virto tradicine ir visų laukiama šventė. Tai vienintelė proga visiems susitikti, pasidalint mntimis, vekėjams pasitarti, apsvarstyti galimybes, išsiaiškinti jėgas, kad vėliau metų bėgyje galima būtų geriau planuoti. Kaip tik čia geriausia proga pajusti bendruomenės pulsą ir jos dvasią. Be tokių susitikimų palengva visi ryšiai imtų atsipalaiduoti. Gaila tik, kad milžiniški atstumai neleidžia suvažiuoti visiems Kanados lietuviams. Bet šiemet tolimųjų Kanados vakarų provincijų lietuviai savo sąskrydį jau turėjo ir pasiekė panašių rezultatų. Reikia manyti, kad jie savo tuos sąskrydžius ateity dar sudažnins.

Liūdnas yra reiškinys, kad dalis lietuvių, dar vis tebesilaiko komunistinių Maskvos agentų prieglobstyje ir į bendrąją lietuvišką veiklą neisijungia. Daugelis iš jų, ir labai ilgėdamiesi lietuviškos aplinkos bei lietuviškosios dvasios, visdėlto varžosi ir nedrįsta ateiti ten, kur jos galima pasisemti. Bauginami ir atgrasomi savo raudonųjų vadų, jie varžosi. Neateis jie patys ir į Lietuvių Dienų iškilmes, neišgirs nei lietuviškos dainos, nei galės pasidžiaugti lietuvišku šokiu. Jis gi ne "fašistinis", jokio nemalonaus įspūdžio niekam nepadarys. Tad, jei kas turi kokių panašių pažįstamų, turėtų pasistengti prikalbinti juos ateiti, turėtų juos atvesti. Lietuvių Diena tebus visiems gaivininčių lietuviškų jėgų šaltinis.

Kad galima būtų išreikšti viską, kas visų metų bėgyje mūsų širdyse susikaupia, kad galima būtų parodyti viską, ko metų bėgyje pasiekiama, reikėtų gal savaitės — ne dviejų dienų. Mūsų sąlygose tai neįmanoma. Reikia tenkintis įmanomais dalykais. Šių metų Lietuvių Dienos programa betgi sudaryta kiek kitoniška, negu būdavo kitais metais. Be įprasto visų lietuvių susitikimo baliaus metu šeštadienio vakare, sekmadienį popiet iškilmingo akto metu įvyks ir Antroji Šiaurės Amerikos Lietuvių Tautinių Šokių Šventė, paįvairinta Toronto "Varpo" choro dainomis. Beveik visose lietuvių kolonijose Kanadoje veikia tautinių šokių grupės. Pavienių grupių pasirodymų mes visi jau daug esame matę, bet Kanadoje dar nebuvo tokios šventės, kad būtų suvažiavę ne tik jos visos, bet taip pat visa eilė tokių grupių iš Amerikos. Ir tokie bendri pasirodymai, kuriems numatyta visa valanda laiko, be abejonės, bus labai įspūdingi ir neužmirštami.

Visa tai bus gražu ir iškilminga, bet, žinoma, visų gražiausia bus, kad suplūs masės lietuvių iš visos Kanados. Kiek čia bus susitikimų su jau seniai nematytais bičiuliais, kiek pasikalbėjimų, kiek džiaugsmų tikrai savoje, grynai lietuviškoje aplinkoje. Lietuvių Diena tam pirmiausia ir skiriama. Tai Kanados Lietuvių Bendruomenės metinės veiklos vainikas. Ji svarbi, žinoma, ir reprezentacijai, bet dar svarbesnė pačiai lietuviškajai bendruomenei, mums patiems. Mes turėtume daug ką kitiems pasakyti, bet dar labiau esame reikalingi atsigaivinimo savoje aplinkoje. Be abejonės, šitą bendravimo reikalą jaučiame visi, tad ir į tą didžiąją mūsų šventę susirinkime visi, kam tik nebus nenugalimų kliūčių, tai svarbu ir šventės pasisekimui ir mums patiems.

O svarbiausia nepamirškime jaunimo. Kaip tik jaunimui, jo lietuviškosios sąmonės formavimui svarbu bent kartą metuose pajusti, kad jis nėra mažas vienišas šapelis svetimųjų jūroje, kad yra lietuvių masė, kuri jam gali būti užuovėja ir priebėga, kad tai visdėlto jėga, nors kasdien jo ir nejuntama. Dėlto tai tėvai jokiu būdu neturėtų sulaikyti ar palikti jaunimo namie. Šitokie susibūrimai pirmiausia ir reikalingi jaunimui. Jo lietuvškajam apsisprendmui reikalinga atramos, reikalinga pajusti, kad jis yra lietuviškosios bendruomenės narys.

SVEIKINAME VII KANADOS LIETUVIŲ DIENOS DALYVIUS BEI SVEČIUS IR II ŠIAURĖS AMERIKOS LIETUVIŲ TAUTINIŲ ŠOKIŲ ŠVENTĖS ŠAUNIUOSIUS ŠOKĖJUS, SUSIRENKANČIUS TORONTE!

VII K. LIETUVIŲ DIENA

Jau septintą kartą Kanados lietuviai rinksis į Lietuvių Dieną pademonstruoti tautinės dvasios, meilės ir kartu tarpusavyje pabenrauti, pasidžiaugti visuomeniniais laimėjimais, o taip pat asmeniškai atnaujinant ar užmezgant naujas pažintis su iš įvairių kolonijų atvykusiais tautiečiais. Tenka labai pasidžiaugti, kad ši šventė juo toliau, tuo su didesniu susidomėjimu yra visų švenčiama.

Septintoji Kanados Lietuvių Diena yra didelių sukakčių minėjimo ženkle — ji skiriama 550 Žalgirio mūšio pergalei paminėti ir 20 metų mūsų krašto skaudžiai okupacijai prisiminti. Šiais metais LD ypatingai pasižymės tuo, kad į ją iš Kanados ir JAV suvažiuoja per du šimtus jaunimo Šiaurinės Amerikos Antrajai Tautinių Šokių Šventei. Didingas tautinių šokių pasirodymas kaip tik vyks Lietuvių Dienos suvažiavimo proga.

SEPTINTOSIOS LIETUVIŲ DIENOS PROGRAMA

Kaip žinome, šventė vyksta šį šeštadienį ir sekmadienį, rugsėjo 3 ir 4 dienomis Toronte.

Šeštadienį pažymėtini du programos punktai: 11 val. ryto Dailės parodos atidarymas ir 6 val. vak. didysis susitikimo ir susipažinimo balius. Dailės paroda vyks Metropolitan Institute patalpose, 709 College St. (prie Shaw gatvės). Parodoje išstatyta daug vertingų paveikslų Kanados ir JAV lietuvių dailininkų. Parodos organizavimui daugiausia darbo įdėjo dail. T. Valius. Paroda bus atdara dvi savaites. Įėjimas į ją — laisva auka.

Didysis susitikimo balius vyks Scarboro Arenoje — 75 Birchmount Road. Į salę automobiliais vykstant geriausia naudotis Lake Shore — paežere. Gatvėkariais patogiausia vykti Queen gatve be persėdimų, o vykstant Bloor gatvėkariu persėsti į toliau einantį autobusą.

Linksmo baliaus metu tikimasi daug svečių iš įvairių Kanados vietovių, o nemažiau taip pat iš Amerikos. Turint mintyje, kad Lietuvių Diena sutampa su ilguoju rugsėjo savaitgaliu, o taip pat su Valstybine Kanados Paroda Toronte, rengėjų viltis tai tik padidina. Šokių metu gros 8 asmenų "Olimpia" orkestras. Gausus ir sudėtingas bufetas, kuriam Ontario likerio taryba "reikmenų" šiais metais tikrai nepažykštėjo... Įėjimas į balių $2 asmeniui. Atsimenant dideles šventės rengėjų išlaidas, manytume, kad tokia kaina yra savaime suprantama.

Sekmadienio iškilmės pradedamos 11 val. iškilmingomis pamaldomis Toronto šv. Jono lietuvių kapinių aikštėj Port Credit. Kaip matyti iš kelių plano, ši vieta randasi prie pat Queen Elizabeth ir 10 kelio, važiuojant iš Toronto — Hamiltono link. Pamaldas atlaikys J.E. Toronto vyskupas F. V. Allen, geras lietuvių bičiulis. Pamaldų metu visi dalyviai giedos tradicines giesmes.

Pamaldos vyks po atviru dangumi. Esant šiltam orui bus galima gauti vaisvandenių ir ledų. Pamaldų metu Liet. Dienų rengėjai daro rinkliavą, kuri skiriama lietuvių kapinėse pastatyti paminklą Sibiran ištremtiems ir ten žuvusiems tautiečiams. Svečiui vyskupui ir kunigams pasiruošti pamaldoms yra rezervuotos pp. Ališauskų namo patalpos. Iš Queen Elizabeth kelio įvažiavimą nurodys ir prie kapinių automobilių sustatymą tvarkys Toronto šauliai.

Iškilmingas Lietuvių Dienų aktas įvyks toje pačioje Scarboro Arena salėje punktualiai 4 val. p.p. Didžiosios 550 metų Žalgirio mūšio sukakties ir 20 metų skaudžiosios Lietuvos okupacijos prisiminimo tema kalbą pasakys iš Vašingtono atvykęs Lietuvos pasiuntinybės patarėjas dr. Stasys Bačkis. Po oficialiųjų svečių trumpų sveikinimų ir 15 min. pertraukos, prasidės II Kanados ir Amerikos Tautinių Šokių Šventė, kurioje dalyvaus per 200 žydinčio mūsų lietuviškojo jaunimo, atvykusio iš įvairių Kanados miestų ir iš kaimyninės šiaur. Amerikos.

Tautinių šokių dalyviai šeštadienį visą dieną repetuos Scarboro Arenoje, kad geriau susiderintų ir pavienės grupės sklandžiau įsijungtų į masinį vienetą.

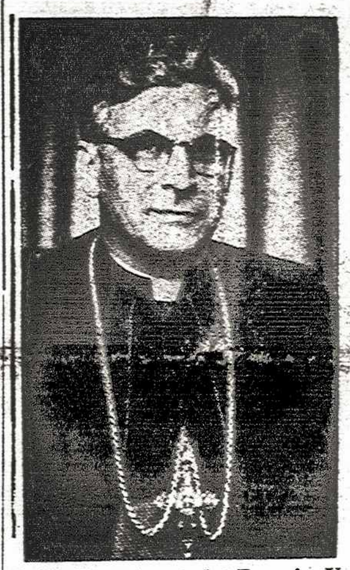

J. E. Toronto vysk. Francis V. Allen, kuris laikys LD pamaldas šv. Jono lietuvių kapinių aikštėje.

Dr. Stasys A. Bačkis, Lietuvos atstovybės Vašingtone patarėjas, LD iškilmingo akto kalbėtojas.

Tautinių šokių šventės organizavimu daugiausia darbo įdėjo Toronto taut. šokių vadovas Vytautas Turuta.

Dainuos sol. V. Žiemelytė.

Aktas užbaigiamas Toronto lietuvių choro, vad. muz. St. Gailevičiaus.

Įeinant į Scarboro Areną prieš iškilmingąjį aktą kiekvienam dalyviui bus įteikiamas gražiai išleistas VII-sios Kanados Lietuvių Dienos virš 100 puslapių Metraštis. Leidinyje telpa vertingos istorinės medžiagos, liečiančios Žalgirio mūšio sukaktį, 20 metų Lietuvos okupaciją, Kanados Lietuvių Bendruomenės statutai ir kt. Už leidinį ir programą auka $2. Moksleiviai nuo to atleidžiami.

Iš kitų vietovių atvykę svečiai įvairiais informacijų reikalais prašomi kreiptis į Lietuvių Namus — 1129 Dundas St. W. — 235 Osington Ave. Telefonas LE. 3-3027. Svečiai, ypač tautinių šokių šokėjai, atvykę į Torontą traukiniais, stotyje bus pasitikti Toronto lietuvių skautų. Svečių transporto reikalais rūpinasi St. Juozapavičius.

Svečių nakvynių reikalais rūpinasi St. Banelis, tel. LE. 5-5803.

Lietuvių Dienų rengėjai apeliuoja į torontiškių lietuvių svetingumą — prašo priimti svečius nakvynėms, nes jų dar trūksta.

Šventės rengėjai nenorėtų prileisti, kad atsirastų bent vienas Toronto lietuvis, kuris išdrįstų šį savaitgalį, nors ir ilgąjį, ramia sąžine nerūpestingai leisti laiką kur nors nuošaliai, kada šventės rengėjai yra įdėję tiek daug laiko ir darbo ir ypač šventės svečiai, nesigailėję laiko ir vargo atvykti iš Niujorko, Vašingtono, Čikagos, Montrealio ir kt. vietovių.

Toronto lietuviai yra Septintosios Lietuvių Dienos šeimininkai, jie todėl kaip šeimininkai ir pasielgs, parodydami įprastą Toronto lietuviams organizuotumą, vieningumą ir svetingumą.

Tebūna VII-ji Kanados Lietuvių Diena paženklinta gražiausių vilčių ir pasisekimo ženklu, o bendromis visų pastangomis pasiekti laimėjimai tebūna sudėti ant tėvynės vadavimo aukuro.

VII LD Informacija.

KAS NAUJO KANADOJE?

Kanados naujosios partijos, kuri yra kuriama CCF ir Kanados Darbo Kongreso (CLC) — darbo unijų centro — ir kuri turės pakeisti dabar veikiančią socialistinę CCF partiją, steigiamoji konvencija įvyks 1961 m. liepos 31 - rugpiūčio 1 d. d. Taip buvo sutarta abiejų organizacijų atstovų pasitarime rugpiūčio 20-21 d. d. Organizatoriai norėtų, kad naujoji partija galėtų veikti ateinančiuose federaciniuose rinkimuose. Tiesa, spauda spėlioja, kad premjeras Diefenbaker galįs veikiantį parlamentą paleisti, rinkimus naujo paskelbti dar birželio mėn. Kad taip gali būti, spėjimas remiamas dabartinės valdžios nusistatymu įgyvendinti eilę ūkinių reformų bei griebtis griežtesnių priemonių prieš nedarbą. Manoma, kad prieš tai vyriausybė norėsianti patikrinti pasitikėjimą ja ir skelbsianti naujus rinkimus.

Naujosios partijos organizatoriai betgi tuo netiki ir mano, kad tai naujajai partijai savo jėgas išbandyti teks B. Kolumbijos provinciniuose rinkimuose 1961 m. rugsėjo mėn. 12 d. ir federacinio parlamento daliniuose rinkimuose tuščioms vietoms parlamente užpildyti, kurie taip pat turės įvykti kitą rudenį, jei nebus visuotinių rinkimų.

Kas bus naujosios partijos vadas, turės išspręsti konvencija. Kandidatų tarpe, atrodo, pirmauja dabartinis Saskatchewano premjeras T. C. Douglas.

•

Tarptautinė atominių tyrimų konferencija Kingston, Ontario, Queen's University, prasideda rugpiūčio 29 d. ir tęsis iki rugsėjo 23 d. Joje dalyvauja per 400 mokslininkų iš 28 pasaulio kraštų. Iš Sovietų Rusijos atvyko jų net 15.

•

Bedarbių skaičius liepos mėnesį, vietoje kritęs, kaip paprastai būdavo kitais metais, dar padidėjo, matyt dėl darbą nutraukusių kaikurių įmonių ir statybų, ypač Ontario ir Quebec provincijose. Apskritai nedarbo grėsmė yra gana rimta ir prieš žiemą vyriausybei teks imtis kokių nors griežtų priemonių. Galimas dalykas, kad ir parlamentas rudenį susirinks nepaprastos sesijos.

•

Quebec žada priimti pašalpą universitetams. Iki šiol Quebeco valdžia neleido universitetams priimti federacinės valdžios paramos duodamos visiems Kanados universitetams. Ji reikalavo, kad toji parama būtų teikiama per provincinę valdžią. Taip tos paskirtos sumos jau kelinti metai stovi nenaudojamos. Tokių sumų jau susidarė net 41 milijonas dolerių. Po ilgų federacinės ir Quebec provincijos valdžių derybų yra maždaug pasiekta susitarimo. Sutarta, kad pašalpa universitetams nebus duodamas per provincinę vyriausybę, bet ir ne tiesiog federacinės vyriausybės. Tam bus sudaryta speciali Quebeco universitetų komisija, kuri atliks to tarpininko vaidmenį. Visa tai betgi galės būti sutvarkyta tik susirinkus parlamento sesijai, nes tam teks pakeisti Kandos Tarybos įstatymą, pagal kurį parama universitetams jos turi būti teikiama tiesiogiai.

•

Pasaulinių Pabėgėlių Metų Kanados įnašas buvęs labai didelis ir pirmaujantis, pareiškė JT augštasis komisaras pabėgėlių reikalams. Kanada netik pakeitusi savo imigracinius nuostatus, kad įsileistų pabėgėlių džiovininkų, bet surinkusi taip pat $625.000 likvidavimui kaikurių stovyklų Australijoje ir Vokietijoje. Rinkliavos buvo vykdomos atskirais miestais ir kiekvieno miesto surinktos sumos buvo paskirtos kitos stovyklos likvidavimui.

•

Kelių ministerija pereitą savaitę sudarė su statybų firmomis net 16 sutarčių plentų statyboms vykdyti. Bendra užsakymų suma $2.071.534.

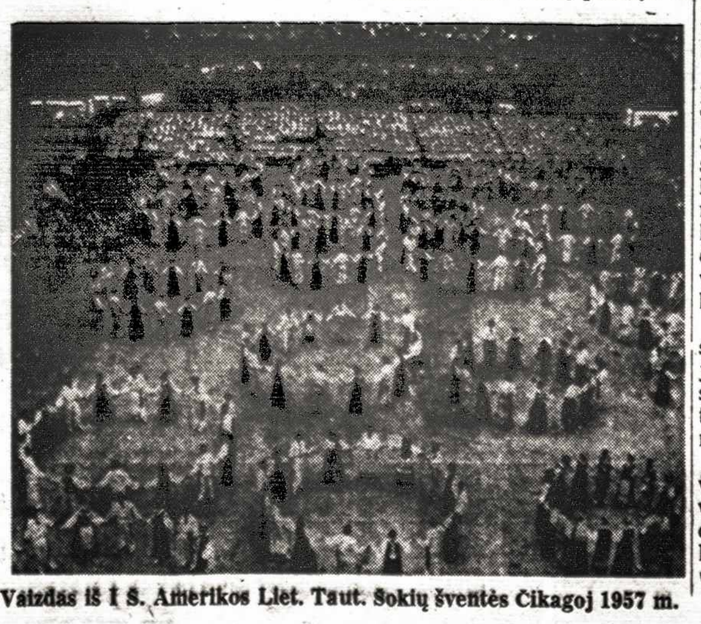

Vaizdas iš I Š. Amerikos Liet. Taut. Šokių šventės Čikagoj 1957 m.

Savaitės įvykiai

Kongo painiavos pereitą savaitę dar padidėjo ir, atrodo, kad einama prie namų karo, o blogiausia padėtis JT kariuomenės, kuri į vidaus santykių raidą kištis nenori ir neturi pagrindo, tad lieka tik paprasta maišaties stebėtoja. Lumumba, Kongo premjeras, patyręs nepasisekimų Saugumo Taryboje, kai jo prieš Hammarskjoldą nepalaikė net Azijos - Afrikos valsybių blokas, bandė atsigauti pereitą pirmadienį Leopoldvillėje sušaukęs nepriklausomų Afrikos valstybių konferenciją, kuri betgi pamatė tik maišatį ir labai netikrą padėtį, kai pačios konferencijos metu opozicijos demonstrantus išsklaidyti teko pasiųsti net kariuomenę.

Lumumba betgi nuo savo tikslo neatsisako. Jis pasiryžęs sukurti vieningą Kongo, o maištaujančias provincijas jėga suvaldyti. Paskelbęs reikalavimą, kad belgai turi iškraustyti per 8 dienas, o tuojau po to išsikraustytų ir JT kariuomenė, Lumumba pasiuntė savo kariuomenę į maištaujančią deimantų bei kasyklų provinciją Kasai ir užėmė jos sostinę Bakwangą, kai Kasai nepriklausomybės kovotojas - prezidentas Kolonji nei nesigynęs pabėgo į Katangą. Lumumbos kariuomenė nužygiavo toliau į pietus Katangos link. Šiosios premjeras Tshombe pasiryžęs ginti. Savo kariuomenę, kurios jis betgi teturi vos 1500, pasiuntė pasitikti Lumumbos pajėgų, išsprogdino geležinkelio tiltus ir užminavo kelius. Pirmadienį abiejų pusių kariuomenės buvo jau visai arti vienas antros. Katangoje tebesančios belgų įgulos nuo atžygiuojančios Lumumbos kariuomenės dengia JT etiopijiečių daliniai.

Tokioje padėty JT kariuomenės padėtis labai kebli, juoba, kad Lumumba juos jau vadina okupantais ir šaukia, jog Kongo visiškai nenoris, kad belgų okupacija būtų pakeista JT okupacija. Leopoldvillėje, be to, nuolat pasitaiko JT įžeidžiančių incidentų, kai kongiečiai, medžiodami belgus, suiminėja, kokie tik pasitaiko, baltutosius, dažnai net JT štabo narius, o šeštadienį Stanleyville aerodrome vėl buvo sumušti du kanadiečiai ir penki amerikiečiai. Juos išvadavo tik etiopiečiai, iš kongiečių jėga atėmę. Baltasis žmogus Afrikai jau perdaug įsipykęs, kad jį ten kas gerbtų.

Mali, t.y. skilusios Senegalijos ir Sudano respublikos likimas dar nepaaiškėjo. Senegalijos premjeras Dia, buvo nuvykęs tartis su de Gaulle į Paryžių ir visomis priemonėmis siekia, kad Senegalija būtų pripažinta savarankiška valstybe, bet tuo tarpu dar to nepasiekė. Kitos valstybės, žinoma, laukia Prancūzijos sprendimo, kuri betgi nesikubina, bijodama tuo būdu atstumti Sudaną, kurio premjeras Keita, kuris de jure tebėra ir Mali federacijos premjeras, reikalauja sušaukti Saugumo Tarybos posėdį federacijai gelbėti. Paryžius nori būti atsargus, kad Sudanas nepasektų Gvineja, kuri vienintelė iš buvusių Prancūzijos kolonijų nenori su ja nieko bendra turėti.

Amerikos Valstybių Organizacijos konferencija San Jose, Kostarikoje, sekmadienį priėmė rezoliuciją, draudžiančią šios konferencijos valstybėms siekti savo tikslų remiantis parama iš anapus šios hemisferos ribų. Nors vardai rezoliucijoje neminimi, bet visiems aišku, jog tai prieš Kubos pastangas pasiremti Sovietų Rusija bei Kinija. Kadangi Castro jau iš anksto buvo pareiškęs, kad draugystės su Sovietų Rusija ir Kinija jis vistiek nenutrauks, nežiūrint, ką ši konferencija nutartų, tai kaikurios valstybės buvo linkusios ieškoti švelnesnės išeities, bet kai JAV valstybės sekret. Herteris davė suprasti, jog nuo jų laikysenos šiuo atveju priklausys, kiek bus paskirta paramos, rezoliucija buvo vienbalsiai priimta. Kuba tapo tuo būdu izoliuota.

Dar anksčiau buvo izoliuota Dominikonų respublika. Jei Kuba buvo pasmerkta kaip komunizmo pervyla šiame kontinente, tai griežtas antikomunistas Trujillo buvo pasmerktas dėl nedemokratiškumo bei smurto prieš Venezuelos prezidento gyvybę. Jam pritaikytos ir ekonominės sankcijos ir nutraukimas diplomatinių santykių. Ir JAV pykdė tai nesvyruodamos, nors iki šiol jų santykiai su Trujillo buvo neblogi. Kur dabar pasuks Trujillo ir kaip toli žygiuos Castro?

JT nariais Saugumo Taryba nutarė plenumui rekomenduoti priimti 9 naujas valstybes. Tai 7 nariai dviejų Afrikos federacijų, buvusių Pranciūzijos kolonijų (3 Centrinės Afrikos Respublikos — Centro Afrika, Chad bei Kongo ir 4 Entantės Tarybos nariai: Valtaic, Nigerija, Dahomey ir Drambio Kaulo Krantas), jokiam jungtiniui nepriklausanti Gabon ir vienintelė ne Afrikos nauja valstybė — Kipras. Kitų dviejų Afrikos valstybių — buvusio belgų Kongo ir beirstančios Mali federacijos — priėmimo klausimas atidėtas. Anų devynių priėmimas formaliai dar turės būti patvirtintas rugsėjo mėn. susirenkančio JT plenumo.

Šiuose plenumo posėdžiuose, atrodo, bus pasikapota ir labai griežtais propagandos žodžiais, nes Sovietų Sąjunga žada kaltinti JAV savo šnipinėjimo lėktuvais bei agresyviniais veiksmais provokuojanti karą, o JAV pasiryžę reikalauti, kad sovietai pasiaiškintų, kodėl jie nuo 1956 m. tebelaiko savo kariuomenę Vengrijoje ir kodėl JT atstovui, N. Zelandijos delegatui Leslie Mumro, nebuvo leista nuvykti į Vengriją ištirti padėties, kaip tai buvo JT nutarta jau pernai. Žinoma, sprendimų nebus prieita, bet propagandinių kalbų bus iki valiai.

JAV rinkiminė kampanija jau įsisiūbuoja. Pastebimas vis kyląs sąjūdis prieš Kennedy kaip prieš katalikę. Spauda, organizacijos ir privatūs asmenys užpilami antikatalikiškais pamfletais. Gaunasi įspūdis, kad rinkiminėje kovoje religijos klausimas ir šį kartą, kaip ir 1928 m., kai demokratų kondidatu buvo katalikas Smith, bus labai karštai keliamas.

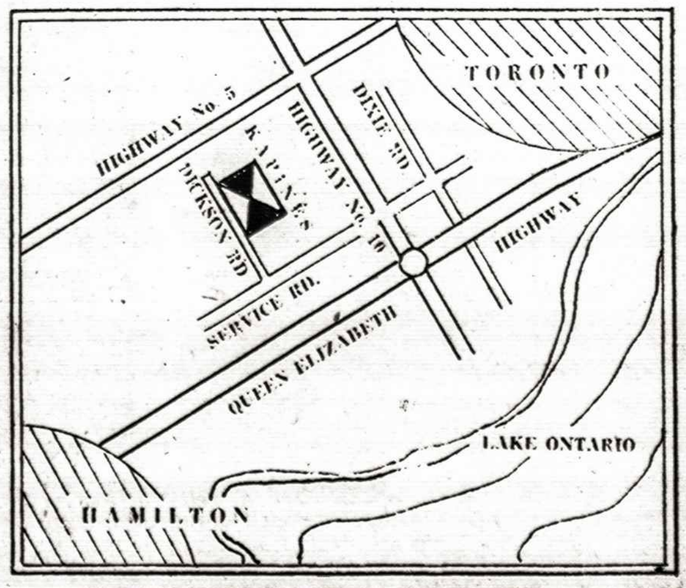

Keliai į LD pamaldų vietą — lietuvių kapines.

Tėviškės Žiburiai
THE LIGHTS OF HOMELAND
Published by Lithuanian R. C. Cultural Society of Canada
SAVAITRAŠTIS
Redaguoja Dr. A. Šapoka ir Dr. Pr. Gaidamavičius.
Leidžia Kanados Lietuvių Katalikų Kultūros Draugija.
Prenumerata visur metams $5.00, pusmečiui $3.00.
Imokėję nemažiau $10 laikomi garbės prenumeratoriais.
Už skelbimų turinį redakcija neatsako.
941 Dundas St. W., Toronto 3, Ont. Canada. Tel. EM. 8-6813.

Kova už savojo jaunimo sielas

AL. GIMANTAS

Malonus Redaktoriau,

Pereitą savaitę mes žiūrėjome "western" programą televizijoje. Per pusę valandos buvo nužudyti 25 vyrai ir moterys, vienas berniukas, vienas šuo ir sudegintas namas. Visoje istorijoje, tik vienas gydytojas buvo paliktas gyvas, nes jo pagalbos prireikė vieno nušauto vyro žmonai, kuriai buvo atėjęs laikas gimdyti. Beje, tos programos herojumi buvo vienarankis žmogus.

Ar TV ištikrųjų yra pramogą? David Eugleman.

Tokio turinio laišką teko skaityti viename amerikiniame dienraštyje. Tai tikrai aliarmuoją žodžiai, verti platesnio dėmesio. Televizija vis daugiau užvaldo ir lietuviškosios visuomenės dėmesį. Jei vidutiniosios ar vyresnės kartos tautiečiai bodisi žvėriškomis programomis ir randa ką nors vertingesnio, mūsų jaunimą (kaip ir aplamai visą šio kontinento jaunimą) laukiniškosios "western" programos žavi ir jaudina. Galimas dalykas, kad viena kita tų programų gal ir yra kiek iškilesnės, daugiau humaniškos, nesivaikančios žiaurumų, klastos ir jėgos demonstravimų, bet jau neabejotina dauguma įteigia mintį, kad "ginklas yra teisė". Žavonai, žaizdos, kraujas, įvairūs nusikaltimai — tai siužetas daugelio "western" vaidinimų ir filmų televizijos ekrane.

Acto esencija gyvenimam kambary.e

Tiesa, kaip jau įprasta amerikinių gamintojų, labiausiai gerieji dažniausiai išlieka tvelki ir gyvi, žūsta visi nelabieji charakteriai, bet šita "laimingoji pabaiga", toli gražu negali išpirkti tų šlykščių scenų, kurios tęsiasi programos metu. Spaudoje vis dažniau gali rasti protesto ir pasipiktinimo balsų tokiomis programomis, bet į juos niekas nenori kreipti dėmesio, juos ignoruoja. Atrodo, kad kas nors lyg tyčia yra suinteresuotas amerikinės ir kanadinės televizijos auditorijos tokiu nuodijimu, kuris vis giliau skverbiasi ir randa atgarsį šio kontinento jaunimo tarpe. Nedrįskime tarti, kad lietuviškojo jaunimo šis įspėjimas neliečia. Priešingai — ir mūsasis jaunimas yra kasdieniame tokiame pavojuje, nemažesniame kaip kaimynų Tony, Jerry ar Dicky. Visi auklėtojai, pirmoje eilėje patys tėvai, turėtų susirūpinti ir tikrinti ką jaunimas stebi kiekvieną dieną gyvenamojo kambario teatro kampelyje. Televizija yra žavus ir labai reikalingas dalykas, bet ir jos negalima palikti nevaržomam naudojimui. Keli lašai acto, labai paįvairina vieną ar kitą maistą, bet pabandykime to acto išgerti pusgalionį... Rezultatai gali būti stebėtinai nemalonūs.

O kaip su kinais?

Ta pati netvarka ir kino teatrų salėse. Šeštadieniais ir sekmadieniais dienos metu mažieji grūdasi prie bilietų kasų, mat, vyksta dienos seansai vaikams, "special kiddie's matinee", įėjimas, paprastai 25¢. Ir per tas vaikų programas, rodomi filmai, išskyrus kelis pieštus spalvotus, visiškai ne vaikiški. Tai vis įvairūs "monsteriai, drakulos, frankenšteinai" ir panašios pabaisos, žiauriai gąsdinančios vaikus iš ekrano platybių, priverčiančios kitus spiegti, dengtis rankutėmis veidus, o po to, jau neramiai miegoti, blaškytis, nervintis.

Nuėjo pažįstama tautietė į tokį seansą su savo trimis mažametėmis. Ką padarysi, vaikai prašo, kaimynystėje gyvenančios mažosios kolegės beveik kas savaitgalį eina, kaipgi nenuvesi savojo prieauglio. Tai, ką ekrane išvydo mūsų jaunoji motina, ją tiesiog šiurpas nukratė. Nebaigus žiūrėti visos programos, išsivedė ji savąsias mergytes iš teatro ir tiesiai nužygiavo pas kino vedėją. Išbarusi jį už tokių filmų rodymą mažiesiems, kategoriškai pareikalavo grąžinti pinigus įmokėtus už įėjimą. Vedėjas visiškai nesiginčijęs, liepė kasininkei sutvarkyti reikalą.

Atrodo, kad panašūs būdai gali labai efektyviai prisidėti prie vaikų programų apvalymo nuo įvairaus šlamšto. Žinoma, jei tėvai masiniai imtų reikalauti grąžinti pinigus ir daugiau savo vaikų neleistų į tokias programas, teatrai būtų priversti skaitytis su žiūrovų pageidavimais, nes filmų tuščioms sienoms nedemonstruosi.

Su televizija yra kiek blogiau, nes čia už įėjimą niekо nereikia mokėti. Bet, galima rasti būdų ir televizijos programų tvarkytojus priversti skaitytis su visuomenės pageidavimu. Žinoma, čia reikalinga platesnė ir organizuota akcija. Daug gali pagelbėti nuolatinis laiškų rašymas stotims, bet dar labiau, tai boikotavimas tų firmų produktų, kurios išlaiko ir apmoka nepatinkamų programų perdavimą. Tai ir būtų bene pati jautriausia vieta, liečianti ir pačias televizijos stotis ir, taip vadinamus, "sponsorius". (Gal būtų tikslu rašyti laiškus kaip tik toms prekių firmoms, kurios tuos filmus sponsoruoja. Red.).

Lietuviai, nors ir turime visą eilę nemažos svarbos savo grynai specifinių reikalų, jokiu būdu negalime likti abejingais vieniems ar kitiems gyvenamojo krašto aplinkos reikalams. Koks išaugs mūsų jaunimas, tokią turėsime ir ateitį. Ir tai jau turi būti pakankamu akstinu stengtis ir kovoti už savojo jaunimo sielas.

DABARTINĖ LIETUVA

Ryšys su Vakarais per Lenkiją

(Tęsinys iš pr. nr.)

Apie lenkų kultūros lygį, žinoma, galima ginčytis, bet savitarpis bendradarbiavimas kelia mūsų inteligentų aktyvumą, gyvina jų veiklą. Į Lietuvą yra įvežami lenkų filmai, kaikurie iš jų yra labai augšto meninio lygio. Lenkuose yra išvystytas visai naujas, modernus kino ir teatro, tapybos ir skulptūros meno interpretavimo būdas, kuris daugeliu atvejų veikia ir mūsų menininkų planus bei sprendimus. Visa tai, kas nauja Vakarų pasaulyje, kas surišta su moderniomis literatūros ir meno srovėmis, galų gale net su madomis, ateina į Lietuvą daugiausia per Lenkiją. Štai ši netiesioginė Lenkijos inteligentijos įtaka mūsų inteligentams, žinoma, ateina ir per lenkų bendruomenę, gyvenančią Lietuvoje. Jeigu jos nebūtų, vargu ar lietuviai galėtų pasinaudoti Lenkija, kaip "dvasiniu tiltu" tarp Vakarų pasaulio ir gimtosios tėviškės.

Šiaip lenkai ypatingų kultūrinių organizacijų Lietuvoje neturi. Jie turi savo chorus, choreografijos ratelius. Šiuos ratelius, ypač lenkų jaunimas, noriai lanko. Tokios lenkų veiklos sąlygos, jų turimos lengvatos pakelia lietuvių autoritetą. Žinoma neapsieinama ir be kurijozų. Lenkuose dabar labai gyvas prisiminimas, kad Vilnius buvo Lenkijos miestas. Lenkų tarpe netrūksta žmonių, kurie dar tiki Lenkija "nuo jūros iki jūros", kurie tiki, kad Vilnius niekados nebuvo Lietuvos sostine ir jai nepriklauso. Pagal juos Lietuva drauge su Rusija apiplėšusios Lenkiją. Žinoma, tokios šovinistinės nuotaikos atneša neigiamų reiškinių ir lenkams ir lietuviams, tačiau tokių žmonių nėra daug ir lietuvių santykius su lenkais galima pavadinti draugiškais.

Pas mus buvo žmonių, kurie šaipėsi iš šio bendradarbiavimo, kurie bematant padarydavo iš kokios nors ansamblio dainos politiką. Tačiau ir jie įsitikino, kad bendravimas su lenkais padėjo ateiti į Lietuvą daugeliui Vakarų pasaulio minčių ir idėjų.

Rusai Lietuvoje

Gal būt daugelis galvoja, kad savo laiške ypatingą vietą skirsiu rusų visuomenei, kuri šiuo metu gyvena Lietuvoje. Deja, ypatingos vietos skirti negalima. Mes su Jumis kalbėjomės apie inteligentiją ir ją dominančias problemas. Gi rusų inteligentų Lietuvoje nėra daug. Nemaža mūsų krašte yra rusų tarnautojų, bet žodžiai "tarnautojas" ir "inteligentas" dažnai labai priešingi vienas kitam. Daug kas mano, kad visi tie rusai, kurie šiandien gyvena Lietuvoje, yra pašaukti kraštui surusinti. Tai neteisinga vien todėl, kad jų yra mažuma, o mažuma daugumai niekada nediktuoja. Žinoma, nekalbu apie valstybinį gyvenimą, bet apie kasdieninį paprastų žmonių gyvenimą. Rusų visuomenė esanti Lietuvoje gali tik įvariomis priemonėmis demonstruoti savo kultūros pranašumą, pasiekimus, savo kaip tautos gerąsias ir blogąsias puses. Kiek tai rusų visuomenei pavyksta, sunku laiške išpasakoti. Tam, gal būt, reikia visai kitos, plačios temos.

Savo pranašumą, savo jėgą kiekvienas gali padiktuoti tik ten, kur jaučia, kad kitas yra silpnas. Vilniuje yra rusų dramos teatras. Teatro aktorių personalas, išskyrus lietuvę aktorę Mironaitę, nėra ypatingai stiprus. Bet šis teatras tiek lietuvių, tiek ir kitų tautų publikos tarpe yra labai populiarus savo originaliomis, dažnaia keičiamomis pjesėmis. Teatro darbuotojai patys išverčia lenkų, vokiečių, prancūzų dramaturgų veikalus, netingi dažnai repetuoti, ir rusų dramos teatras tokio darbo dėka sugeba net kelis kartus į mėnesį pakeisti savo repertuarą. Teatro pjesės visuomet būna kuo tai aktualios, įdomios. Net mūsų Žemaitę šis teatras inscenizavo rusų kalba nė kiek neblogiau už lietuvių dramos teatrą. Aišku savaime, kad teatras suvilioja daug žiūrovų ir kaip nekeista, jų tarpe daugumą sudaro lietuviai.

Viso to pasigenda lietuvių dramos teatras. Jis turi gerų aktorių, gerų norų, bet niekaip negali atsikratyti šiuo atveju nereikalingo lietuviško lėtumo. Žiūrėk, sugalvoja, ima šį tą veikti, bet taip lėtai, kad visas idėjas jau pagrobė kiti. Ir dar kartą, kaip yla iš maišo, išlenda tas nemokėjimas vertinti save, tas nuolaidumas. O juk svetimieji tuo tik ir naudojasi. Jie sugeba bematant pagauti momentą ir pakelti savo prestižą paprastų žmonių tarpe.

Rusuose nacionalinis pasididžiavimo jausmas yra žymiai stipresnis nei lietuviuose ir juo vadovadamiesi rusai dažnai padiktuoja savo valią. Šiaip daugelis įsivaizduoja rusus kažkokiais barbarais (mužikais), kurie viską sutrypia ir viską sunaikina. Toks vaizduotės padarinys irgi neteisingas. Tautos būna mažai kaltos vieno ar kito režimo gimimu. Jas tiktai režimas sugeba pajungti savo naudai. Iš čia išvada — nesutinkant su režimu, jį niekinant, nereikia niekinti tautos. Rusų tautoje, kaip ir kitose tautose yra gerų žmonių, puikių talentų, yra nevykėlių ir niekšų. Tačiau pagalvokime, ar mes lietuviai esame laisvi nuo šios kvalifikacijos? Nelaisvi ir todėl iš neigiamų faktų nedarykime išvadų apie visą tautą.

Tie rusų inteligentai (pabrėžiu dar kartą, kad jų Lietuvoje nedaug), kurie šiuo metu gyvena ir dirba Lietuvoje, lietuvių yra nemažiau gerbiami kaip kitų tautų atstovai. Dar nepriklausomos Lietuvos laikais mūsų krašto inteligentai daug geriau kalbėjo rusiškai, nei kuria kita svetima kalba. Bendrauti su rusų inteligentais jiems padeda kalbos žinojimas ir ruso kaip žmogaus pažinimas.

Kas liečia rusus tarnautojus, tai iš jų visko galima laukti. Nė viename pasaulio krašte tarnautojai nepasižymi ypatingai augšta kultūra, visiems užtenka biurokratizmo ir nenoro suprasti paprastą žmogų. Vargu ar rusai tuomi yra pralenkę kitus. O kas liečia Sovietų Sąjungos valstybinį gyvenimą — tai jau labai plati tema, kuri daugiau tinka politikams, o ne eiliniam pasakotojui.

Jokių organizacijų ar privilegijuotų instancijų Lietuvoje rusai neturi. Jau minėjau rusų dramos teatrą, yra mokyklų su rusų dėstomąja kalba, yra Vilniuje karininkų namai. Tai ir visos įstaigos, kurios vienu ar kitu mastu turi kokios nors įtakos Lietuvos inteligentijai (dažniausiai tai tik kultūrinė įtaka). Kaip klostysis lietuvių inteligentų santykiavimas su rusais, kokie rašytiniai ar nerašytiniai "įstatymai" bus priimti vienas kito atžvilgiu parodys, gal būt, netolima ateitis.

(Bus daugiau)

PRAEITO KARO PRISIMINIMAI

VOKIEČIŲ AVIACIJOS KOVOS

(Tęsinys iš praeito nr.)

Vertė P. BRA-KAS

Be jokių trukdymų visos eskadrilės ramiai skrido šiaurės rytų kryptimi. "Žaliosios širdys" skrido priekyje. Pirmiausia grupės vadas su savo skyrium, paskui aš su Nr. 7, kiek augščiau į kairę Dammann ir į dešinę, šiek tiek į užpakalį, Fred Grossen su savo dvylika lėktuvų. Šeši šimtai pėdų augščiau kap. Kurz "Bully" dar ir dabar laikėsi savo darbo kaip sekėjas. Antroj ir trečioj bangoj skrido kiti skyriai susidedantieji iš Fockes naikintuvų. Augštai viršuj rytmečio saulėj blizgėjo maži liemenys ME-109. Tai nauja patobulinta rūšis, pritaikinta dideliam augščiui. Viso buvome apie 150 lėktuvų. Šitokia "armada" buvo pasiusta invazijos sritin.

Vadovavo "Rabe Anton". Visi skridome tarp dvylikos ir aštuoniolikos tūkstančių pėdų augšty. Po pilvais kabojo tūkstanties svarų bombos. Jos buvo skirtos laivų telkiniams Orne žiotyse. Buvo įsakyta griežta radijo tyla. Jokių pasikalbėjimų. Per priimtuvą "Prima donna", vadovaujanti radijo stotis iš Eifelio bokšto, davė paskutinius krypties ir oro nurodymus. Šiaurėj pasirodė pažįstamas ir baimingas kanalo sektorius.

Skrisdamas užpakaly ir šiek tiek į kairę nuo grupės vado, galėjau jausti, kaip visame dalinyje viešpatavo didelis įtempimas. Mano širdis mušė užtikrintai ledo šaltumu ir akys ieškojo taikinio. Yra! Žemai mūsų į kairę švino spalvos baltumas žibėjo Ornes žiotys. Matėsi anglų laivynas kaip ploni pieštukai surišti į ryšulius. Tarp jų stori riebūs blynai — transportiniai. Jie buvo mūsų taikiniai. Skridome jų bombarduoti.

Lėktuvai pasuko į šiaurės rytus, kad galėtų smigti nuo saulės pusės, tuo sudarydami blogą matomumą gynybai. Sekė įsakymas iš "Rabe Anton":

— Pasirinkite taikinius ... Uždekite taikiklius ...

Balti skrituliukai ant stitklo ekranų užsižiebė, aiškiai išryškindami kryžminius siūlus. Elektriniai šaudymo aparatai buvo įjungti ir mygtukai paruošti šauti.

Kaip vanagai Fockes smigo ant savo taikinių iš 12000 pėdų augščio. Greitis kilo 400 ... 450 ... 500 mylių į val. Lėktuvai drebėjo ir vibravo kaukdami, nes iš jų daug buvo reikalaujama. Sparnai paliko ilgus balkšvus pėdsakus mėlyname ryto danguje. Priešlėktuvinė pradėjo savo šokį. Pėdsakai švilpė pro kabiną velnišku geltonos ir raudonos ugnies lietumi. Susiformavo dideli gumulai juodų debesų iš sproginėjančių sunkiųjų sviedinių. Įtraukiau galvą, kiek galėdamas, į pečius. Šiame greityje kraujas cirkuliavo labai greitai ir akys buvo išsiverte. Blakstienos degė. Burna prasižiojus.

Didelė juoda dėžė apglobė taikinį. Paspaudžiau bombos atleidėją. Desperatiška gynybos ugnis iš daugelio greitai šaudančių pabūklų persekiojo lėktuvą. Laivų ugnis yra pati sėkmingiausia. Prasidėjo pats blogumas. Kaip išsinešdinti iš šio raganų šokio, į kurį iš visų pusių skubėjo "indėnai" norėdami apsaugoti laivus. Paprastai po tokio žemo bombardavimo pradingti būdavo pats lengviausias dalykas pasaulyje. Šiuo atveju buvo neįmanoma. Caen apylinkėse kabojo visa eilė artimai suglaustų balionų užtvarų. Kabančios vielos galėjo lengvai nupiauti sparnus. Joks naikintuvas niekuomet nepradės dvikovos prie balionų užtvaros. Vienintelis dalykas liko vėl atgauti augštį. Laikiausi arti grupės vado.

Per radiją pradėjo rodytis pirmi ženklai prasidedančių kautynių. Girdėjosi pilni susijaudinimo šauksmai vyrų pakliuvusių į didelį pavojų. Juos pertraukdavo ramūs eskadrilių vadų balsai. Kartais nuskambėdavo džiaugsmingas "Tally-ho", kuris pranešdavo apie aštrų susirėmimą ir pasiektą pergalę. Kai aiškus balsas pradėjo šaukti:

— Spitfire, Spitfire, aš negaliu jo nusikratyti! Gelbėkit! — Aš išjungiau radiją. Galvojau, kad ir labiausiai patyrę lakūnai negalėtų to klausytis.

Grupės vadas, o kartu ir aš pasiekėm debesis. Apačioj mūsų "Bully" grupavo savo pulką. Galėjau aiškiai matyti jų geltonus numerius. Atrodė, kad "Žaliosios širdys" praspruko pusėtinai. Užpakalyje priešlėktuvinės uragane galėjau matyti laukinį cirką "indėnų" ir 'banditų". Mašinos, kaip širšių spiečiai, suko apie viena kitą, ieškodamos spragos, kurią pasinaudoję galėtų nušauti vieni kitą. Kaikurios jau krito žemyn ir dužo liepsnose. Toli užpakalyje kilo juodi stulpai dūmų iš sužalotų ir degančių laivų. Šiurpas krėtė.

Instinktyviai patraukiau vairolazdę į save. Kažkas juoda pasirodė apačioje. Buvo prakeiktai nepatogu šiame debesyje. Ar tai nebuvo tik "Juodoji našlė" — naujas juodas Lightning dviliemenis brolis? Gaila. Jei būčiau pastebėjęs jį sekundės dalele anksčiau, būčiau nudėjęs. Priešas matomai taip pat nusigando ir galvojo tą pati.

Buvau vėl su savo eskadrile. Susirinkimo maždaug apie 50 Fockes. Pasivertimas — ir smigome Seine kryptimi, kuri kaip motina rodė kryptį savo klaidžiojantiems vaikams.

(bus daugiau)

Belgardas. — JAV valstybės sekret. pavaduotojui Dillon Tito kategoriškai paneigė, kad Jugoslavija galinti pasukti tuo pat keliu kaip visi Maskvos satelitai, o paklaustas apie Jugoslavijos santykius su raud. Kinija, Tito nieko neatsakė.

A. A. STASIUI KLUMBIUI mirus,

jo žmonai Juzefai, dukrai Eleonorai ir žentui Dudams

reiškiame gilią užuojautą

Ona ir Mykolas Remeikiai.

STASIUI KLUMBIUI mirus,

jo žmonai Juzefai, dukrai Eleonorai ir žentui Al. Dudams

reiškiame gilią užuojautą ir kartu liūdime

Liuda, Kazys, Arūnas ir Vytautas Jacevičiai.

Juzefai Klumbienei, Eleonorai ir Algiui Dudams,

mirus mylimam vyrui, tėvui ir uošviui

STASIUI KLUMBIUI,

reiškiame nuoširdžiausią užuojautą

Danutė ir Petras Vaitiekūnai.

Poniai ELEONORAI DUDIENEI ir jos šeimai,

jos mylimam tėveliui mirus,

nuoširdžią užuojautą reiškia

Jadvyga ir Jonas Rukšai.

Mūsų Mielus Bičiulius

PRANĄ su LENUTE, VLADĄ ir POVILĄ ALIŠAUSKUS,

mirus Jų Brangiam Tėveliui Lietuvoje,
nuoširdžiai užjaučiame ir kartu liūdime

Alfonsas ir Pranas.

Įvairūs siuntiniai

Į LIETUVĄ, LATVIJĄ, ESTIJĄ, UKRAINĄ ir U.S.S.R.

Vaistai iš Europos valstybių atpiginti nuo 10% iki 40%.

Prašome reikalauti mūsų naujai atspausdinto vaistų katalogo Nr. 2. Taip pat siunčiame iš Europos valstybių AKORDEONUS, SIUVAMAS MAŠINAS, INVALIDAMS KĖDES, LAIKRODŽIUS, MAISTĄ ir kitką.

Iš Kanados:

Siunčiame paprastu ir ORO PAŠTU Jūsų sudarytus ir apdraustus įvairius siuntinius.

Turime pardavimui įvairių medžiagų ir kitų prekių.

Gyveną ne Toronte, prašome savo sudarytus iki 17 svarų gryno svorio siuntinius, bei užsakymus reikmenims iš Europos valstybių, siųsti mums paštu ar ekspresu. Apmokėsite gavę mūsų pranešimą.
Mūsų patarnavimas greitas ir sąžiningas.

LIETUVIŲ ĮSTAIGA

BALTIC EXPORTING CO.

849 College St., Toronto, Ont., Canada. Telefonas LE. 1-3098

SKYRIAI:

105 Cannon St. E., Hamilton, Ont. Tel. JA. 8-6686. Ponia V. Juraitis.
94 Douglas St., Sudbury, Ont. Tel. OS. 3-5315. Ponia M. Venskevičienė.

DARBO VALANDOS: pirmadieniais - penktadieniais nuo 9 val. ryto iki 7 val. vak. Šeštadieniais—nuo 9 val. ryto iki 5 val. vak.

SAVININKAI S. ir A. KALUZA

KĄ PASAKOJA GUDONIAI

Jau neretai spaudoje paskaitome, kad iš Lietuvos atvyksta tai vaikai pas tėvus, tai tėvai pas vaikus, atvyksta pas savuosius, kurie rūpinosi juos atsikviesti. Nemažai turėjo vargo ir Antanas Gudonis, Singer siuvamų mašinų ypatingas agentas Niujorko ir New Jersey srityse, kol išgavo leidimą savo tėvams išvykti iš rytų Lietuvos. Jis rašė laiškus į Vilnių, į Maskvą, padedant gubernatoriui R. Meyneriui, Rooseveltienei, kitiems žymiems asmenims, o ypač advokatui Marshall McDuffie. Praėjo penkeri metai, kol kantrybė tapo viltimi, kai tėvai liepos mėnesį gavo leidimą išvažiuoti iš kolchozo ir vykti į Maskvą dėl vizų, o rugpiūčio 3 d. jau buvo Jungtinėse Amerikos Valstybėse, atvykę sprausminiu lėktuvu per Daniją.

Gudoniai yra rytų augštaičiai. Antanas Gudonis, gimęs Kuniūkų km., Aluntos v., Utenos apskr., o jo žmona Severija iš Kupiškio, jau yra buvę Amerikoje net du kartu. Paskutinį kartą grįžo tėvynėn 1920 metais. Kuniukuose turėjo gražų ūkį, kuriuo džiaugėsi 20 metų. Ūkis okupantų buvo nusavintas. Prasidėjo dvidešimties metų vargas, bendras visiems daugiau pasiturintiems, kurie pasiliko vargti okupuotoje tėvynėje. Per šį laiką buvo net tris kartus nubuožintas — teko pamokėti 6.000 rublių baudos, kad nereikėtų sėdėti kalėjime. Buvo persekiojamas ir dėl to, kad jo sūnus Antanas gyveno Amerikoje jau nuo 1933 metų. Pavyzdžiui, Korėjos karo metu buvo jiems prikaišiojama, kad, girdi, mes turime informacijų, jog ūsų sūnus yra Korėjoje pulkininkas ir ją užleido vabalais.

Antano Gudonio pasakojimai atitinka, ką jau lietuviškoji spauda yra rašiusi apie bendrą gyvenimą ir vargą. Smulkesnės žinios liečia Kaniūkų kolchozą, jų darbininkus ir giminių bei pažįstamų gyvenimą.

Gal būt įdomesnės būtų bendrosios žinios, bent iš to krašto, kuriame jie gyveno per 40 metų. Jų parapija dar gyvuoja. Kun. St. Čelkų, ilgametį kleboną, kuris pastatė naują bažnyčią (vysk. Matulionis ją pašventino), besirengiant didelėms pirmosioms primicijoms, okupacijos pradžioje ištrėmė. Per penkioliką metų ten buvo jau keturi kunigai (vienas iš jų irgi gavo "atostogas šiltesniuose kraštuose"). Paskutinysis, ką tik dabar iškeltas, atnaujino iš vidaus ir iš lauko bažnytėlę, priklausančią Kaišiadorių vyskupijai ir esančią Panevėžio vyskupijos pasienyje.

Skudutiškis, mažas 50 gyventojų bažnytkaimis. Čia seniau buvo tik pradžios mokykla, kuri teturėjo nemažą klasę, kurioje tilpdavo visi 4 skyriai. Tas Žalalių namas, kartu su žeme buvo nusavintas ir pertvarkytas į aštuonių klasių mokyklą. Dabar ten moko jau nebe vienas, bet aštuoni mokytojai.

Utenos apylinkė, patekusi pirmiausiai okupacijai, priešinosi kiek galėjo. Partizanų veikla nebuvusi mažesnė kaip ir 1918122 metais. Vien Kaniūkų kaime sulikvidavo garsiuosius Kairį ir Bisigirskienę. Už tai daugelis nukentėjo nuo žudymų, trėmimų, namų deginimo. Nežiūrint viso to, žmonių dvasia esanti stipri, jie dar tikisi greito išvadavimo, tikėjimas ne tik nepalūžęs, bet stipresnis. Bažnyčia pilna, nors ją lankyti yra daroma trukdymų. Tarp Utenos ir Molėtų yra išvestas puikus plentas, kuris vėliau sujungs ir Vilnių.

Kazys Aukštaitis.

Gudoniai su sūnumi Antanu ir giminaičiu T. Kl. Žalaliu, OFM.

Lenkai susikirto dėl rytinių sienų

Paryžiuje einančio lenkų žurnalo "Kultūra" šių metų gegužės mėn. rusiškoje laidoje pasirodė J. Mieroczewskio straipsnis "Lenkų-rusų santykių klausimu". Autorius prieina išvados, kad kylant gamybai bei gyvenimo lygiui, Sovietų Sąjungos pavergtų tautų nacionalizmas vis stiprės, o tai prives prie jų laisvės atgavimo. Ir Lenkija dabar savos valdžios neturinti. Tai esą tik Maskvos valios vykdytojai, bet ne lenkų tautos atstovai. Toliau, kalbėdamas apie šių dienų santykius, Mieroczewski sako, kad anksčiau lenkų-rusų santykius ardę varžybos dėl hegemonijos rytų Europoje. Dabar to nebesą. Ir jis, "kartu sudauguma mūsų tautiečių" dabartines Lenkijos sienas su Sovietų Sąjunga laikąs nustatytas ir nekeliąs jokių teritorinių pretenzijų. Sienų ginčų dabar nebesą.

Į tai tuojau reagavo lenkų organizacija "Rytų žemių sąjunga", paskelbdama eilę viešų protestų, pavadindama visą tą bylą "Kultūros" žurnalo skandalu.

Vaclovui Vaidotui 70 metų

Kas Kanadoje, o ypač Toronte nepažįsta šakotos veiklos visuomeninko, buvusio Steigiamojo Seimo nario Vaclovo Vaidoto. Tai vienas iš pačių veikliųjų Kanados Lietuvių Bendruomenės veikėjų. Jis keletą metų yra buvęs Toronto apylinkės valdybos nariu, Šalpos Fondo komiteto pirmininku, KLB Krašto Tarybos nuolatinis narys, buvęs Kr. Valdybos reikalų vedėjas, o dabar Tautos Fondo Įgaliotinis Kanadai, stropiai varąs Lietuvos laisvinimo kovai lėšų telkimo darbą. Šiemet rugsėjo 7 d. jam sukanka lygiai 70 metų amžiaus.

Ta proga mūsų korespondentas kreipėsi į jubiliatą, prašydamas papasakoti apie savo gyvenimo kelią bei visuomeninę veiklą. Tikimės, kad ir mūsų skaitytojams bus įdomu susipažinti nors su trumpais jo plačios veiklos bruožais.

— Esu gimęs 1890 m. rugsėjo 7 d. Sviliukų kaime, Josvainių v., Kėdainių apskr., — pasakojimą pradėjo V. Vaidotas. — Mano tėvai buvo Adomas ir Juzefa Katerlio, turėjo 7 sūnus ir 7 dukras, iš kurių 3 sūnūs mirė kūdikystėje, o ketvirtasis būdamas Šiaulių gimnazijoje 7 klasėje. Aš buvau 12-tas vaikas. Mano motina buvo jauniausia duktė Napoleono armijos karininko, pasilikusio Lietuvoje ir čia sukūrusio šeimą. Mano tėvas gimė 1840 m. gruodžio 2 d. ir mirė 1912 m. Jis buvo kilęs iš senų Lietuvos bajorų, galbūt iš kunigaikščio Vaidoto palikuonių, jei spręstume iš Lietuvos kunigaikščių karūnos, kuri yra Vaidotų giminės herbe. Rusų Heraldijos departamento archyvuose Petrograde buvo Vaidotų giminės rašyti dokumentai nuo 1679 m. Aš pats turiu nuorašą Heraldijos departamento išrašo, kuriame pradedant nuo 1679 m. iki 1900 m. yra suregistruoti visi vyriškos lyties Vaidotai, kuriems sukako 21 m. amžiaus. Iš tų dokumentų matyti, kad Vaidotų giminė visą tą laiką gyveno Kauno ir Ukmergės apskrityse.

Man teko mokytis visą laiką rusų kalba (neišskiriant ir tikybos), nuo pradžios mokyklos iki Petrapilio universiteto gamtos fakulteto, kurio dėl tėvo mirties ir dėl karo baigti negalėjau.

Visuomeniniame ir politiniame gyvenime anksti pradėjau dalyvauti. 1905 m. stražninkų kartu su kitais mokiniais buvau sulaikytas ir tik direktoriui užtariant nebuvom nubausti, bet tas įvykis lydėjo mane iki karo pradžios, kenkdamas man atliekant karinę tarnybą aspirantu Kaune 109 pulke. Nors egzamenus karininko laipsniui geriausiai išlaikiau, bet laipsnio nedavė dėl neištikimybės carui. 1914 m. buvau mobilizuotas I Pasauliniam karui ir rudenį išsiųstas į frontą, kur mūšiuose išbuvau iki 1915 m. sausio pradžios. Buvau sužeistas ir kontūzytas, išsiųstas į ligoninę ir iš ten į karo mokyklą Kijeve, kurią per 3 mėn. baigęs, balandžio mėn. buvau paskirtas į 93 atsargos pulką Carycine (dabar Stalingrad), kur išbuvau 2 m. kuopos vadu, paruošdamas per tą laiką 23 kuopas frontui. Iš ten po pirmos revoliucijos 1917 m. vasario mėn. antrą kartą buvau pasiųstas į frontą, bet po spalio revoliucijos iš kariuomenės laimingai pasitraukiau ir su giminėmis karo pabėgėliais iš Mscislaulio apskr. 1918 m. pavasarį arkliais po 6 savaičių pavojingos ir nuotykiais kelionės pasiekėm tėvynę.

Po lapkričio 11 d. vokiečių revoliucijos buvau išrinktas savo Josvainių valsčiaus valdybos pirmininku. Kūriau pirmą lietuvių valdžią iš nieko. Gruodžio mėn. buvau išrinktas Josvainių valsčiaus atstovu į II Lietuvių Konferenciją įvykusią Kaune 1919 m. sausio mėn. Konferencijoje buvau liaudininkų frakcijoje ir buvau pakviestas M. Sleževičiaus kabineto padėti organizuoti Valstybės Kontrolę, kurios valdytoju buvo paskirtas senas ligotas žmogus K. Daugirdas. Laikinai buvau atleistas nuo karo tarnybos.

Sunkus buvo organizacinis darbas tuščioje vietoje, esant dar vokiečių okupacijai ir trūkstant žmonių valdininkų vietoms užimti. Bet man pasisekė surasti patalpas Daukanto gatvėje, kur įsikūrusi Valstybės Kontrolė su nauju valdytoju J. Zubrickiu gyveno iki išsikėlė į Kanto gatvę. Tarnaujant Valstybės Kontrolėje, teko daug pasidarbuoti ruošiantis rinkimams į Steigiamąjį Seimą, dirbant Valstiečių Liaudininkų Centro Komitete ir rengiant mitingus provincijoje. Nesant susisiekimo priemonių, tekdavo pėsčiomis keliauti, kaikada net po kelioliką kilometrų. Buvau įrašytas kandidatu Valst. Liaudininkų sąraše Raseinių rinkiminėje apygardoje.

St. Seime buvau ekonominės komisijos sekretorium. Pirmininku buvo kun. Juozas Vailokaitis. Tai komisijai buvo pateiktas apsvarstyti piniginio vieneto įstatymo projektas. Jame buvo daug Lietuvos piniginio vieneto pavadinimų, k.t. auksinis, muštinis, doleris, krona, frankas ir kt. Visi tie pavadinimai man nepatiko, ir aš, ieškodamas tinkamesnio pavadinimo, pastebėjau, kad mūsų krašto vardas kitataučių kalbose prasideda vienodai "Lit". Pridėjus prie šitų trijų raidžių lietuvišką galūnę "as", gavau naują, neilgą žodį "Litas". Ekonominėje komisijoje balsuojant piniginio vieneto pavadinimą, mano nukaltas naujas, iki šiol negirdėtas, žodis "Litas", gavo tik 8 balsus iš 28. Daugumą balsų gavo referento Aglinsko siūlomas "Auksinas", bet, pavarius stiprią propagandą frakcijose, kuluaruose ir privačiuose pasikalbėjimuose, man pavyko gauti daug šalininkų ir antru skaitymu balsuojant "Litas" gavo daugumą.

Šalia darbų St. Seime, buvau valst. liadininkų frakcijos pakviestas eiti "Lietuvos Žinių" dienraščio administratoriaus pareigas. Buvau vienas iš steigėjų "Varpo" akc. b-vės Kaune. Tuo laiku buvo nupirktas didelis sklypas Gedimino gatvėje, kur įsikūrė "Varpo" b-vės spaustuvė savo erdviose ir naujose patalpose.

Tarnaudamas Valstybės Kontrolėje ir būdamas St. Seime nepamiršau savo gimtinės: ne tik tvarkiau apleistą, karo nuteriotą, tėvo paliktą ūkį, savo valsčiaus ir apskrities kooperatyvus, bet

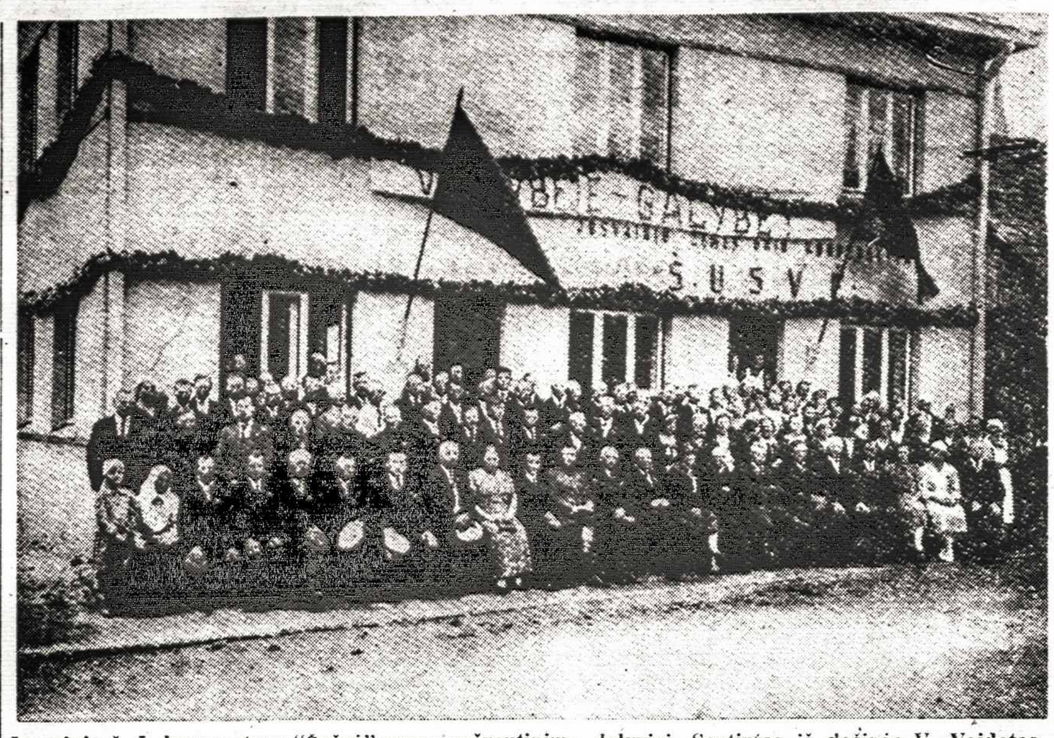

Josvainių ž. ū. kooperatyvo "Sušvė" namų pašventinimo dalyviai. Septintas iš dešinės V. Vaidotas.

Kėdainiuose įkūriau b-vę "Pramonė", kuri gavo iš miesto koncesiją įsteigti elektros šiluminę stotį. Jau 1921 m. liepos 1 d. naują, po karo pirmą Lietuvoje, elektros stotis buvo iškilmingai atidaryta kartu su lietpiūve ir medžio apdirbimo įmone. Po trijų metų dėl laiko stokos iš tos b-vės pasitraukiau.

Pirmas mano visuomeninis darbas buvo įsteigimas Josvainių ūkio ratelio 1908 m. Į tą darbą mane prikalbino mano kaimynas Stasys Daugirdas, Paliepių dvaro savininkas, senyvas, ligotas žmogus, pavyzdingas ūkininkas ir pilnas gerų norų padėti kaimiečiams pataisyti jų ekonominę būklę.

Su kun. Adomu Vilimu. Josvainių vikaru, įsteigėme Josvainių vartotojų koperatyvą "Sušvę", kurio iškilmingas atidarymas įvyko 1909 m. vasarą. Tai buvo Lietuvoje tik antras vartotojų kooperatyvas — pirmas buvo įsteigtas prieš keletą mėnesių Skuode. Po kelių mėnesių įsteigėm Josvainių kredito kooperatyvą-banką, kurį tokiu būdu perėmėm visą prekybą iš žydų. Juos nukreipėm ir kreditais padėjom jiems įsikurti daržininkystėje, kuri sparčiai augo ir prieš I Pasaulinį karą apylinkės ūkininkai žydų daržams nuomavo apie 100 ha žemės, gaudami nuomos daugiau, nei pati žemė kainavo. Josvainių agurkai, o paskui pomidorai buvo žinomi ne tik Lietuvoje, bet vagonais ėjo į Liepoją, Rygą, pasiekdavo Petrapilį. Sparčiai augančias koperatyvines organizacijas ir visų Josvainių valsčiaus gyventojų kylančią gerovę negailestingai pakirto greit prasidėjęs I Pasaulinis karas.

Atstačius nepriklausomą Lietuvos valstybę, visos buvusios organizacijos buvo atkurtos ir dar sparčiau plėtėsi ir augo. Šalia buvusių koperatyvų po karo buvo steigiamos garinės pieninės ir grietinės nugriebimo punktai. Ne visoms vienodai sekėsi. Dėl stokos patyrusių vedėjų, arba jų nesąžiningumo, kaikurie kooperatyvai nustojo pasitikėjimo, bankrutavo. Kėdainių apskrities urmo koperatyvas "Dirva" nepritrūsio vedėjo buvo privestas prie visiško bankroto — nebeturėjo jokio turto, tik 380.000 litų skolių.

Pakvietus mane į valdybą, po 9-nių metų kruopštaus darbo pasisekė ne tik visas skolas likviduoti, bet savo nejudomo turto, kaip visam apskričiui urmo kooperatyvas, "Dirva" turėjo jau apie pusantro milijono litų mieste ir geležinkelio stoty naujai moderniškai įrengtus mūrinius sandėlius ir namus.

Šalia visuomeninio darbo ir tarnybos, daug laiko atimdavo tvarkymas apleisto ūkio, taip kad 1924 m. turėjau pasitraukti iš tarnybos, apsigyventi ūkyje ir iš čia tvarkyti vis augančias ekonomines organizacijas. Taip pat pasitraukiau ir iš politinės veiklos.

Sviliukų kaimui 1926 m. išsiskirsčius į vienkiemius, mano ūkis nežymiai sumažėjo, nes sodyba liko vietoje. Turėjau apie 148 ha nederlingos žemės ant Sušvės krantų. Jau 1933 m. pabaigiau laukus drenuoti, išauginau olandų veislės augštos produkcijos karvių bandą, užveisiau, šalia turėto savo reikalams vaisių sodo, dar 6 ha pramoninį sodą. Kad visur suspėčiau, 1830 m. turėjau nusipirkti palaikytą automobilį ir ūkyje įrengti telefoną. Kaune pastačiau 4-rių augštų namą, kuris turėjo 3 krautuves ir 7 butus. Jis 1939 m. gruodžio 1 d. buvo užbaigtas ir apgyventas. O 1940 m. gruodžio 20 d. nacionalizuotas. Už savo butą turėjau nuomą mokėti. Bet negana to, 1941 m. kovo 8 d. gavau raštą, kad per 48 val. apleisčiau savo butą su naujais baldais ir kitais įrengimais, o taip pat ir Kauno miestą. Mano butą užėmė iš Maskvos atsiųstas Kauno miesto burmistras M. Kariaginas, o aš su žmona ir mažais vaikais, policijos priežiūroje, buvau išvarytas iš savo namų ir iš Kauno miesto. Po mėnesio tas pats buvo padaryta mano ūkyje. Per 3 dienas turėjau išsikraustyti pas gimines ir gerus žmones. Kadangi pastovios gyvenamos vietos neturėjau, tai birželio 14 d. išvežimas į Sibirą mano šeimos nepalietė.

Karo su Vokietija pradžia mus užklupo Kaune, jau antrą dieną užėmiau Kariagino paliktą mano butą su visais baldais ir įrengimais, o po kelių savaičių ir beveik kolchozu virtusį ūkį, kur daugiausia ir gyvenau iki 1944 m. liepos 19 d., kada su dideliu gailesčiu teko atsisveikinti su taip numylėta tėviške, gal amžinai. Keliavau kartu su šeima arkliais. Rugpiūčio 3 d. pasisekė pervažiuoti sieną ir netoli Įsručio Argentų kaime (vokiečių pakeistam į "Argentquill"), kuriame beveik visų ūkininkų pavardės buvo lietuviškos ir dauguma jų kalbėjo žemaitiškai, pas ūkininką Maurušaitį gyvenom iki spalio vidurio, kuomet, pardavę arklius ir palikę vežimus, traukiniu nuvažiavom į Drezdeną. Ten gyvenom ir dirbom stiklo fabrike Ottendorf - Okrile priemiestyje iki Drezdeno subombardavimo vasario 12-13 d.d. Tik po bombardavimo pasisekė išsilaisvinti nuo darbo ir išvykti į rytų Bavarijos miestelį Gefresą, kuri Atvelykio sekmadienį be mūšio užėmė amerikonai. Birželio 13 d. visus lietuvius iš Gefreso ir dalį iš Coburgo, išviso apie 500, juodukai 20 sunkvežimių nuvežė į Wuerzburgo stovyklą, iš kur po poros metų perkėlė į Sveinfurto stovyklą, o tą likvidavus — į Hanau. 1949 m. kovo 27 d. iš Muencheno lėktuvu išskridom į Montrealį, o iš ten traukiniu į Kingstoną, kur jau 9 mėn. gyveno mūsų duktė atvykusi kaip namų ruošos darbininkė. Rugsėjo gale su visa šeima persikėlėm į Torontą. Negalėdami gauti buto, čia gyvenom išsiskirstę kambariuose, bet jau 1950 m. kovo 4 d. nupirkau seną, apleistą namą — dupleksą trijų butų, 13 kambarių, su dviem garažais ir šalia neužstatytą sklypą tokio pat dydžio.

Toronte gyvenadamas dirbau St. Joseph Hospital kaip elevatoriaus operatorius ir pamažu vėl įsitraukiau į visuomeninį darbą. Įstojau į Toronto valstiečių liaudininkų kuopą, vėliau pavadintą VL klubu. Jo valdybos pirmininku ir dabar tebesu. Įsikūrus Kanados Lietuvių Bendruomenei, buvau išrinktas į pirmą KLB Toronto apylinkės valdybą.

(Nukelta į 7 psl.)

ESTŲ KAILIŲ KRAUTUVĖ

LEE FURS

Pats laikas užsisakyti.

Siuvami pagal užsakymą ir parduodami gatavi kaliniai paltai, žaketai, šaliai ir kt. Priimami apsaugai (Storage). Valomi ir persiuvami seni pagal naujausią mada. Darbas atliekamas gerai ir pigiai. Duodama ilgam išsimokėjimui. Patarimai nemokami.

707 Mount Pleasant Rd., Toronto. HU. 3-6851

DABAR GALITE IŠDĖSTYTI SAVO MOKĖJIMUS UŽ KURO ALYVĄ Į 8, 10 ARBA 12 MĖNESIŲ –

pasinaudodami LAKE SIMCOE namų šildymo išsimokėjimo planu.

8 10 12

Štai būdas, kaip išvengti tų didelių kuro sąskaitų, — kurios, atrodo, visados ateina pačiu nepatogiausiu metu. LAKE SIMCOE Jums leidžia padalinti savo mokėjimus į 8, 10 arba 12 lygių mėnesinių ratų, atsižvelgiant į tai, kaip jums yra patogiausia.

Didelių sąskaitų daugiau nebebus — liks tik vienas lengvas mėnesinis mokėjimas jūsų sutarties metu.

DABAR PAT PASKAMBINKITE WA. 2-6181 ir paprašykite BETTY VAITIEKŪNAS. Ji jums suteiks visas šio paslaugaus plano smulkmenas.

Patikimas pristatymas –

turint LAKE SIMCOE kuro alyvos sutartį. Turint Lake Simcoe pristatymo sutartį, dingsta pavojus, kad jums gali pristigti alyvos. Lake Simcoe seka jūsų alyvos krosnies naudojimą pagal savo įstaigos kartoteką — ir tiksliai žino, kada pasiųsti alyvos cisterną pripildyti jūsų rūsio tanką. Nesvarbu koks oras, — jūs galite pasitikėti LAKE SIMCOE alyvos pristatymu.

EKSTRA!

Visi LAKE SIMCOE kliientai gali naudotis mūsų nemokama APŠILDYMO PATARIMŲ TARNYBA.

BETTY VAITIEKŪNAS kalba lietuviškai — paskambinkite jai telefonu WA. 2-6181 ir paprašykite smulkesnių informacijų apie patikimą LAKE SIMCO kuro alyvos pristatymą.

LAKE SIMCOE FUEL OIL

"Virš 50 metų šildo Torontą"

110 Dupont Street, Toronto 5

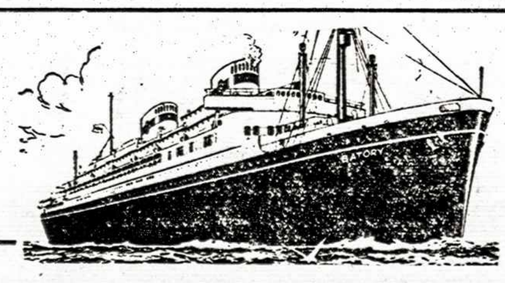

APLANKYKITE SAVO TĖVYNĘ!

VYKITE PATOGIAI IR KOMFORTIŠKAI ŽINOMU

M.S. BATORY

Gdynia America Line laivu, iš Kanados uostų iki Gdynios Baltijos pakraščių (Lenkijoj), ir iš ten traukiniu ar automobiliu į visas Rytų Europos dalis.

Batory — tai modernus, be dėmelės švarus laivas, su nepaprastai gražiai išpuoštais svečių kambariais ir patogiomis erdviomis kabinomis. Jūs pasidžiaugsite šiltu draugiškumu, tradiciniais puikiais valgiais ir mandagiu patarnavimu, siekiančiu patenkinti keleivius ir jiems padėti.

Papigintos kainos iš Montrealio spalio 11 dieną ir lapkričio 10 dieną.

Kalėdų švenčių nuolaidos iš Quebec – gruodžio 7 d.

275 SVARŲ BAGAŽAS ASMENIUI NEMOKAMAI.

Dėl rezervavimo ir informacijų pasitarkite su savo vietiniu kelionių agentu arba

GDYNIA AMERICA LINE

192 Bay Street Toronto, Canada

Pavergtoje tėvynėje

Kun. Vl. Polonskis, MIC, mirė liepos 26 d. Druskininkuose. Velionis buvo gimęs 1882 m., kunigu įšventintas 1907 m. Buvo ilgametis Veliuonos klebonas, o 1935 m. įstojo į marijonų vienuoliją. Čia gyvendamas, darbavosi klebonu Marijampolėje, vėliau buvo klebonu ir vyresniuoju Žem. Kalvarijoje. Beveik dešimtį metų išbuvo Sibire. Grįžęs kurį laiką gyveno Veliuonoje, o paskutiniu laiku Šiluvoje. Palaidotas Marijampolėje liepos 29 d. Velionis buvo nuvykęs pasigydyti į Druskininkų kurortą ir ten staiga mirė.

Prel. A. Grigaliūnas, Panevėžio vyskupijos kapitulos prelatas, 67 metų amžiaus, mirė liepos 11 d. nuo kraujo išsiliejimo smegenyse, neatgavęs sąmonės. Palaidotas Panevėžio Senamiesčio bažnyčios kriptoje. Velionis ilgus metus kapelionavo Linkuvos gimnazijoje, vėliau buvo pakeltas į kanauninkus ir paskirtas Biržų klebonu ir dekanu. Pastaruoju laiku buvo Panevėžyje Šv. Petro ir Povilo parapijos klebonas ir kapitulos prelatas.

Kun. A. Skeltys liepos mėnesio gale mirė Leipalingyje. Tai vienas iš pirmųjų lietuvių saleziečių. Galima jį vadinti mūsų jaunųjų saleziečių patriarchu. Prieškariniais laikais jis rinkdavo jaunuolius Lietuvoje ir siųsdavo į Italiją saleziečių centran. Palaidotas Griškabūdyje.

Trys lietuviai kariai sovietų augščiausios tarybos prezidiumo rugpiūčio 16 d. įsaku apdovanoti už tai, kad sėkmingai atliko įsakymą Gudijoje ištraukti iš žemės nemažai karo metu vokiečių paliktų sprogmenų. Karininkas Bubelis apdovanotas raudonosios žvaigždės ordinu, o jefreitorius Savickas ir eilinis Raulinavičius medaliu už karinius nuopelnus.

Šakiuose rugpiūčio 20 d. atidaryti nauji kultūros namai. Esą, rajono vykdomojo komiteto pirmininkas Vebra "perkirpo tautinę juostelę". Įdomu, ką dabartinėje "tarybinėje" lietuvių kalboje reiškia "tautinė juostelė"?

Adomynės kolūkiui, Kupiškio raj., priklauso šie kaimai: Vadonių, Alotų, Druskių, Punkiškių, Beregių, Vairiškių ir Pagojės. Centras Adomynėje, kuri anksčiau buvo vadinama Jonava.

Brigadininkas dabartiniuose kolūkiuose reiškia maždaug tą patį, ką baudžiavos laikais reiškė vagorius ar kitaip vadinamas dvarininko agentas. Laiške iš Lietuvos, išspausdintam "Vilnies" Nr. 159, rašoma šitaip: "Visas kolūkis suskirstytas į 5 brigadas. Kiekviena brigada turi brigadininką, kuris kiekvieną rytą važinėja po visą brigadą ir pasako kur kam prie kokio darbo reikia eiti..."

Iš Vilniaus į Kazachstaną liepos 20 d. išvyko 700 mechanizatorių ir 500 darbo rezervų auklėtinių. Jie "savanoriškai" vyksta padėti kurti naują gyvenimą kazachstaniečiams.

Čekoslovakijoje liepos 25 d. įvyko 12-sis tarptaut. kino festivalis. Tarptautinės filmų federacijos, spaudos federacijos jury komisija savo premiją paskyrė lietuviškam filmui "Gyvieji didvyriai"; ypač išskyrė antrąją novelę "Lakštingalą".

Birštono kurortas. Iš "Tiesos" š.m. 184-me nr. tilpusių žinučių galima susidaryti vaizdą, kaip šiandieną atrodo Birštono kurortas. "Pastaraisiais metais M. Melnikaitės gatvėje buvo pastatyti trys mūriniai namai, kurie anaiptol nepuošia miesto... kurortinėje vietoje tokių pastatų statyti nevertėtų. Parke pastatytos skulptūros yra mažavertės, neskoningos, suolai sukrypę, sulūžę. Metai iš metų kertami medžiai Vytauto kalno šlaituose. Jeigu nebus imtasi priemonių, po kelių metų gražiuosiuose šlaituose testyros kelmai".

"Aplinka, kurioje vyksta gydymas, toli gražu nepatenkina net ir kuklių reikalavimų. Patalpos, kuriose gydoma dumblo kompresais, skurdžios, joms labai reikalingas remontas. Kaikurių vilų patalpose (pvz. viloje "Baltoji") stovi aplūžę baldai. Netvarkinga sanatorijos aplinka. Reikia paliesti ir mitybą. Vasaros sezono metu beveik visai negauname daržovių. Sanatorijos valgykloje nebūna budinčio gydytojo".

Bičių ūkis. Vilniaus radijas atkreipė dėmesį į tai, jog mažai susirūpinimo rodoma kolchozuose ir tarybiniuose ūkiuose bitininkystės vystymui. Pvz., Alytaus rajone yra 38 kolchozai, o bites laiko tik 11, kuriuose iš viso tėra vos 190 bičių šeimų. Jurbarko rajone iš 24 kolchozų bites laiko tik 7 kolchozai, kurių vienam bitynui tenka tik 7 šeimos. Negeriau su bitėmis ir Kapsuko rajone. Panašiai yra ir Prienuose, kuriuose kolchozų yra 28, o bitynų tik 2. Tolygūs Prienams yra Ramygalos ir Šilutės rajonai. Pastarajame dar blogiau: iš 24 kolchozų tik vienas turi 5 bičių šeimas. Apsileidė bitininkystėje ir tarybiniai ūkiai. Juose bitės blogai prižiūrimos, pasenę, prakiurę aviliai, nėra būtiniausio inventoriaus. Tarybiniuose ūkiuose nėra kas bites prižiūrėtų, nes nesutvarkytas atlyginimas už bitininkų darbą. Tuo tarpu pas paskirus kolchozininkus, darbininkus ir tarnautojus bičių šeimos, palyginti, sparčiai auga ir yra produktyvios. Bitininkai mėgėjai jas gerai prižiūri. Žemės ūkio ministerija organizuoja rajonuose bitininkų kursus, tačiau dauguma kolchozų ir tarybinių ūkių į kursus visai nesiunčia bitininkų. Kolchozai, kurie rūpinasi bitininkyste, gavo gerų pajamų. Pvz., Šiaulių rajono "Raudonosios vėliavos" kolchoze praeitais metais iš 40 bičių šeimų gauta 40.000 rbl. pajamų. Kiekviena bičių šeima davė po 45 kg medaus, nors bitynas buvo nekilnojamas. Pajamų iš kiekvienos bičių šeimos gauta po 1.030 rbl. Taigi, vienos bičių šeimos pajamos yra artimos vidutinės karvės pajamoms.

Vilniaus "Lelijos" fabrike 1959 m. vidutinis mėnesinis atlyginimas buvo 724 rbl. Fabrike dirba 13 inžinierių ir 80 technikų. E.

Povilo Višinskio gimimo namuose Užvenčio Ūsnėnų kaimo pakraštyje, atidarytas jo vardo memorialinis muzėjus. Gimęs devynioliktojo amžiaus pabaigoje, jis žinomas kaip publicistas. Skaitoma, kad jis padėjęs ateiti į lietuvių literatūrą Žemaitei, Šatrijos Raganai ir kitiems.

Restauruojamas poetės Salomejos Neries namas Palemone, ant Kauno jūros kranto. Jame bus atidarytas poetės memorialinis muzėjus. Tvarkoma namo aplinka, sodelis bei tos vietos, kurios buvo susijusios su jos gyvenimu ir kūryba. E.

Kaune medicinos institute šiemet atidaromas vakarinis gydomosios medicinos fakultetas. Jame galės studijuoti medicinos darbuotojai, turintieji vid. medicininį išsilavinimą bei nemažesni kaip 3 metų praktikos darbo stažą. Jau gauta nemažai pareiškimų, norinčių studijuoti vak. fakultete. Rugsėjo pradžioje vyks stojamieji egzamenai. Prie medicinos instituto taip pat veikia neakivaizdinis farmacijos skyrius. E.

Poniai ERIKAI SAKAVIČIENEI ir jos šeimai,

A. † A.

Brangiai Mamytei mirus Vokietijoje,
reiškiame nuoširdžią užuojautą

Eugenia ir Leonas Klevai.

Poniai STEFAI PAŠKONIENEI,

didžio skausmo valandoje, mirus dukrelei JANYTEI,
reiškiu gilią užuojautą

Stasys Saldžiūnas.

Hamilton, Ont.

LN V-BOS POSĖDIS, įvykęs rugp. 24 d., pradėjo HLN įsigijimo trečią ir paskutinę fazę. Posėdyje dalyvavę 12 v-bos narių vienbalsiai nutarė bandyti miesto centre esantį virš vieno akro sklypą užpirkti ir pereiti prie tikrųjų LN statybos. V-ba išrinko 5 asmenų komisiją ir pavedė jai susirišti su architektu, jeigu galima su lietuviu, ir sudaryti apytikrį LN apimties planą. Visą projektą v-ba galvoja vykdyti palaipsniui — pradžioje pastatyti 1000 vietų šokių salę su pusrūsiu, o vėliau įrengti ir kitas reikiamas patalpas. Į k-ją išrinkti St. Bakšys, J. Mikelėnas, A. Patamsis, P. Savickas ir J. G. Skaistys. K-ja galimai greičiau sudarys reikiamus škicinius planus, bendrą apytikrę sąmatą ir pateiks v-bai, o vėliau narių susirinkimui tvirtinti.

Perėjus prie galutinio tikslo — tikrųjų LN įsigijimo, v-ba prašo visų LN narių, kurie jau įnešę, ir visų tų tautiečių, kurie dar nėra LN nariais, iš anksto ruoštis visu rimtumu finansiniai prisidėti. Kas turime daugiau santaupų — nepabijokime penkšimtinės ar tūkstantinės investuoti į LN. Dabar jau tikrai niekas negalės padaryti priekaišto, kad tik biznį, o ne LN turime. Į šias Hamiltono lietuvių tokio didelio masto pastangas yra atkreiptas viso pasaulio lietuvių dėmesys, nes jos yra pirmasis naujos išeivijos istorijoje šio pobūdžio bandymas. Tad tik visi vieningai prisidėkime ir jau apie kitų metų rudenį, tikėkimės, galėsime dalyvauti triumfališkame HLN salės atidaryme.

Apie visus šios srities darbus bus smulkiai informuojama per liet. spaudą. Maždaug už 1 ar 2 mėnesių apie 20 LN v-bos rinkėjų pradės trečią ir jau galutinio tikslo siekiančią LNamų ofenzyvą. Jie aplankys tautiečius Hamiltone, Niagaros pusiasalyje, Kitchener, Woodstock, Ingersoll, London, Oakville, Paris, Brantford prašydami nariais į LN arba kas jais jau yra, prašys prisidėti papildomai.

V-bos posėdis praėjo retą vieningumo ženkle. Visi v-bos nariai, buvo jaučiama, nedvejodami pasiryžę galutinį tikslą atsiekti galimai greitesniu laiku. Jūsų korespondentas drįsta spėti, kad galutiniam didžiajam LN lėšų telkimo vajui pirmąjį pavyzdį parodys v-bos nariai, galimas dalykas, sudėdami patys nuo 5 iki 10 tūkstančių dol. Tad tik visi drąsiai ir vieningai, o vėliau galėsime pelnytai pasidžiaugti puikiaisiais Liet. Namais — mūsų didžiuoju šiame tautiniame fronte laimėjimu! Sk. St.

WINNIPEG, Man.

A.A. VINCAS DABAŠINSKAS

Rugpiūčio 15 d. V. Dabašinskas pasiėmęs dažų, išvyko į kitą namą dažyti sienų. Diena pasitaikė labai graži, saulėta ir karšta. Vakare, baigęs dažyti, grįžo į namus. Pavalgęs vakarienę išėjo laukan gėlių laistyti. Laistydamas gėles džiaugėsi, kad šiais metais labai gražiai užaugusios ir pilnos žiedų. Grįžęs į kambarį, laiptais lipo į rūsį dažymo šepečių susitvarkyti. Jo žmona kambaryje sėdėdama išgirdo bildesį ir nieko blogo negalvodama sušuko: "Ko tu, Vincai, baldais?" Bet niekas neatsiliepė. Po valandėlės žmona, nuėjusi į rūsį, rado vyrą sugriuvusį ir paplūdusį kraujuose. Paėmusi už rankos, nusivedė augštyn į kambarį ir, pasodinusi jį kėdėje, tuojau pašaukė dr. P. Jauniškį, kuris nelaimingąjį tuojau nuvežė į ligoninę. Pasirodė, kad griūdamas žemyn ir pataikydamas į stulpą, jis buvo persiskėlęs galvą, todėl skubiai buvo paguldytas ant operacijos stalo. Po vienos kitos adatos nelaimingasis užmigo amžinai ir jokie vaistai atgaivinti nebegelbėjo.

Operacijos metu rasta, kad kraujas išsiliejęs aplink širdį ir sprando gyslose, neskaitant jau pačios žaizdos galvoje.

Vincas Dabašinskas buvo gimęs 1900 m. Šakių apskr., Paežerėlių v., Javiškių km. Čia jis skaitėsi senesniųjų imigrantų eilėse. Buvo vedęs ir priklausė prie turtingesniųjų lietuvių ateivių. Anksčiau turėjo hotelį, vėliau jį pardavęs pirkosi šešetą namų, iš kurių ir pragyveno. Jo žmona yra gimusi Amerikos lietuvių šeimoje.

V. Dabašinskas priklausė Manitobos Lietuvių Klubui, pašalpinei, bet nebuvo atsisakęs ir iš Literatūros D-jos.

Jo laidotuvėmis rūpinosi žmona. Rugpiūčio 20 d. 11 val. buvo atvežtas į šv. Kazimiero lietuvių parapijos bažnyčią. Pamaldas atlaikė kleb. kun. J. Bertašius. Pamaldų metu giedojo solo Elena Januškienė "Neverki, vaikeli", vargonais palydėjo jos dukrelė Danguolė Januškaitė. Tiek senesniųjų, tiek ir naujųjų lietuvių ateivių bažnyčia buvo perpildyta.

Po bažnytinių apeigų buvo nulydėtas į St. Mary's kapines, kur kleb. kun. J. Bertašius pasakė gražų pamokslą. Iš čia visi palydovai p. Dabašinskienės buvo pakviesti į Manitobos Lietuvių Klubą pusryčių. Kadangi laidotuvėmis rūpinosi Pašalpinė D-ja, tai ir visą laidotuvių programą pravedė ji pati.

Užkandžių metu pasakė kalbą Pašalpinės D-jos vardu M. Vidruk, parapijos klebonas kun. J. Bertašius, Manitobos Lietuvių Klubo pirm. K. Strikaitis ir paskutinį žodį tarti buvo pakviestas Kazys Beniušis.

Taip ir vėl vienas lietuvis liko nurašytas iš mūsų tarpo. K. Str.

JONAS BARTININKAS rugpiūčio 20 d. vakare Manitobos Lietuvių Klube surengė "Stag and Shower" partiją, į kurią prisirinko pilnutėlė salė jo giminių, draugų bei pažįstamų.

Rugsėjo 3 d., šeštadienį, įvyks jo vestuvės, kurios taip pat bus Manitobos Lietuvių Klube. Sutuoktuvės įvyks tą pačią dieną šv. Kazimiero lietuvių parapijos bažnyčioje. Sutuok. kleb. kun. J. Bertašius.

Jono sužieduotinė yra p-lė Sally Konowalchuk.

IŠ TORONTO Į WINNIPEGĄ rugpiūčio 22 d. lėktuvu atskrido Vyt. Plačiakis, kuris apsistojo didžiausiame Winnipego viešbutyje "Alexander". Čia jis yra komandiruotas vienos kompanijos tarnybos reikalais.

Vyt. Plačiakis į Kanadą yra atvykęs 1947 m. su pirmuoju lietuvių transportu miškų darbams.

BENDRUOMENĖS GEGUŽINĘ rugpiūčio 21 d., sekmadienį, KLB Winnipego apyl. v-ba suruošė pas Povilą ir Julę Liaukevičius — McGregor, Man. Tuojau iš ryto v-bos pirm. Mykolas Januška su Tautos Fondo įgaliotiniu M. Šarausku išvyko į gegužinės vietą. Nors iš ryto atrodė gražu, bet apie pietus oras gerokai pablogėjo, o nuvykus pusiaukelę, taip stipriai pradėjo lyti, kad mažai ką begalėjo tikėtis iš gegužinės. Tačiau vakarop oras gerokai pasitaisė ir dar nemažai winnipegiečių atvyko. Nors žmonių buvo neperdaugiausia, bet gegužinė praėjo puikioje nuotaikoje. Tautinius ženkliukus pardavinėjo Jonas Timmermanas ir A. Šidagytė, kurie surinko $25,07. V-bos iždininkas J. Demereckas pardavinėjo įvarius gėrimus, o M. Šarauskas svečius vaišino įvairiais užkandžiais, už kuriuos nieko nereikėjo mokėti. Toliau prasidėjo kalbos. Ją pirmam teko pasakyti svečiui, kaip čia vadinama, skrajojančiam kapelionui po Kanadą Tėvui Kulbiui, SJ. Jis pasidžiaugė, kad lietuviai visur moka susiburti vienon vieton ir nepamiršta savo, kas įgimta, kas lietuviška. Po jo taria žodį gegužinės vietovės šeimininkas Povilas Liaukevičius, iš Hamiltono svečias Kl. Prielgauskas, kuriam bekalbant atvyksta parapijos kleb. kun. J. Bertašius, kuris taręs keletą žodžių pranešė, kad į Winnipegą yra atvykęs vyskupas Brizgys ir atlaikys pamaldas. Po to P. Liaukevičius pristatė lietuvį Alytą, kuris karo metu tarnavo Kanados armijoje kapitonu, tačiau jis, truputį pakrėtęs juokų, nuėjo nešnekėjęs. Tenka pastebėti, kad kapt. Alyta yra gimęs Anglijoje, o atvykęs į Kanadą pirkosi ūkį. Tiek jis, tiek ir jo brolis puikiai kalba lietuviškai ir bendrauja su lietuviais.

Paskutinį žodį tarė Juozas Demereckas, kuris apgailestavo, kad mūsų gretos kas kartą retėja ir kas kartą vis mažiau besilankome į lietuviškus parengimus. Po kalbų prasidėjo dainos ir žaidimai. Kiek vėliau į gegužinę atvyko dar daugiau svečių, o galiausiai ir pats muzikantas, kuris visiems pakėlė ūpą ir staiga visi pradėjo šokti, nors vakaras artėjo ir laikas jau buvo skirstytis į namus. Daugelis svečių pas pp. Liaukevičius pasiliko vakarienės ir dar ilgokai buvo pasilinksminta.

Gegužinėje matėsi: dr. Kurauskas su šeima, agr. Činga, Ramančauskai, Beniušiai, Radzevičius Juozas, Noliai, Gusčiai, Pranevičiai, Zavadskas, Daubaras, K. Mažeika, Rutkauskai ir kit.

Gegužinė praėjo linksmoje nuotaikoje ir davė pelno. K. Str.

ST. CATHARINES, Ont.

VILNIAUS KRAŠTO LIETUVIŲ S-GOS ST. CATHARINES SKYRIAUS PRANEŠIMAS APIE BUVUSIAS JONINES

Ir šiais metais birželio 25 d. mūsų ruoštos Joninės — Jaunimo šventė praėjo su dideliu pasisekimu. Svečių buvo šiek tiek mažiau negu praeitais metais.

Mažesnis svečių skaičius mūsų spėjimu buvo dėl trijų priežasčių: 1. Visuomenės atbukimas nuo savo parengimų, dėl ko juo tolyn lankytojų skaičius darosi vis mažesnis; 2. šios šventės ardytojai šiaias metais išvystė ypač didelę propagandą, kad į Jonines neitų, kas galėjo taip pat dalį atitraukti; 3. pasirodė, kad Kanados lietuviai "Grandinėlės" meninio lygio nežinojo. Daugelis galvojo, kad yra eilinė tautinių šokių grupė.

Kai "Grandinėlė" atvyks į Kanadą antrą sykį, į salę žmonės netilps. Antri kvietėjai bus laimingesni už mus. O "Grandinėlė" atvyks, nes gavo net penkis kvietimus. Kokį įspūdį "Grandinėlė" padarė žiūrovams, dedame auditorijos nuotrauką, kurioje veidų išraiškos geriausiai pasakys. Tai rodo, kiek "Grandinėlės" šokėjai sužavėjo publiką. Tiek ovacijų nė vienas meninis vienetas nesusilaukė ne tik mūsų kolonijoje, bet ir mūsų kaimyninėse. Praėjus net dviems mėnesiams "Grandinėlė" dar vis nepamirštama, o rengėjams dar tebereiškiami pagyrimai už tokio augšto lygio meninio vieneto iškvietimą.

Ačiū "Grandinėlei"! Jūs esate lietuviškas švyturys daugeliui lietuvių nušviečiantis kelią. Gi mūsų moralinis pelnas yra didžiausias, kokį iki šiol esame turėję.

Jaunimo šventės vardas įsikūnijo. "Grandinėlės" dalyviai 16-20 metų jaunuoliai yra tikras lietuviškasis atžalynas buvo ne tik salėj audringomis ovacijomis sutiktas, bet St. Catharines to paties amžiaus jaunuoliai pasikvietė į savo namus arčiau susipažinti. Dalis iš jų sekančią dieną svečius palydėjo iki Niagara Falls ir atsisveikinimo žodžiai buvo "Iki pasimatymo!". Mūsų tikslas ir yra, kad lietuviškasis jaunimas savo tarpe turėtų artimesnius ryšius ir bendradarbiautų.

Joninių proga esame gavę jautrius sveikinimus iš Mažosios Lietuvos Bičiulių Draugijos Centro V-bos Kanadoje (tekstą poduodame atskirai), VKLS-gos Centro V-bos (Griežė Jurgelevičiaus), St. Catharines apylinkės ir Wellando apylinkių Bendruomenės ir net keleto žurnalistų. Visiems reiškiame nuoširdų ačiū. Visų šilti linkėjimai sekmingos darbuotės ateityje. Tas mus ir paškatina nenuleisti rankų ir šią jaunimo šventę ruošti toliau. Šį darbą tęsti mes jaučiamės net įpareigoti. Tad **iki malonaus pasimatymo kitais metais birželio 24 dieną** toje pačioje salėje.

Programos jau dabar ieškome, rašom laiškus meniniams samburiams ir tikimės, ką nors ypatingesnio surasti. Primename ir savo principus, kad negalime statyti programos prastesnės už praėjusius metus.

Šiais metais mūsų šeštųjų Joninių - Jaunimo šventės pasisekimą nulėmė ir nepaprastai dėkingi esame už parodytą nuoširdumą kanadiškai ir Amerikos spaudai, ypač "Tėviškės Žiburiams", "Nepriklausomai Lietuvai", "Draugui", "Naujienoms" ir spaudos darbuotojams, kaip Al. Gimantui, J. Cicėnui, E. Šulaičiui, Alfonsui Nakui, P. Ancevičiui ir kitiems. Lietuviškų valandėlių radijo vadovams, o ypatingai "Tėvynės Prisiminimų" J. R. Simanavičiui, Rochesterio Pr. Puidokui, Bostono P. Viščiniui ir kitiems neišvardintiems. Visiems niagariečiams ir st. cathariniečiams už suteikimą "Grandinėlei" nakvynės, padėjusiems susisiekimo reikale, dirbusiems kasininkais, bufete, prie loterijos ir visiems kitiems prisidėjusiems vienokiu ar kitokiu būdu savo darbais.

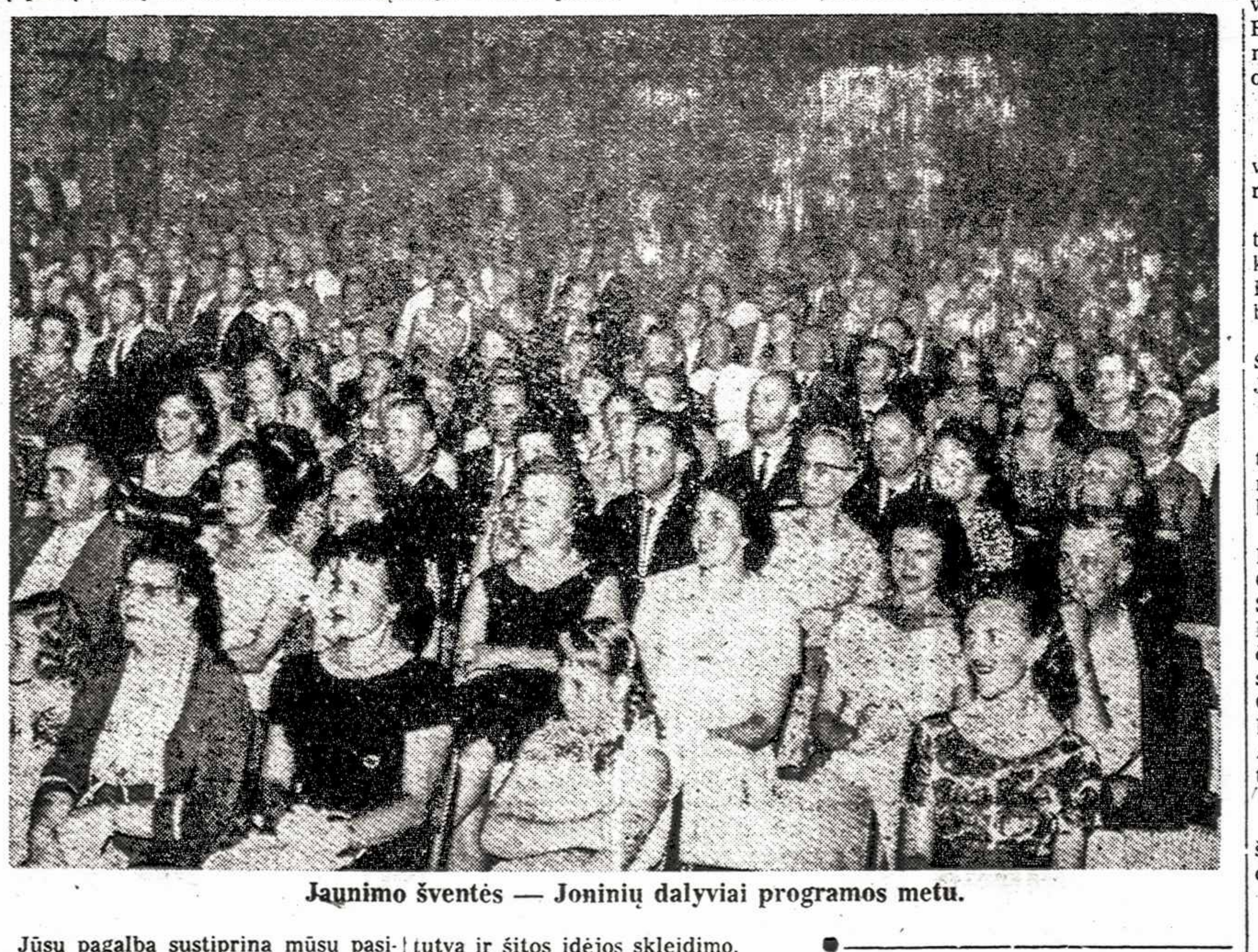

Jaunimo šventės — Joninių dalyviai programos metu.

Jūsų pagalba sustiprina mūsų pasiimtą darbą ir duoda didesnį pasiryžimą ateities veikime.

Visiems nuoširdžiausias lietuviškas ačiū. Ir dar kartą ačiū. Valdyba.

MAŽOSIOS LIETUVOS BIČIULIŲ DRAUGIJOS SVEIKINIMAS

Brangūs Broliai, Vilniečiai!

Mums labai malonu pasveikinti VKLS-gos St. Catharines skyrių Joninių švenčių proga. Vilniečiai ir mažlietuviai jau seniai jautė palankumą vieni kitiems, vieni kitus jų žygiuose padrąsindavo ir nesėkmėje užjausdavo.

Kuo tampriausi ryšiai užsimezgė nepriklausomybės laikais kovoje dėl Vilniaus ir Klaipėdos. Kaune veikusios vilniečių ir mažlietuvių studentų korporacijos buvo broliškais ryšiais susijusios ir nepasidavė jokioms politinėms įtakoms tuos saitus nutraukti.

Tiek išvykos į Kernavę, į pirmąją Lietuvos sostinę ant žaviųjų Neries krantų, prie pat administracinės linijos, tiek suvažiavimai į Rambyno kalną prie galingojo Nemuno, kur patriarchas Jankus saugojo lietuvišką ugnelę, mums akivaizdžiai parodė, kad gyvename piktų priešų apsupti ir visą laiką turime budėti pasiryžę kovoti dėl savo teisių, tradicijų ir laisvės.

Tiek Jūs, tiek mes, gyvendami periferijose, jaučiame, kad turime sunkesnį uždavinį: ne tik siekti Lietuvos laisvės ir jos idėjos populiarinimo, bet ir mūsų tėviškių, už buvusios nepriklausomos Lietuvos ribų, laisvės su visomis jos lietuviškomis sritimis, su visu Vilniaus kraštu ir visa Mažąja Lietutva ir šitos idėjos skleidimo.

Ne tik politinės kovos mus riša, bet ir senos lietuviškos tradicijos. Viena gražiausių lietuviškų švenčių, tai Joninės, kurios labiausiai paplitusios ir švenčiamos Vilniaus krašte ir Mažojoje Lietuvoje.

Malonu, kad Joninių ugnelę neišblėsusią išsivežėte iš Kernavės ir nuo Rambyno kalno ir toliau ją kurstome šiame kontinente.

Kanadoje Vilniaus Krašto Lietuvių Sąjungos St. Catharines skyrius jau šeštus metus nenuilstamai kurena Joninių laužą. Nevisi mes galime dalyvauti tokioje mieloje lietuviškoje šventėje, bet savo mintyse esame su Jumis, Vilniečiai, Jūsų kovoje ir siekimuose. Te Joninių liepsnelė lieka amžinai neišblėsusi!

Maž. Lietuvos Bičiulių Draugijos Centro Valdyba Kanadoje.
V. Pėteraitis, pirm. A. Lymantas, sekr.

Lietuviai pasaulyje

JA Valstybės

IŠ LIETUVOS ATVYKO į Los Angeles pas ten gyvenančią seserį Oną Rapolas Samsonas iš Ramygalos. Jis yra JAV pilietis ir veteranas. 1936 m. nuvykęs aplankyti Lietuvos ir ten likęs iki karo. Jo atvykimu daug rūpinosi jo sesuo Ona.

ŽUVUSIEMS DĖL LIETUVOS LAISVĖS paminklo statyba prie Jaunimo Centro Čikagoje jau vykdoma. Jam buvo parinktas trečias, kur paprastesnis, iš archit. Muloko paruoštų projektų — lietuviško stiliaus akmens koplytėlė su aukuru. "Pagrindą sudaro kelių laiptų pakilimas ir 9x9 pėdų akmens plyta su etnografinėmis ir istorinėmis Lietuvos ribomis. Sostinės vietoje bus įdėta sauja Lietuvos žemės ir žiupsnelis gintarėlių, parinktų įvairiose mūsų pajūrio vietose ir laimingai, vieton jiems numatytos priverstinos kelionės į Kazachstaną, atsidūrusių laisvės šalyje... Greta sakytos žemės bus įdėtas aktas, apibūdinąs įvykį ir sumanytojų intencijas".

Aukuro akmenyje bus iškalti tie patys žodžiai, kaip ir Kaune Nežinomojo kareivio kapo paminkle. "Redde quod debes".

Kertinis akmuo buvo pašventintas vysk. Brizgio. Nors paminklas dar neužbaigtas, tačiau ateitininkai paskelbė jubilėjinio kongreso iškilmes pradėsią eisena su žibintais ir vainiku prie aukuro.

JAV LB KR. TARYBOS sesija šaukiama rugsėjo 24-25 d.d. Čikagoje. Tarp kitko numatyta pakeisti kiek statutą ir apsvarstyti Bendruomenės geležinio fondo projektą. Tai bus šios sudėties Tarybos jau paskutinė reguliari sesija.

PAVERGTŲJŲ TAUTŲ SAVAITĘ ir šiemet Vašingtono dienraščiai ir savaitraščiai plačiai paminėjo. "The Evening Star" ta proga įdėjo gražų įžanginį. "The Sunday Star" patalpino labai palankų straipsnį apie pavergtąsias tautas. "The Catholic Standart" įdėjo B. Babarskaitės, tautiniuose drabužiuose, nuotrauką. Liepos 20 d. įvyko Vidaus Departamento auditorijoje posėdis, skirtas pavergtoms tautoms.

Pažymėtina, kad Pabaltijo tautų pavergimas buvo atžymėtas "The Evening Star" skyriuje, antrašte "Red Atrocities"; straipsnio autorius H. Morrison. Birželio 29 ir liepos 15 d. "Congressional Record" numeriuose buvo specialiai atžymėta Lietuvos, Estijos ir Latvijos pavergimas

VYSK. V. BRIZGYS lankydamasis Europoje, kur dalyvavo Tarpt. Eucharitsiniame Kongrese Miunchene, pakeliui buvo sustojęs Londone. Išbuvo ten apie savaitę. Liepos 10 d. Londono lietuvių bažnyčioje atlaikė iškilmingas Mišias ir pasakė pamokslą.

SESELIŲ AUKSINIS JUBILĖJUS Švento Kazimiero seserų pirmtakės: motina M. Juozapa ir sesuo M. Kazimiera rugp. 16 d. Čikagoje minė[jo] 50 metų auksinį vienuolinio gyvenimo jubilėjų. Motina M. Juozapa gimusi Cumbola, Pa., po a.a. motinos Marijos mirties 12 metų sėkmingai vadovavo Šv. Kazimiero seserų vienuolijai. Dabar ji eina vyresniosios pareigas Marijos augšt. mokykloje, kuri buvo pastatyta jai vadovaujant ir einant generalinės motinos pareigas. Ses. M. Kazimiera, gimusi Lietuvoje Seinuose, 1909 m. įstojo į Šv. Kazimiero seserų vienuoliją. Daug metų mokytojavo ir vadovavo pradžios mokykloms, būdama atskirų namų vyresniąja. Dabar darbuojasi Marijos augšt. mokykloje Čikagoje.

16 SESELIŲ SIDABRINIS JUBILĖJUS. Rugp. 16 d. Čikagos Šv. Kazimiero kongregacijos motiniškame name šešiolika seselių minėjo 25 metų savo vienuolinio gyvenimo sukaktį. Tomis sveikintinomis jubiliatėmis yra šios seselės: M. Corona, M. Aloisia, M. Dorothy, M. Thecla, M. Ferdinand, M. Stanisia, M. Aletta, M. Aureline, M. Celita, M. Viventia, M. Mercedes, M. Auxilia, M. Lilia, M. Simplicia, M. Anette ir M. Scholastica.

MUZ. M. MIKULSKIS atsigulė į Clevelando Lutheran Hospital nesunkiai operacijai.

MARIJA ALENA KOŠYTĖ, 24 m. lietuvaitė, gimusi Šilalės valsč., Tauragės apskr., karo nublokšta į Lenkiją, ten Dancige baigusi gimnaziją, Varšuvoje studijavusi chemiją, rugpiūčio 10 d. atvyko į Bostoną pas Gedmintus. 1956 m. ji porai mėnesių buvo nuvykusi iš Lenkijos į Lietuvą giminių aplankyti.

ELENA KULBER - KULBOKIENĖ, dirbanti kaip butų deokruotoja, rugpiūčio 27 d. išskrido į Europą, kur aplankys Skandinaviją, Vokietiją, Italiją, Angliją, Škotiją, Šveicariją. Jos tikslas susipažinti su tų kraštų baldų, stiklo ir keramikos gamyba. Ji vyksta kartu su dukra Gabija ir kelionėje išbus iki rugsėjo 25 d. Jos taip pat mano aplankyti Vasario 16 gimnaziją.

DR. JUOZUI LEIMONUI, plačiai žinomam visuomenininkui, dabar gyvenančiam Bostone rugpiūčio 23 d. sukako 60 metų.

JONAS TOTORAITIS, žinomas lietuvis visuomenininkas Kolumbijoje, rugpiūčio 10 d. išvyko į JAV, kur išbus keletą mėnesių.

KUN. ANTANAS SABALIAUSKAS, misijonierius salezietis, savo dvasinės vyriausybės yra paliekamas ir toliau saleziečių vienuolyne prie Cedar Lake, Indiana, pasitarnauti lietuvių parapijose JAV ir Kanadoje vedant misijas, rekolekcijas, novenas, keturiasdešimkes ir pan. Tais reikalais galima kreiptis į jį asmeniškai sekančiu adresu: Salesian Fathers — Crown Point, Indiana, USA.

Vokietija

"RHEINISCHER MERKUR" rugpiūčio 12 d. patalpino išsamų dr. P. Karvelio straipsnį "Die Tragoedie der Balten", kuriame plačiai ir nuodugniai aprašomas Lietuvos sovietinės okupacijos dvidešimtmetis.

SIELOVADA DĖKOJA

Vokietijos lietuvių katalikų vaikų vasaros stovyklai nuo liepos 27 d. iki rugpiūčio 23 d. aukojo:

Po $25 — prel. Virmauskas, S. Boston, kun. K. Kuzminskas, Brooklyn; kun. Kontautas su vyčių grupe Euch. Kongrese, S. Boston ir dr. J. V. Dubinskai, Čikaga;

Po $10 — J. Sarafinaitė, Glasgow, Škotija; L. Špokas, Tacoma, JAV; ir J. Misevičius, Regan, Kanada;

$5 — A. Kareiva, Čikaga.

Angliškais svarais: 15 — kun. J. Gutauskas, Glasgow, Škotija; 5 — J. Šema, Finedon, Anglija; 1 — L. Nemeika, Kettering, Anglija.

Vokiškomis markėmis: 110 — 4204 LSCo. Uhlerborn; 104,38 — 2040 LSCo. Muenster; 97,20 — 8591 LSCo. Schwetzingen; 70,50 — 4203 LSCo. Miesau; 15 — (papildomai prie anksčiau aukotų DM 100) 8593 LSCo. Kaiserlautern; 50 — R. Kveravičiūtė, Olandija; po DM 20 — S. Antanaitis, Huettenfeld ir J. Bakaitis, Kettering, Anglija; DM 10 — M. Vereika, Kettering, Anglija.

Išviso $145, £21, DM4[illegible]08.

Nuoširdžiai dėkodamas visiems geraširdžiams aukotojams, liekuosi su malda širdyje

Tėv. Alfonsas Bernatonis,
Sielovados Direktorius.

Australija

ADELAIDĖS LIET. SĄJUNGOS SKYRIUS nutarė nupirkti ir antrą gretimą namą prie jau turimų. Už šį antrą namą teks mokėti £2.300.

Urugvajus

MONTEVIDEO LIETUVIŲ BAŽNYČIAI įgyti vargonai iš Vokietijos. Birželio 12 d. juos pašventino vietos vysk. A. Corso. Mišias atlaikė kun. J. Venckus, SJ. Iškilmingų pietų metu kalbėjo Lietuvos ministeris K. Graužinis.

Maskva. — Marš. I. Koniev, Varšuvos sąjungos karinis vadas nuo 1953 m., esą dėl nesveikatos, atleistas iš pareigų ir jo vieton paskirtas marš. A. Grečko. Koniev vadovavo sovietų kariuomenei II D. karo metu Rusijoj, Čekoslovakijoj ir Austrijoj. Jis pirmininkavo teismui, pasmerkusiam L. P. Beriją.

Praha. — Iš Čekoslovakijos išvyko į Kubą 12 sporto instruktorių ir 4 lakūnai instruktoriai.

VISŲ RŪŠIŲ STALIŲ DARBAI

Virtuvių spintelės (kabitai), nauji baldai, įvairių spalvų stalinės lempos.
Taisomi ir atnaujinami seni baldai. Įvairūs medžio tekinimo darbai.
GERAS DARBAS. NEBRANGIOS KAINOS.
V. LIUBINSKAS. Telefonas LE. 2-6922.

VENUS

GĖLĖS VISOKIOMS PROGOMS — vestuvėms, gimtadieniams, laidotuvėms ir t.t.
Pristatome į namus. Kalbame lietuviškai.
Tel. LE. 4-4645, po 6 v. v. tel. LE. 3-4037
231 RONCESVALLES AVE.

Taupyk ir skolinkis Bankelyje "Talka"

Išduodamos paskolos iki $3.000, morgičių paskolos iš 7% iki 50% turto vertės. Indėliai, paskolos ir nario gyvybė apdrausta.

DARBO DIENOS: pirmadieniais, trečiadieniais, ketvirtadieniais 9-12 val. ryto; antradieniais ir penktadieniais 9-12 val. ryto ir 5-8 val. vakare, MINDEN BUILDING, 20 KING ST. E., ROOM 13, notaro A. Liudžiaus įstaigoje II augšte. TEL. JA. 7-5575.

A. LIŪDŽIUS, B.L.
VIEŠASIS NOTARAS
(Notary Public)
Advokatas iš Lietuvos.
Visi notariniai reikalai ir teisiniai patarnavimai, morgičiai.
20 KING ST. E., HAMILTON
Telefonai:
Įstaigos JA. 7-5575
Namų FU. 3-8928

A. ČIŽIKAS
ALFA RADIO & TV
PARDUODAM IR TAISOM TELEVIZIJAS, RADIJAS
TAISOM ŠALDYTUVUS, KROSNIS, SKALBIMO MAŠINAS
Tel. LE. 1-6165 • 672 Lansdowne Ave.

PATERSON AND WARD LTD.
PLUMBING and HEATING
NAUJI DARBAI • PAKEITIMAI • PATAISYMAI.
8 Brentwood Road North, Toronto 18, Ont.
Telefonas BE. 2-0642
PETER KERN, kompanijos atstovas (kalba lietuviškai).
Skambinti vakarais telefonu RO. 7-7662.
DARBAS ATLIEKAMAS REGISTRUOTŲ PLOMBERIŲ.

A. A. Julius Štarka

Liepos mėnesį mūsų spauda pranešė apie a.a. kompozitoriaus Juliaus Štarkos mirtį 1955 m. pavasarį teko man lankytis Niujorke. Ta proga aplankiau ir savo seną bičiulį prof. J. Štarką, su kuriuo pažįstami nuo 1917 m. vidurio. Paklaustas, kaip laikosi, jis labai kukliai atsakė, kad, girdi, jau pernai rudenį baigiau 70 metų . . . Kada pasiteiravau, kaip buvo paminėta jo 70 metų sukaktis, J. Š. nedrąsiai nusišypsojo ir tarė: "Niekas iš lietuviškų laikraščių apie tai nieko nerašė, išskyrus "Muzikos Žinias", kuriose tilpo gana gražus prof. Vl. Jakubėno straipsnis. Tai ir viskas".

Po pirmo vizito a.a. muzikas J. Štarka pakvietė mane atsilankyti dar bent porą kartų ir išsikalbėti smulkiau apie jo praeitį ir ką jis esąs gyvenime veikęs bei dirbęs. Per pakartotinus vizitus surinkau smulkių žinių apie jo gyvenimą.

Čia dar trumpai priminsiu, kad a.a. J. Štarka buvo gimęs Lėlių kaime, Ukmergės apskr. 1884 m. spalių 4 d., o mirė 1960 m. liepos 11 d., tuo būdu jis išgyveno 75 metus 6 mėn. ir 11 d. Tai, palyginti, gražus amžius. Nors jis visą savo gyvenimą labai intensyviai dirbo, bet ir būdamas 70 m. dar jautėsi gana stiprus ir sveikas. Tik nusiskundė kiek per augštu kraujo spaudimu.

Kai 1917 m. rudenį Tiflise susikūrė Tautinė Lietuvių Taryba ir kolonija pradėjo organizuotai veikti, velionis J. Štarka suorganizavo mišrų lietuvių chorą, kuris visada pasirodydavo lietuvių parengimuose. Choras buvo labai ištobulintas ir iš turimos medžiagos išgauta tiek, kiek tik buvo galima. Nebuvo gėda su tokiu choru pasirodyti ir svetimtaučiams. Be privačių pamokų, J. Š. dėstė 1918 m. Tifliso konservatorijoje, bet ką, neprisimenu.

Apie velionies darbus mūsų nepriklausomybės laikais buvo labai plačiai rašyta tuometinėj Lietuvos spaudoj. Bet jo pageidavimu, aš pasistengiau kartu su kitais spaudos kolegomis — su Vyt. Alseika ir Vyt. A. Braziuliu — J. Štarkos veikimą plačiau apibudinti 1955 m. lietuvių spaudoje. Man teko rašyti Vienybėje, Keleivyje, Naujienose, Argentinos Lietuvių Žiniose, N. Lietuvoje ir kt.; Vyt. Alseika rašė Dirvoje ir kit., o kolega Brazulis — Drauge ir kt. Norėjau aš taipgi paminėti ir jo 75 m. sukaktuves 1959 m. spalio 4 d., bet velionis man į laiškus nebeatsakė ir savo foto neatsiuntė. Aš visai nežinojau, kad jis sunkiai serga. Tokiu būdu jo 75 m. sukaktis nepaminėta. Ką jis per paskutinius metus sukūrė, nėra žinoma.

Savo laiku, paragintas muziko J. Tallat-Kelpšos, parašiau apie Lietuvos operos įsikūrimo 5 metų sukaktuves. Ten buvo ir smulkesnė J. Š. biografija.

5 metų operos sukaktuvių aprašyme buvo surinktos iki to laiko visų operos solistų ir žymesnių muzikų biografijos, apibudinta jų kūryba. Dalis tos medžiagos buvo išspausdinta Lietuvos Žiniose 1925 m. gruodžio mėn. gale. Visa surinkta operos įsikūrimo medžiaga buvo perduota (originalinis rankraštis su fotografijom) Valstybės teatro administratoriui P. Adomavičiui. Ji dar tebebuvo ir 1944 m. teatro archyve.

Reikia spėti, kad specialiojo spaudoje, muzikos žurnaluose, velionies J. Štarkos palikimas bus smulkiau išnagrinėtas ir paminėta velionies žmona bei sūnus, rodos, taipgi muzikas.

Kl. Prielgauskas.

Vida J. Balsytė
šįmet baigė humanitarinių mokslų fakultetą Bachelor of Art laipsniu. Studijavo politinius mokslus ir ekonomiką. Šiuo metu gyvena Midlande, JAV, kur jos vyras chem. dr. R. Gaška turi tarnybą.

Judita M. Matulionytė
šiemet baigė Toronto universiteto odontologijos fakultetą D.D.S. (Doctor of Dental Surgery) laipsniu. Ji gimė Kaune 1937 m. Pradžios mokslą pradėjo Austrijoje, pabaigė Vokietijoje Blomberge, kur taip pat pradėjo lankyti lietuvių gimnaziją. Vidurinį mokslą tęsė Anglijoje, paskiau Kanadoje Hamiltone ir baigė St. Joseph College School Toronte.

Priklausė skautų ir ateitininkų moksleivių ir studentų organizacijoms.

Šiuo metu dirba vieno dantų gydytojo kabinete, bet neužilgo žada įsirengti savą dantų gydymo kabinetą.

Genovaitė Norkutė
gimė 1938 m. Tauragėje, mokyklą lankė Vokietijoje ir Toronte, Kanadoje, kur 1957 m. baigė St. Joseph's gimnaziją. Rudenį tais pačiais metais įstojo į Toronto universitetą. Tris metus studijavo anglų ir prancūzų kalbas. Šį pavasarį sėkmingai baigė tą kursą, įsigydama bakalauro laipsnį.

Studijuodama priklausė Akademiniam Skautų Sąjūdžiui ir Kanados Lietuvių Studentų Sąjungos Toronto skyriui. 1959 m. tos organizacijos valdyboje ėjo vicepirmininkės pareigas.

Ada Žalkauskaitė
šiemet baigusi Western Hospital seserų mokyklą.

Algirdas Trumpickas
šį pavasarį baigė Ontario Meno Kolegijos komercinį skyrių Toronte.

Algirdas gimė Lietuvoje, pradžios mokslą baigė Vokietijoje, gimnaziją — Hamiltone 1956 m. ir tų pat metų rudenį įstojo Meno Kolegijon, kurią baigęs š.m. gegužės 13 d. gavo diplomą.

Esant galimybei, po trumpos pertraukos ir tarnaudamas jis žada studijas tęsti toliau.

Algirdas yra Hamiltono sporto klubo "Kovas" ir skautų organizacijos aktyvus narys.

Maži žodžiai apie didelius dalykus

Viešumoje pasirodė naujas leidinys — Pranio Alšėno straipsnių rinkinys "Maži žodžiai apie didelius dalykus". Tai straipsniai, pasirodę per pastaruosius dešimtmečius įvairiuose laikraščiuose ir dedikuoti sūnui Pauliukui. Jie sugrupuoti į skyrius: "Godos apie tėvynės praeities ir dabarties vargus", "Kilnieji idealai", "Prie šeimos židinio", "Maži žodžiai apie didelius dalykus", "Gyvenimo pakopomis", "Gimtojo kaimo idilija. Liečiamosios temos labai įvairios — Tėvynė, Dievas, religija, spauda, auklėjimas, šeima, praktiniai patyrimai, asmeniniai išgyvenimai, atsiminimai ir t. t.

Pagrindiniu siūlu betgi eina prarastoji Tėvynė, kurios jis labiausiai pasigenda ir dėl kurios daugiausia kenčia. Tai atsispindi beveik visuose puslapiuose, ir todėl autorius savo rinkinį antrinėj antraštėj pavadino "Benamio minčių mozaika". Ties šia mintimi susitelkia ir įžanginio žodžio autorius prof. A. Ramūnas, primindamas, kad benamiams atsiveria nauji dideli plotai, kuriuose reikią dirbti bei kilti kaip kad darą izraelitai. Šiuo metu tiems benamiams medžiaginių dalykų netrūksta, bet esą trūksta pagrindinio dalyko — "ištvermės, savęs atsižadėjimo ir pasiaukojimo dvasios".

Ieškoti ko nors naujo šiame rinkinyje netenka, nes tai jau spaudoje skelbti dalykai. Sudėti į krūvą jie tik dar kartą parodo autoriaus minčių pasaulį, kuris buvo išbarstytas po daugybę puslapių. Autoriui, matyt, rūpėjo sutelkti tą savo minčių pasaulį bei jį užfiksuoti pastovesne forma. Skaitytojai, kurie sekė jo rašinius spaudoje, dar kartą galės susitikti su autoriu, o jo neskaičiusieji pasiskaitys kaip naują dalyką.

Rinkinio straipsniai yra trumpučiai ir labai lengvai skaitomi. Jeigu jie skaitytojui ir nieko naujo neatskleidžia, primena mielus ir didelius dalykus, kurie laiko tekmėje dyla bei užsimiršta. Jie visiems prieinami — ir turiniu ir forma. Autorius, matyt, sąmoningai parinko ir antraštę "Maži žodžiai", kad pabrėžtų tą lengvumą, populiarumą bei prieinamumą. Tam jis yra parinkęs įdomių pavyzdžių pavyzdėlių — istorinių, literatūrinių, laikraštinių, kuriuos dargi papuošė įvairiomis citatomis. Jo primenamos idėjos irgi mielos, gyvenimiškos, visiem žinomos, tik nevisų vykdomos. Jos parinktos iš aktualios laikraštinės literatūros bei knygų ir susijusios su praktiniu gyvenimu. Daug vietos skirta religiniams — moraliniams klasimams, kurie išplaukia iš krikščioničkos autoriaus pasaulėžiūros. Visi jie yra tampriai susieti su gyvenimo tekme, tautiniu ir asmeniniu sielvartu.

Rinkinyje gausu jausmo, kuris savaimingai prasiveržia pro svarstymus ir vietomis pereina į sentimentalumą. Autoriaus jautrumas pagyvina straipsnius, lengvina jų skaitymą, nors gausūs pasidejavimai nevisiem atrodys priimtini.

Pr. Alšėnas išeivijos spaudoj yra rašęs labai daug ir tai įvairiais įvairiausiais klausimais. Jie sudarytų didelį rinkinį. Į "Mažus žodžius" pateko tiktai rinktiniai straipsniai, dar nenustoję aktualumo. Atranka betgi galėjo būti dar griežtesnė. Rinkinin pateko nevienas labai panašių ir net pasikartojančių straipsnių bei citatų.

Autorius rašo sklandžiai, gyvai, lengvai, bet kalbinei pusei neperdaug dėmesio kreipia. Neišlyginta liko rinkinio rašyba, palikta apsčiai kalbos ir korektūros klaidų. Pvz. 17 psl. vienam sakinyje paliktos net 4 klaidos. Netaisyklingai rašomi žodžiai:galūlaukėj, subtylus, akyvaizdoje, atydesnį, nekliūdo, sūtemos, šiūrenimas, priežastis ir t. t. Taip gi nevengta nevartotinų formų — mokintis, beviltis ("bevilties padėtų") ir kt.

Knygos aplanką piešė dail. Teiesforas Valius. Jis taikliai pagavo vedamąją rinkinio mintį, pavaizduodamas ją pelikanu, maitinančiu savo mažyčius. Tai alma mater — motinos maitintojos idėja, kuri gražiai derinasi ir su rinkinio paprastumu ir su jo idėja. Tik būtų galima pageidauti dailesnio formato, geresnės puslapių paraščių proporcijos, kaikurių antraščių patrauklesnio išdėstymo ir apskritai rūpestingesnio apipavidalinimo. "Rūtos" leidykla, bandanti pirmuosius žingsnius šioje srityje, yra parodžiusi gražios iniciatyvos, sumanumo ir, reikia tikėtis, nugalės kliūtis bei netobulumus, pasitaikiusius pirmuose leidiniuose.

Pr. G.

KULTŪROS IR KNYGŲ PASAULYJE

ATEITININKŲ JUBIL. KONGRESO KONCERTE rugsėjo 3 d. dainuos sol. Stasys Baras, Danutė Stankaitytė ir Jonas Vaznelis. Be to, visa ši trejukė pakviesta dainuoti Detroite, Hartforde ir Niujorke.

TARPTAUTINIAI MUZIKOS KONKURSAI. Olandų "Gaudeamus" fondas kviečia viso pasaulio kompozitorius dalyvauti dviejuose muzikos konkursuose:

1. Dramatinė kompozicija televizijai, trunkanti 15-30 minučių, parašyta nedaugiau kaip 15 instrumentų, 6 vokalistams arba kalbantiems balsams, arba 7 šokėjams.

Kompozicijos bus įvertintos tarptautinės muzikų ir TV producerių komisijos. Premijos skiriama po 1000 florinų kompozitoriui ir skripto autoriui. Konkurse gali dalyvauti kompozitoriai, gimę po 1920 m. sausio 1 d. Terminas: 1961 m. kovo 1 d.

2. Choralinės, kamerinės, orkestro arba elektroninės muzikos kompozicija. Gali dalyvauti kompozitoriai gimę po 1924 m. sausio 1 d. Terminas: 1961 m. kovo 1 d.

Daugiau informacijų teikia: "Gaudeamus" Foundation, Gerard Woulaan 21, Bilthoven, Netherlands.

AUSTRALIJOS LB KRAŠTO VALDYBA vėl judina metraščio išleidimo reikalą, prašydama jį iš anksto užsiprenumeruoti. Metraštis esąs iš dalies jau surinktas ir paruoštas spaudai. Prenumerata £2, o kietais viršeliais £2 ir 10 šil.

DAIL. HENRIKAS ŠALKAUSKAS, gyvenąs Australijoje, dalyvavo "15 Australijos dailininkų parodoje" Londone, vykusioje nuo kovo 21 iki balandžio 9 d. Iš tos parodos londoniškė laivų bendrovė "Orient Line" nupirko S. H. Macdonald ir H. Šalkausko paveikslus papuošimui neseniai princesės Aleksandros pakrikštyto liuksusinio 40.000 tonų laivo "Orania", kuris plaukios tarp Anglijos, Australijos ir JAV.

Dabar dail. H. Šalkauskas gavo kvietimą dalyvauti "II tarptautinėje dvimetėje grafikos parodoje", kuri vyks Tokio nuo lapkričio 5 iki gruodžio 6 d. Sausio mėnesį ji bus dar perkelta į Osakos ar į Kjoto miestą. Šioje parodoje gali dalyvauti tik kviestieji grafikai, rekomenduoti savo krašto meno ekspertų. Parodoje bus įteiktos 9 premijos — dvi po 300.000 jenų, 4 po 100.000 jenų ir dar trys nepaskelbto dydžio.

RAŠYT. FABIJONUI NEVERAVIČIUI liepos 6 d. sukako 60 metų amžiaus. Dabar rašytojas gyvena Anglijoje.

LEONARDAS ŠIMUTIS jr., "Draugo" redaktoriaus sūnus, per keturias vasaras baigė Otavoje universitetines studijas ir rašo disertaciją filosofijos daktaro laipsniui gauti. Magistro laipsnį jis yr gavęs Čikagos De Paul universitete, kur parašė mokslinį darbą apie lietuvių liaudies dainas ir lietuvius kompozitorius.

PIJANISTĖ I. VILNONYTĖ, gyv. Australijoj, ištekėjo už rašytojo Koch, kuris už romaną "The Boys in the Island" laimėjo šių metų literatūrinę premiją. Rudenį jie atvyks į JAV, kur rašytojas Koch skaitys ciklą paskaitų apie Australijos grožinę literatūrą.

"DARBO" REDAKTORIUS J. Kiznis iš pareigų pasitraukė. Pasitraukimo priežastis buvo jo išspausdintas A. Šalčiaus straipsnis, sukėlęs didelę reakciją lietuviškoje spaudoje ir žurnalą leidžiančių socialistų sluogsniuose.

INŽ. ZENONAS JONAS PETKUS birželio 10 d. Čikagos universitete gavo pramonės daktaro laipsnį. Jis gimė 1928 m. Marijampolėje, gimnaziją baigė Vokietijoje, Scheinfelde, o inžinerijos mokslus 1957 m. Čikagoje.

"GEELONGO LIETUVIS" yra mėnesinis Geelongo rotatoriu leidžiamas laikraštis, redaguojamas A. Skėrio (50 Osborne Ave., North Geelong, Vic.). Jame be principinių išeivijos ir žmogiškų klausimų aptariami vietos reikalai ir pateikiama kronikinių žinių.

"Dainavos" stovykloje prie Manchesterio, Mich., šiuo metu stovyklauja studentai ateitininkai. Jų stovykla tęsis iki rugsėjo 2 d., t.y. iki jubilėjinio ateitininkų kongreso.

DAIL. LIJOLĖ M. ŽIDONYTĖ, baigusi Yale universiteto meno skyrių magistro laipsniu, dalyvavo Southern Connectcut State College parodoje, vykusioje nuo liepos 11 d. iki rugpiūčio 20 d.

GEELONGO LIET. KULTŪROS FONDO valdybą sudaro: pirm. P. Zenkavičius, iždi. J. Každailis ir sekr. K. Starinskas. Kultūros Fondas turi knygynėlį Lietuvių Namouse, kuris perduotas naudotis liet. mokyklai. Tėvų komitetas knygynėliui tvarkyti pakvietė P. Mažylį. Numatyta pravesti knygų rinkimo vajų.

NUO MARIJOS KONOPNICKOS, žymios lenkų rašytojos bei poetės, mirties šiemet sukanka 50 metų. Lenkai jos mirties sukaktį ruošiasi paminėti š.m. rugsėjo mėnesį. Tam reikalui specialus komitetas buvo sudarytas jau prieš pusantrų metų. Tas komitetas tarp kitko buvo paruošęs specialią anketą viso pasaulio bibliotekoms bei bibliografinėms įstaigoms, kurios tikslas buvo surinkti žinias, kiek kuriuose kraštuose Konopnickos kūrybos yra išversta į svetimas kalbas bei kiek kuriuose kraštuose jos raštų išleista lenkų kalba. Šitom žiniom rinkti yra pakviesta ir eilė lenkų emigrantų bei pabėgėlių visuose kraštuose, kur tik yra didesnės lenkų kolonijos. Kanadoje yra net du to komiteto atstovai.

Ančių globos draugija

(CSc) — Šiaurės Amerikos 80% vandenų paukščių, ančių ir žąsų, veisiasi Kanados žemėje ir tai daugiausia trijose provincijose — Manitoboj, Saskatchewane ir Albertoj. Rytų šiaurė Britų Kolumbijos ir Vakarų Šiaurės Teritorija yra populiarios vietos veisimuisi.

Paskutinių 30 metų laikotarpy šiaurės Amerikoj yra pastebėta, kad vandens paukščių skačius yra žymiai sumažėjęs ir nutarta ką nors daryti. Dauguma paukščių neturi sąlygų vesti vaikus, nes sumažėjo vandeningų plotų kiekis. Kur buvo pirmiau balos ir ežerai, Kanados ūkininkai juos nusausino. Ilgos sausros ir prerijų gaisrai išdžiovino šlapias vietas, kur pirmiau antys dėdavo savo kiaušinius ir sukdavo lizdus.

Gamtos apsaugos valstybinė grupė įsteigė draugiją "Ducks Unlimited" ir savo programoj numatė Kanados prerijų provincijose steigti "ančių dirbtuvę". Organizacija tuojau numatė plotą vadinamą Big Grass March, 18 mylių ilgio ir apie 10 mylių pločio, 110 mylių į šiaurę nuo Winnipego. Buvo įsteigta Delta Waterfowl Tyrimo stotis ir dabar plotas apie 50.000 akrų paverstas dideliu rezervatu, vadinamu Delta March. Pastačius žemės ir cemento užtvankas, vanduo jau yra reguliuojamas ir sulaikomas. Reikalui esant vanduo pumpuojamas iš vienos balos į kitą, ir dabar jau antys, kurios jau buvo nustoję balomis naudotis dėl sausumo, vėl grįžta ir peri savo vaikus. Delta darbininkai yra padirbę uždangų ir tvorų ir sausų nendrių, tuo būdu parūpindami pastoges perykloms.

Delta stotis nesiriboja vien peryklomis, bet plečia savo darbus įvairiapusiai. Ji užsiima moksliškomis studijomis pradedant nuo paukščių perėjimo ligi žiedavimo, kas duoda galimybės susekti paukščių migraciją, jos greitį ir nuotolius, kuriuos jie nukeliauja į pietus, palikę Manitobos balas. Kojų žiedai yra grąžinami į stotį, kas duoda galimybės susekti ančių ir žąsų keliones į centrinę ir pietų Ameriką. Žiemą parūpinama maisto pasilikusiems paukščiams. Tas viskas yra atliekama stoties darbininkų, kurių yra apie 65 nuolatinių tarnautojų ir jų skaičius vis dar auga. Vasarą gelbsti studentai.

Deltos visi darbai yra plačiai finansuojami Vašingtono, D.C., Wild Life Management instituto. Jie susilaukė tokio pasisekimo, kad Kanados vyriausybė panašiems reikalams paskyrė apie 1.-300.000 akrų žemės, kuri nėra tinkama žemės ūkiui. Šie plotai eina per tris provincijas ir yra tokie dideli, kad galima drąsiai tvirtinti, kad jie yra didžiausi pasaulyje.

Kanados Wild Life tarnyba taip pat bendradarbiauja su Deltos žmonėmis. Dar daugiau, Deltos vandens paukščių tyrimų stotis iššaukė intereso konservavimo darbuose, ir daugelis privačių žmonių, ypač iš prerijų ūkininkijos, ateina stočiai į pagalbą. Dabar jie sudarė apsaugas apie balas nuo ugnies, kuri gali ateiti iš prerijų, o taip pat sudarė nutekėjimo kanalus, kad vanduo iš prerijų eitų į balas. Išperėti paukščiukai turi turėti vandens aplinką bent ligi tol, kol išmoksta skraidyti. Delta stotis parūpino iveisti į prerijų balas ir muskratų (vandens žiurkiu rūšis), kurie pasitarnauja mažindami turtingą nendrių augmeniją ir kitus balų vandenų augalus, kurie trukdo perėti paukščiams vaikus. Tuo pačiu laiku gaudymas muskratų kailiukų reikalams padidina vietos ūkininkų pajamas.

Antims globoti draugija — "Ducks Unlimited" — daro didelių pastangų, kad šios "ančių dirbtuvės" būtų plečiamos. Jos galutinis tikslas apimti šiais darbais visas Kanados provincijas.

TRŪKSTA MOKYKLOMS PATALPŲ

Maskvos radijas rugpiūčio 9 d. pranešė, jog Sov. Sąjunga yra numačiusi padidinti mokyklinių pastatų statybą, kad šoije srityje pasiektų Vakarus. Maskva pripažįsta, kad tuo metu, kai milijardai rublių buvo išleidžiami sputnikams, mokyklų statybos programa jau daugelį metų stokojo lėšų. Mokyklinių patalpų stoka vertė daugelyje mokyklų įvesti 2-jų, o kaikur ir 3-jų pamainų mokymą. Šitos pamainos turi neigiamos įtakos vaikų sveikatai.

Uzbekistane, kuris turi virš 8 mil. gyventojų, 40% visų mokyklų dirbama pamainų sistema (praneša "Pravda Vostoka" š.m. balandžio mėn. nr.). Uzbekistanas yra centrinės Azijos respublika, ir jos gyventojų analfabetų skaičius panašus į kaimyninių Azijos kraštų. Bet ir Gudijoj padėtis nėra žymiai geresnė. Neseniai Gudijos laikraštis skundėsi, kad daugelyje mokyklų dirbama net trimis pamainomis ir kad nesimato padėties pagerėjimo. Ir Ukrainoje, pvz. Voroneže, rašo "Pravda", iki šiol nėra būtiniausių sąlygų, kad mokyklos galėtų normaliai funkcijonuoti. Iš 2.500 Voronežo mokyklų (miestas turi 2.-400.000 gyv.) pusė dirba dviem pamainom; devyniose mokyklose dirbama trimis pamainomis. Sovietinė spauda yra paminėjusi, kad kaikuriose mokyklose dirbama net keturiomis pamainomis. Maskvos "Izvestia" rašė, kad pernai vietoje pažadėtų 500.000 rašomųjų lentų, buvo pagaminta tik 200.000. Sovietų Sąjungoje yra ne tik mokyklų, bet ir būtiniausių mokslo priemonių stoka. E.

Redakcijai prisiųsta

The Baltic Review, July 1960, No. 20, 64 psl.

Turinys: L. Vahter — Twenty Years After; Manifesto of Free Estonians, Latvianas and Lithuanians; V. Sidzikauskas—"World War II Remanants" and the Baltic States; L. Vahter — Influx of Russians into Estonia; J. Jakštas — The Battle of Tannenberg; J. Rudzitis — The Sovietization of Latvian Literature; J. Klesment — The Development "Soviet Democracy" in Estonia; Bibliography.

Sportas, dvimėnesinis šiaurės Amerikos lietuvių sporto laikraštis, Nr. 4 (7), 1960 m. rugpiūtis, 16 psl.

Vadovėliai!

Jau septyneri metai kai lietuviškosios mokyklos naudoja žinomo mokytojo A. RINKŪNO vadovėlius

"KREGŽDUTĖ"

I dalis — elementorius ir pirmieji skaitymai I-II skyriui. Antroji laida ..... Kaina $2.00
II dalis — skaitymai ir tėvynės pažinimo pradmenys III-IV skyriui. Trečioji laida. ..... Kaina $3.00
III dalis — skaitymai ir tėvynės pažinimas V-VI skyriui. Antroji laida, ką tik išėjusi iš spaudos. ..... Kaina $3.25
Iliustracijos dail. T. Valiaus.

SPAUDOS BENDROVĖ "ŽIBURIAI",
941 Dundas Street West, Toronto 3, Ontario, Canada.

Automobilių, namų, vasarnamių, sveikatos, gyvybės, pensijų ir kt.
RO. 6-0811
Draudimai
arba RO. 6-0832
P. Barausko Agentūra
49 Cameo Cres., Toronto 9.

LATVIŲ GĖLIŲ KRAUTUVĖ
802 BATHURST ST. (kampas Bloor)
Telefonas LE. 3-3884.
PAS MUS PUIKIAUSIOS GĖLĖS . . .
★ Puokštės nuotakoms bei įvairioms kitoms progoms — europietiškame ir kanadiškame stiliuje.
★ Įvairiausių rūšių skintos gėlės bei vazonai su gėlėmis.
★ Mes turime gintaro irkitokių išdirbinių dovanoms.
Kalbame taip pat vokiškai ir rusiškai.
LOTUS

OLYMPIA
rašom. mašinėlės
naujos ir naudotos.
YORK BUSINESS MACHINES
605 Yonge St. WA. 5-2491

• 2 MODERNIOS HOLIWOOD SOFOS arba
• 2 PATOGIOS GULĖTI LOVOS
• 2 DVIEJŲ AUGŠTŲ STALIUKAI
• 1 KAVOS STALIUKAS

Universalūs baldai įvairioms paskirtims: salionui, miegamąjam, vasarnamiui, žaidimų ar svečių kambariams. Lengvai pritaikomi betkokiam kambariui ar paskirčiai. Matracai verčiami, visi 4 colių storio airfoam, kas užtikrina neribotai ilgą dėvėjimą ir labai patogūs. Gražios išvaizdos. Galima pirkti įvairiu apmušalu po vieną, poromis arba kaip grupė su staliukais.

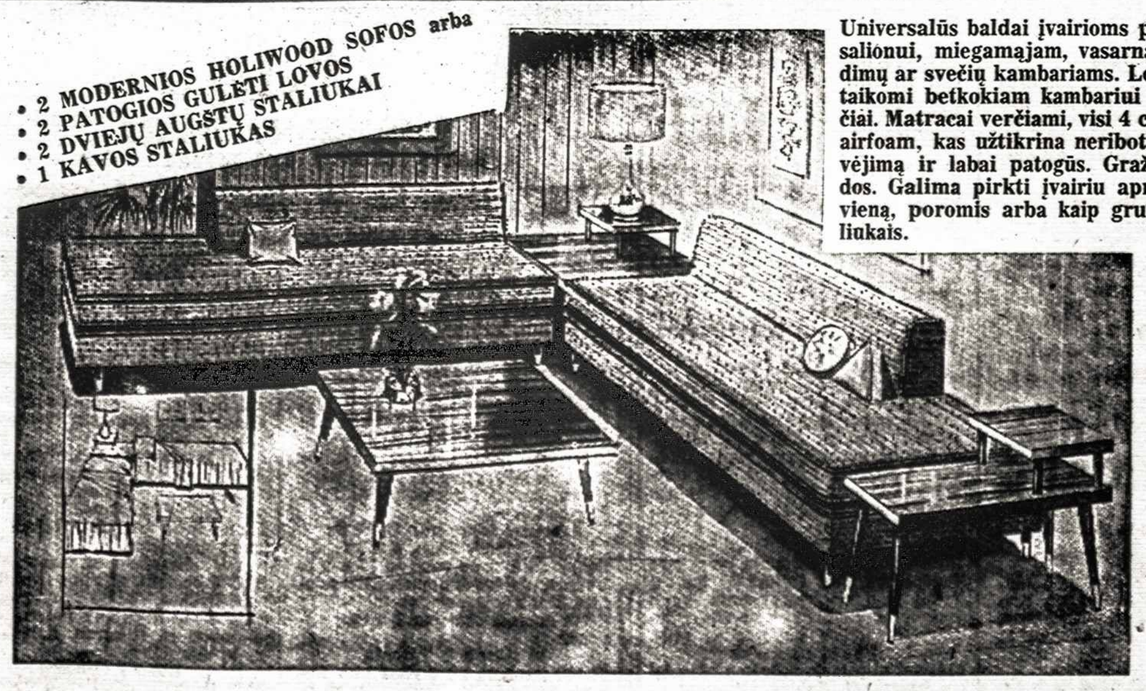

MOHAWK FURNITURE LTD.
2446-8 Danforth Avenue.
Keičiame senus matracus naujais.
Remontuojame visų rūšių baldus.
Tel. OX. 9-4444, OX. 9-4224

MANN & MARTEL Ltd.

REALTORS

2336 BLOOR ST. WEST
Tel. RO. 2-8255

2336 BLOOR ST. WEST
Tel. RO. 2-8255

Perkant ar parduodant nekilnojamą turtą visada kreipkitės į šią didelę pardavimo įstaigą, kuri turi 10 atskirų biurų įvairiose miesto dalyse. Greitas ir sąžiningas patarnavimas. Didelis pasirinkimas. Paskolų sudarymas ir finansinė parama trūkstant įmokėjimo. Čia rasite viską kas Jus interesuoja nekilnojamo turto reikaluose.

13 kambarių
College - Dovercourt Rd.
$18.900 pilna kaina, mūrinis namas su dviem garažais ir privačiu įvažiavimu. Didelis sklypas, vandeniu alyva apšildomas, 2 virtuvės, 2 vonios. Geras nuomavimo rajonas, mažas įmokėjimas. Geras morgičius.

Bloor - Margueretta
$1.500 įmokėti, 6 kambarių namas, mūrinis frontas, švarūs kambariai, alyva apšildomas. Arti krautuvių ir susisiekimo. Pilna kaina $10.800.

Bloor - Lansdowne
$2.500 įmokėti, 6 kambarių mūrinis namas, naujas alyvos pečius, vieta garažui. Dideli ir gražūs nepereinami kambariai. Galimybė dar padaryti vieną kambarį pirmam augšte. Viena skola balansui. Tuojau galima užimti.

Roncesvalles - Wright
$3.500 įmokėti, 8 didelių kambarių, gero mūro atskiras namas su vieta garažui. Vandeniu alyva apšildomas, nepereinami kambariai. Arti susisiekimo ir krautuvių. 3 moderniškos virtuvės. Geras morgičius.

Krautuvė ir 5 kambariai
$3.500 įmokėti, graži krautuvė tinkanti betkokiai prekybai ir 5 kambariai, Dundas g-vėje netoli Brock Ave. Tuojau galima užimti. Geros pirkimo sąlygos.

Bloor - Jane
$3.500 įmokėti, 6 kambarių atskiras mūrinis namas su garažu, alyva apšildomas, moderniška virtuvė. Tuojau galima užimti.

Eglinton - Bathurst
$5.000 įmokėti, 6 kambarių atskiras mūro namas, vandeniu alyva apšildomas, garažas, 2 modernios virtuvės. Pilnai užbaigtas rūsys. Visai arti Eglinton g-vės. Tuojau galima užimti.

Oakwood - St. Clair
$5.000 įmokėti, 7 kambarių atskiras mūro namas su garažu, vandeniu alyva apšildomas, 2 modernios virtuvės. Viena skola balansui 10 metų, lengvi mokėjimai.

Bloor - Jane
$10.000 įmokėti, 8 didelių kambarių per 2 augštus, mūrinis namas su privačiu įvažiavimu ir šildomu garažu, 2 vonios, 2 virtuvės, vandeniu alyva šildomas, didelis sklypas, arti visko. Geros sąlygos.

Benzino stotis, 3 krautuvės ir restoranas. 30 mylių nuo Toronto
$15.000 įmokėti, 5 kambarių butas, didelės apyvartos biznis, prie 12 kelio. Viena skola balansui labai lengvomis sąlygomis. Visai arti miesto ir didelio judėjimo. 1 akras žemės.

Prie vaikų darželio
College - Rusholme Rd.
1 atvira skola 10 metų
7 kambariai — 2 augštai
$6.900 įmokėti, mūrinis, atskiras, 2 mod. virtuvės, dvigubas garažas, privatus įvažiavimas. Arti prie visko, prie pat parko, krautuvių.

High Park - Geoffrey - Roncesvalles
10 kambarių — 2 augštai
$6.000 įmokėti, mūrinis, atskiras, 2 mod. virtuvės, garažas, vandeniu alyva šildomas. Arti prie High Park, geras nuomavimas, arba idealus 2 šeimoms. Kaina $20.900.

Parkside - High Park
13 kambarių — 2 įėjimai
$22.900 pilna kaina, atskiras, mūrinis, 3 mod. virtuvės, 2 vonios, mašinai vieta. Penki kambariai apačioje.

Bloor - Windermere
$2.500 įmokėti, mūrinis, atskiras, 6 kamb. per 2 augštus, garažas, šoninis įvažiavimas. Tuoj galima užimti. Kaina $16.900.

Bloor - Rusholme Rd.
$3.500 įmokėti, mūrinis, 8 kamb., 2 mod. virtuvės, visas namas geram stovyje. Arti Bloor. Kaina $16.900. Vieta pasistatyti mašinai.

Howard Park - Dundas
1 atvira skola 10 metų
$2.500 įmokėti, mūrinis, 9 kamb., išilginis planas, 3 virtuvės, 2 garažai. Mokėjimai tik $100 mėnesiui įskaitant palūkanas. Kaina tik $16.900.

Bungalow
Queensway - Royal York
$3.000 įmokėti, mūrinis, atskiras, 5 kamb. priedo 2 rūsyje, privatus įvažiavimas, garažas. Geras susisiekimas. Prašo $15.900.

Bloor - High Park
Atskiras - 7 kamb. - 2 augštai
$4.500 įmokėti, mūrinis iki pat stogo, mod. virtuvė, ½ minutės iki Bloor. Idealus pirkinys. Savininkas išvažiuoja iš Kanados. Paskubėkit. Kaina $17.900.

Dundas - Glenlake
4 kambariai I-me augšte
$2.500 įmokėti, mūrinis, atskiras, 7 kamb. per 2 augštus, garažas. Viskas naujai atremontuota. Savininkas išvažiuoja iš Kanados. Prašo $17.900.

Pacific Ave. - Annette
$2.500 įmokėti, mūrinis, atskiras, 9 kamb., 3 mod. virtuvės, dvigubas garažas, alyva šildomas. Tuoj pat galima užimti. Kaina $18.500.

Automobilių taisymo dirbtuvė
Naujas moderniškas mūrinis vieno augšto pastatas, 84 pėdų ilgumo ir 34 pėdų pločio, netoli Bathurst ir King gatvių. Tinkamas visokiems automobilių remonto darbams arba kitokio pobūdžio dirbtuvėms. Labai vertinga vieta miesto centre netoli Bathurst gatvės. Galite nuomoti 10-čiai metų su teise pirkti vėliau. Pilna kaina tik $36.000. Suinteresuotieji prašau paskubėti.

Baby Point Rd.
Atskiras — 6 kambariai
$3.000 įmokėti, mūrinis labai gerame stovyje namas su dviem virtuvėm, alyva šildomas. Privatus įvažiavimas. Pilna kaina $16.500.

High Park Ave. - Bloor
7 kambariai — vienas morgičius
$3.000 įmokėti, mūrinis naujai išremontuotas namas, netoli Bloor gatvės. Labai didelė virtuvė, vandeniu alyva šildomas. Pilna kaina $16.500.

Quebec Ave.
7 kambariai — vienas morgičius
$4.000 įmokėti, atskiras, rupių plytų namas su 4 kambariais pirmame augšte. 2 virtuvės, naujas vandeniu alyva šildymas, labai platus įvažiavimas, 160 pėdų sklypas.

Jane - Bloor
$5.000 įmokėti, atskiras mūrinis, kvadartinio plano, 7 didelių kambarių namas. 2 moderniškos virtuvės, vandeniu šildomas. Neaugšta kaina, vienas atskiras morgičius 10 metų.

The Kingsway
$5.000 įmokėti, vienas morgičius 10 metų, atskiras mūrinis 6 kambarių namas, 10 metų senumo, su privačiu įvažiavimu ir mūriniu garažu. Puikus medeliais apsodintas kiemas, labai gražiame vakarų Toronto rajone.

High Park - Roncesvalles
9 kambariai — 3 virtuvės
$7.000 įmokėti, atskiras mūrinis, šviesių plytų namas, nepereinami kambariai, visur dažyta ir labai erdvus. Vandeniu šildomas su alyva, netoli parko, augštos pajamos.

Bungalow — Swansea rajone
$15.500 pilna kaina, 5 kambariai su pilnai įrengtu kambariu rūsyje. Mūrinis su privačiu įvažiavimu ir garažu. Netoli susisiekimo South Kingsway gatvėje.

Dundas - Runnymede
$3.000 įmokėti, 9 kamb., mūro, atskiras, dupleksas, vand. alyva apšildomas, 2 garažai. Kaina $19.000.

Roncesvalles - High Park Blvd.
$2.000 įmokėti, 8 didelių kamb., mūro, 3 virtuvės, garažas, labai geras išnuomavimui. Kaina $16.000.

High Park Ave. - Bloor
$10.000 įmokėti, 12 gražių didelių kambarių dupleksas, atskiras, gražių plytų, vand. alyva apšildomas, 2 plytų garažai. Prašoma kaina $31.000.

3 butai ir krautuvė
$6.000 įmok., gerame rajone biznio pastatas, $4.380 metinės pajamos, tikras investatoriaus pirkinys.
Skambinkite B. Sergautis.

Bloor - Brock
$1.500 įmokėti, 8 kambarių mūro namas,, gerai prižiūrėtas, 2 moderniškos virtuvės, gali būti parduotas žema kaina. **B. Sergautis.**

High Park - Bloor
6 kambarių atskiras mūro namas su privačiu įvažiavimu, nėra nustatytos kainos. Savininkas priims geriausią pasiūlymą, nes dviejų savaičių bėgyje turi būti parduotas. **J. Beržinskas.**

Investuokime į žemę
10 akrų dirbamos žemės, 5 mylios nuo Toronto, labai geras investavimas, galimybė greitu laiku padvigubinti pinigus. Kaina tik $6.900. nedidelis įmokėjimas, vienas atviras morgičius balansui. Suinteresuoti šiuo arba bendrai žemės pirkimu **skambinkite B. Sergautis — LE. 4-9211.**

Dėmesio biznieriai
20% nešanti investacija, yra gera investacija. Mes turime 25 butų 3 metų jaunumo apartamentą, kuris neš jums daugiau negu 20%. Patikrinkite mūsų investacijas prieš investutojant kur nors kitur.
Dėl veltui patarimų, kaip geriausiai investuoti pinigus, visuomet kreipkitės

B. Sergautis, F.R.I.
LE. 4-9211.

P.S. Jeigu kartais nerastumėte šiame skelbime sau tinkamo namo ar biznio, tuojau skambinkite mums pasiteiraudami ką mes turime naujo, nes mes gauname kas dieną naujų nuosavybių.

B. SAKALAS
- SAKALAUSKAS
Darbo telef. RO. 2-8255
Namų telef. LE. 6-1410

T. STANULIS
Darbo tel. RO. 2-8255
Namų RO. 6-0105
2336 BLOOR ST. W.

S. KĖKŠTAS
2336 BLOOR ST. W.
Įstaigos tel. RO. 2-8255
Namų tel. BE. 3-1372

KLB Kr. Valdybos informacijos

Paskutiniame, rugpiūčio 23 d., posėdyje KLB Krašto Valdyba svarstė, aptarė ir nutarė šiuos klausimus:

KLB Krašto Tarybos sesiją šaukti Hamiltone spalio 8-9 d.d. Sesijai vietą ir su suvažiavimu susietus reikalus organizuoti prašoma KLB Hamiltono apylinkės valdyba.

Nutarta visoms KLB apylinkėms išsiųsti aplinkraštį solidarumo mokesčio reikalu, nes norima, kad dar prieš Kr. Tarybos sesiją apylinkės atsiskaitytų su Kr. Valdyba ir solidarumo mokesčio apyskaita būtų pateikta šiai Kr. Tarybos sesijai.

Aktualus momento klausimas yra VII Kanados Lietuvių Diena. Kr. V-bos pirm. St. Kęsgaila pirmiausia pakvietė visus Kr. Valdybos narius būtinai dalyvauti Lietuvių Dienoje, kuri yra labai svarbi, o Kr. V-ba, pagal Kr. Tarybos nutarimą, yra ruošimo dalyvė, pusininkė. Pirmininkas pabrėžė, kad šių metų L. Dienos Metraštis bus kaip ir Bendruomenės vadovas, nes jame bus atspausdinti visi statutai bei taisyklės.

Tačiau konstatavus, kad statutuose, kurie buvo keliais atvejais keičiami, yra nesuderinimų, išrinkta tam tikslui komisija iš J. Kardelio, P. Lukoševičiaus ir G. Rukšėno.

Amerikos L. B-nei susidomėjus KLB Kr. Tarybos priimtu Geležinio Fondo statutu, nutarta šį klausimą įtraukti į KLB Kr. Tarybos sesijos dienotvarkę, nes šis fondas ligšiol neveikiantis, nors jo statutas priimtas jau 1957 m.

Pritarta Niagaros vietovės lietuvių, kurie dėl mažo skaičiaus negali sudaryti atskiros KLB apylinkės, pageidavimui jungtis su St. Catharines apylinkės lietuviais, kaip jiems artimiausiais.

KLB Kr. V-bos pirm. St. Kęsgaila padarė platesnį pranešimą apie atsilankymą Kanados vakarų II Lietuvių sąskrydyje Calgary, Alberta. Pirmininkas plačiai apibūdino sąskrydį, jame dalyvavusius tautiečius bei dalyvavusias apylinkes. Pirmininkas pasidžiaugė Kanados vakarų lietuvių, suvažiavusių iš plačių apylinkių, lietuvišku susipratimu, bet ir apgailestavo, kad kaikur yra tūlų nesklandumų, vieni kitų nesupratimo ir nepakankamo respekto. Bet pareiškė viltį, kad su laiku nesklandumai išsilygins ir lietuvių vienybė ir sugyvenimas užims dominuojančią padėtį. Kr. V-bos visuma pasidžiaugė, kad jos pirmininkui pasisekė nuvykti pas Kanados vakarų lietuvius, juos painformuoti, pasveikinti nuoširdžiai dirbant tautos labui ir nors tuo būdu nugalėti atstumus, kurie Kanados vakarus skiria nuo Kanados rytų.

Pranešama, kad KLB Revizijos komisija taip susitvarkė: pirmininkas Vl. Sonda, sekretorius Alg. Ankudavičius ir narys St. Juozapavičus. Garbės teismas savo susitvarkymo žinių dar nepranešė, bet kadangi bylų ligšiol nėra, tai ir teismo susitvarkymo žinios dar laukiamos. Taipgi konstatuota, kad vieton pasitraukusių Kr. Tarybos ir Kr. V-bos narių įeina pirmieji iš eilės kandidatai.

KLB Krašto Valdyba dar kartą kviečia tautiečius kuo skaitlingiausiai dalyvauti VII-je Lietuvių Dienoje Toronte ir visus būti veiksmingais Bendruomenės nariais.

KLB KV I.

TORONTO, Ont.

JAV ir Kanados gudų suvažiavimas įvyks šį savaitgalį Toronte, lygiai tomis pačiomis dienomis, kai vyks VII Kanados Lietuvių Diena — rugsėjo 3-5 d.d. Šeštadienį vakare ruošiamas susipažinimo vakaras Catholic Welfare Centre (830 Bathurst St.), sekmadienį pamaldos gudų pravoslavų cerkvėje (1008 Dovercourt Rd.), 3.30 val. p.p. suvažiavimo posėdis.

Gudai, bent jų kaikurios grupės (o ir ta, kuri čia Toronte leidžia savo laikraštį "Beloruski Golas" ir organizuoja šį suvažiavimą), lietuvių atžvilgiu yra labai karingai nusiteikę, lietuvius laiko nemažesniais savo priešais, kaip lenkus ar rusus, reiškia pretenzijų ne ne tik į Vilnių, bet prtenduoja net iki Vievio bei Žiežmarių, tačiau gudai vistiek yra Lietuvos kaimynai, lietutviams dar ilgai teks turėti artimų reikalų su jais, tad ar nevertėtų suvažiavimo proga juos bent pasveikinti lietuvių kolonijos vardu. Sakoma, kad mandagumas nieko nekainuoja. O be to, pastebėtina, kad į suvažiavimą yra pakviestos visos, be skirtumo, gudų organizacijos, tad tėn galės būti ir nuosaikesnių žmonių. O suvažiavimas ir šaukiamas pabandyti sukurti vieną tautinį gudų frontą kovai dėl krašto nepriklausomybės.

Gedimino Janušonio byla tebeeranda atgarsio kanadiečių spaudoj. Ontario katalikų savaitraštis "The Canadian Register" buvo išspausdinęs G. Janušonio pareiškimą, paaiškinantį savo žygį. Į tai atsiliepė pora skaitytojų, atsiųsdami laiškus. Laikraštis juos atspausdino rugp. 27 r. nr. Vienas jų autorių, Stan Kirschbaum iš Willowdale, Ont., sveikina Janušonio žygį, primindamas, kad ištikro kanadiečiai nenusivokią komunizme, esą naivūs. Pvz. Toronto un-te įsisteigęs komunistų partijos skyrius, ir studentai priėmę tai abejingai kaip bereikšmį dalyką. Visai priešingai vertina šį reikalą Jessie L. Kelly iš Toronto. Ji aštriai plaka Janušonį ir visus DP, kurie kenkią Kanadai. Šie laiškai buvo įdėti po antrašte: "Kiaušinio atgarsiai". Redakcija pridėjo pastabą prie antrojo laiško, esą autorė, kuri reikalauja džentelmeniškumo iš G. Janušonio ir kitų DP, pati savo laiške to nesilaikanti.

Stratfordo šekspyriniam festivaly šiemet tarp kitko buvo suorganizuotas ir filmų festivalis. Pereitą ketvirtadienį, rugpiūčio 25 d., ten buvo rodomas Lietuvoje pagamintas sovietinis filmas "Adomas nori būti žmogum". Toronto Daily Star recenzentas G. Pratley ji vertina labai kritiškai. Pagal pastatymą jis primenąs Hollywoodo šio amžiaus ketvirtojo dešimtmečio pradžios filmus.

Kanados Valst. Parodos atidarymo išvakarėse, susirinkus svečiams į Australijos ordino įteikimo min. pirm. L. Frost iškilmes, įvyko nemalonus incidentas, kai superintendentas Valdžios paviljono, kuriame vyko tos iškilmės, atsisakė įleisti į rūmus miesto burmistrą N. Phillips, kuris neturėjo spausdinto kvietimo. Paklaustas ar jis žinąs, jog tai yra miesto burmistras, superintendentas Chandler atsakė turįs įsakmų nurodymą be kvietimo nieko neįleisti. Jis burmistrą įleido tik tada, kai įsikišo parodos vadovybė. Burmistras dėl to buvęs supykęs, bet išeidamas superintendentą pasveikinęs už gerą pareigų ėjimą.

Niagara pusiasalis

Rugpiūčio 23 d. KLB-nės St. Catharines apylinkės valdyba su Lietuvių Veteranų S-gos "Ramovė" Niagaros pusiasalio skyriaus valdyba bendrame posėdyje sutarė 550 metų Žalgirio mūšio sukaktį minėti kartu su Tautos švente rugsėjo 17 d. Merritton Community Centre Hall, bendromis jėgomis. Žalgirio mūšio minėjimą ramovėnai buvo numatę ruošti liepos mėnesį, bet atsiradus geresnėms sąlygoms tas liko atidėta vėlesniam laikui surengti didesniame maštabe.

Paskaitai yra pakviestas senas karys pulk. J. Giedraitis, meninei programai atlikti žymus aktorius St. Pilka ir iš naujesniųjų menininkų pasireiškusi solistė L. Šukytė.

Ta proga **abi valdybos kreipiasi į savo apylinkės lietuvius,** prašydamos visus kuo skaitlingiausiai dalyvauti rugsėjo 3 ir 4 dienomis VII-toje Lietuvių Dienoje Toronte. Tai nėra vien Toronto lietuvių šventė. Yra tai visos Kanados Lietuvių Diena. Tad visi be skirtumo palaikykime savo šventę ir savas tradicijas. Pademonstruokime mūsų okupantui, kad mes nesame užmiršę savo tėvynės, esame vieningi ir reikalui esant visi esame pasiruošę.

Tikėdamiesi visų niagariečių pritarimo siunčiame geriausius linkėjimus. Iki pasimatymo šventėje.

Apylinkės ir ramovėnų valdybos.

GEDIMINUI JANUŠONIUI PAREMTI St. Catharines apylinkės lietuviai yra sudėję $135. Pagal aukų lapus surinko Juozas Alonderis $50 ir Jonas Skeivela $35 ir Fondo sąskaiton įnešė $50. Fondo komisijos nariai numato tai sumai čekį įteikti G. Janušoniui iškilmingai rugsėjo 17 d. per rengiamas b-nės ir ramovėnų iškilmes.

R. CHOLKAN REAL ESTATE LIMITED
REALTORS
527 Bloor St. W. Tel. LE. 2-4404

Perkant ar parduodant betkokį nekilnojamą turtą, kreipkitės į šią gerai žinomą firmą.
Didelis pasirinkimas gyvenamų namų, įvairaus dydžio apartamentų, biznių, farmų sklypų etc.
Sąžiningas ir skubus patarnavimas.
Geriausias morgičių gavimas bei sudarymas visame Toronte.

JANE — ANNETTE
$1.500 įmokėti, puikus 5 kambarių mūrinis bungalow, alyvos šildymas, kietmedžio grindys, atviras židinys salione, recreation kambarys rūsyje, garažas su plačiu įvažiavimu, arti susisiekimo. Pilna kaina tik $12.500.

RUSHOLME RD. — COLLEGE
$2.000 įmokėti už tą gražų didžiulį 9 kambarių atskirą mūrinį namą — dupleksą, vandens alyvos šildymas, vonia pirmame augšte ir antrame, arti puikaus parko bei naujojo vaikų darželio, lengvos ir ilgos išsimokėjimo sąlygos.

JANE — ANNETTE
$3.000 įmokėti, šiurkščių plytų, 6 kambarių namas, vandens alyvos šildymas, dvi virtuvės, gražus didžiulis recreation kambarys rūsyje, garažas su šoniniu įvažiavimu, žemi mokesčiai, parduodamas dėl senatvės.

ST. CLARENS AVENUE
$3.800 įmokėti, 9 gražių kambarių mūrinis namas, kvadratinis planas. Ultra modernios virtuvės, 2 vonios, puikus recreation kambarys rūsyje, alyvos šildymas, garažas, gražus kiemas, butas šeimininkui ir plius $140 mėnesiui nuomos, gyvenate beveik veltui, vienas iš gražiausiai įrengtų namų tame rajone.

12 NAUJŲ DUPLEKSŲ!
$4.500 įmokėti, visai nauji, kiekvienas dupleksas turi 2 butus po šešius kambarius (3 miegami), modernios statybos, gražūs dideli langai, dvigubi garažai su privačiu įvažiavimu, 20 metų skola, arti susisiekimo, puikus pirkinys.

RONCESVALLES — HIGH PARK
$4.500 įmokėti, 9 kambarių atskiras mūrinis namas, kvadratinis planas, vandens alyvos šildymas, 2 vonios, 2 virtuvės, garažas, 10 metų skola, arti puikiojo susisiekimo bei krautuvių.

JANE — BLOOR
$4.500 įmokėti, 8 kambarių per du augštus, atskiras mūrinis namas, kvadratinis planas, vandens alyvos šildymas, 2 virtuvės, 2 vonios, puikios kietmedžio grindys, garažas, didžiulis kiemas. Ilgos ir lengvos išsimokėjimo sąlygos, arti Bloor. Skubus pardavimas.

INDIAN ROAD — BLOOR
$5.000 įmokėti ar net mažiau, už tą didžiulį erdvų 11 kamb. atsk. mūr. namą, kvadratinis planas, vandens alyvos šildymas, gražus kiemas, namas be skolų, žema kaina.

WINDERMERE AVE. — BLOOR
$5.000 įmokėti ir viena skola balansui už 7 kambarių atskirą mūrinį namą, kvadratinis planas, alyvos šildymas, garažas, greitas užėmimas, parduodama kaip palikimas. Pilna kaina $18.700.

SWANSEA
$5.000 įmokėti, puikus 5 kambarių atskiras mūrinis bungalow, graži moderni virtuvė, vandens alyvos šildymas, recreation kambarys rūsyje, gražus didžiulis kiemas kokių labai retai galima rasti, kiekvienas žavėsis pamatęs ir tas kuris nemėgsta, privatus įvažiavimas.

RUSHOLME RD.
$10.000 įmokėti, didžiulis 16 kamb. atskiras mūrinis namas. 3 vonios, 3 virtuvės, vandens alyvos šildymas, dvigubas garažas su privačiu įvažiavimu. 60 pėdų frontas, gauna apie $270 mėn. nuomos, plius 6 kamb. butas šeimininkui. 10 metų atvira skola.

P. KERBERIS
Namų tel. LE. 5-1584. Darbo tel. LE. 2-4404

PASITEIRAUKITE DĖL KITŲ NUOSAVYBIŲ.
REIKALINGI NAMAI PARDAVIMAI.

FELIX ELECTRONICS SERVICE
Taisoma visų rūšių televizijos, radijai, patefonai, teiprekorderiai
F. NORVYDAS
Skambinti bet kada **LE. 5-6007**

PLUMBING and HEATING
J. Lisauskas, valdžios pripažintas plomberis, įrengia naujus ir taiso senus plumbing darbus, vandens apšildymą alyva, įstato naujus ir remontuoja senus pečius.
Darbas atliekamas sąžiningai ir nebrangiai.
148 WESTMINSTER AVE. Telefonas LE. 2-5191

LIQUIFLAME OILS LTD.
Atstovas
H. ROŽAITIS
Greitas kuro-alyvos pristatymas ir patarnavimas.
Telefonas LE. 3-4908.

ED. KONDRATAS
1113 Dundas St. W., Toronto. LE. 3-5454
MOTERIŠKŲ ir VYRIŠKŲ RŪBŲ
siuvėjas
Didelis pasirinkimas angliškų medžiagų kostiumams bei paltams.

Extra Realty Ltd.

Tel. LE. 4-9211

Didžiausias pasirinkimas namų, farmų, žemės sklypų, apartamentų ir biznių. Duodamos 5% paskolos perkantiems namus. Įvairiais reikalais kreipkitės į šiuos mūsų agentus:

Bloor - Jane
$7.000 įmokėti, 8 kamb., rauplėtų plytų ligi stogo, atskiras, pirmame augšte 4 kamb., 2 virtuvės, 2 prausyklos, alyva vand. apšildomas, šoninis atskiras įvažiavimas, garažas. Kaina $22.900.

Dufferin - Dundas
$1.500 įmokėti, 6 kamb., gero mūro, nauja apšildymo krosnis. Kaina $12.000. **Skubus pardavimas.**

Dundas - Bloor
$1.000 įmokėti, plytų namas, 41 pėdų frontas, 8 kamb., 2 augštų, viena skola balansui. Kaina $7.500.

Dundas - Runnymede
$3.000 įmokėti, 9 kamb., mūro, atskiras, dupleksas, vand. alyva apšildomas, 2 garažai. Kaina $19.000.

Roncesvalles - High Park Blvd.
$2.000 įmokėti, 8 didelių kamb., mūro, 3 virtuvės, garažas, labai geras išnuomavimui. Kaina $16.000.

High Park Ave. - Bloor
$10.000 įmokėti, 12 gražių didelių kambarių dupleksas, atskiras, gražių plytų, vand. alyva apšildomas, 2 plytų garažai. Prašoma kaina $31.000.

J. KUDABA
Įstaigos tel. LE. 4-9211
Namų tel. RU. 3-2105

Kreipkitės visais reikalais į Extra Realty Ltd. Čia rasite ekstra sąžiningą patarnavimą.

MORKIS A. J.

Real Estate Broker
NARYS TORONTO REAL ESTATE BOARD
1077 Bloor St. W. (prie Dufferin St.)
Telefonai: LE. 4-8459, LE. 4-8450. Namų tel. BE. 3-5996

Farma 50 mylių nuo Toronto
$8.500 visa kaina už 125 akrus su visu pasėliu — 7 akrai linų, 7 akrai alfalfa, kiek mišro, — 6 kamb. namą su sklepu; gerą tvartą ir vištininką. Per ūkį eina upelis.

Bloor - Havelock
$5.000 įmokėti, atskiras, gerų plytų, 15 kambarių namas, vandeniu alyva šildomas, 6 virtuvės, 3 vonios, su visais baldais. Mėn. pajamos $469. Didelis sklypas, priv. įvažiavimas, garažai, be morgičių. Priešais parką.

Krautuvė Bloor prie Dufferin
$10.000 įmokėti, mūro, atskiras, didelė krautuvė, du butai su 12 kamb. Vandeniu alyva šildomas. $370 nuomos į mėnesį. Garažui vieta. Tie patys nuomininkai jau 7 metus gyvena.

10 akrų prie Toronto
$1.500 įmokėti, 25 mylios nuo Toronto prie Milton. Puikiausia vieta viščiukų farmai ar daržininkystei. Arti nauji namai. Didelės perspektyvos ateityje.

Bloor - Dufferin
$1.500 įmok., pusiau atskiras, 7 k., 2augštų, išilginis koridorius, alyva šildomas, didelis sklypas, garažas, be morgičių.

Tripleksas St. Clair - Oakwood
$10.000 įmok., mūro, atskiras, 14 kamb., 3 metų senumo namas, vandeniu alyva šildomas, geros pajamos, garažai.

Dupleksas - High Parke
$5.000 įmokėti, atskiras, gerų plytų, 2 butai su 10 kamb., modernios virtuvės, šiltu vandeniu ir alyva šildomas, 2 garažai, balansui 10 metų morgičius.

Krautuvė su namu
$3.500 įmokėti, mūrinis namas, alyva šildomas, didelė krautuvė su 2 kambariais ir viršum atskiru įėjimu du butai su 6 kamb. Balansui 10 metų morgičius.

Bloor - Concord
$900 įmokėti, mūrinis, 6 dideli k., išilginis koridorius, alyva apšildomas, visai prie Bloor. Visa kaina $11.900.

Krautuvės, tarmos, vasarvietės, moteliai įvairiose vietose ir įvairia kaina. Prašome tik kreiptis, mielai suteiksime visas informacijas. Taip pat parūpiname gerom sąlygom paskolų įsigijimui nuosavybės.

Vyt. Morkis J. Kaškelis A. Bliudžius

Varšuva. — Žinomas lenkų tenisistas, kuris visada atstovaudavo Lenkiją Davis taurės varžybose, Andr. Lacis, nuvykęs į žaidynes Prancūzijon, nusprendė daugiau į Lenkiją nebegrįžti. Lenkijos teniso sąjunga paskelbė, kad jis už nepaklusnumą klubo nurodymams, diskvalifikuojamas visam amžiui.

SPORTAS

KAIP PASIRODYS TORONTO LENGVATLEČIAI ČIKAGOS ŽAIDYNĖSE?

Šį savaitgalį gerokas būrys Toronto lengvatlečių vyksta į sukaktuvines vasaros žaidynes Čikagoje. Gaila, kad šios žaidynės sutampa su čia ruošiama Lietuvių Diena ir dalis lengvatlečių apsispręs likti Toronte. Kad ir nepilnam sąstate, torontiečiai betgi Čikagoje bus vienas iš stipriausių vienetų. Nors ir neturėdami tiklių duomenų, bent apytikriai peržvelkime mūsų lengvatlečių galimybes.

Vyrų klasėje greičiausiai teturėsime vieną atstovą — A. Malinauską (A), kuris gali išsikovoti pirmą vietą šuolyje į tolį ir gerai pasirodyti trumpų nuotolių bėgimuose. R. Burdulis mažai tepasirodė šiame sezone ir vargu ar įstengtų ieties metime stipriau pasipriešinti Čikagos Brazdžiui.

Be abejo, visų akys bus nukreiptos į A klasę, kurios atstovai: Žaliauskas, Klimas, Batūra, Gaižutis ir Rušas pasiglemš ne vieną pirmą vietą.

Žaliausko (A) stipriausios rungtys bus bėgimuose. Nors šuolyje į tolį yra pasiekęs gerą pasekmę (22-3), tačiau greičiausiai turės nusilenkti Hartfordo Garsiui (22-6½). Klimas (A) gerai pasirodys metimuose ir šuolyje į augštį. Prie geros laimės Batūra, Gaižutis ir Rušas (visi Aušros) irgi gali pasiekti gražių laimėjimų bei pasekmių. Jaunių B klasėje išskirtini yra Ruseckas ir Sapijonis (abu Aušros). Ruseckas neblogai pasirodė tarpimestinėse Toronto - Cleveland rungtynėse, tad ir Čikagoje bus vienas iš pirmųjų. Sapijonis geriausias yra šuolyje į augštį, tačiau pergalei pasiekti teks būtinai įveikti 5 pėdas.

Moterų klasėje atstovių neturėsime, tačiau viena ar kita jaunoji lengvatletė ir čia bandys savo laimę. Mergaičių grupėje bene stipriausia bus B klasė. Kad susidaryti aiškesnį vaizdą bandysime pateikti šiais metais atsiektas pasekmes A ir B klasėse bendrai, kartu skliausteliuose pažymint geriausias šių metų lietuvaičių pasekmes.

50 yd. 1. Barauskaitė (A) 7.0 (6.8), 2. Romanoff (A) 7.1, 3. Jonynaitė (V) 7.1, 4. Supronaitė (V) 7.1, 5. Čirvinskaitė (V) 7.3.

75 yd. 1. Pacevičiūtė (V) 9.8 (9.8).

50 yd. kliūtinis bėgimas: 1. Supronaitė (V) 9.0 (?), 2. Romanoff (A) 9.2, 3. Bilkytė (A) 9.9.

Šuolis į tolį: 1. Supronaitė (V) 15-0 (15-10¼), 2. Romanoff (A) 14-5, 3. Jonynaitė (V) 14-4, 4. Žolpytė (V) 14-1½, 5. Barakauskaitė (A) 13-9¾.

Šuolis į augštį: 1. Pacevičiūtė (V) 4-7 (4-7), 2. Romanoff (A) 4-7, 3. Supronaitė (V) 4-5, 4. Šostakaitė (A) 4-3, 5. Jonynaitė (V) 4-3.

Rutulio stūmimas: 1. Barauskaitė (A) 29-1 (29-1¼), 2. Pacevičiūtė (V) 27-8, 3. Sapijonytė (A) 25-10, 4. Renkauskaitė (V) 24-3, 5. Naujokaitė (V) 23-1.

Disko metimas: 1. Klimaitė (A) 78-2 (78-2), 2. Naujokaitė (V) 76-11, 3. Pacevičiūtė (V) 75-5, 4. Renkauskaitė (V) 75-0, 5. Barauskaitė (A) 74-2.

Ieties metimas: 1. Renkauskaitė (V) 65-8 (79-5), 2. Žolpytė (V) 58-2.

Sviedinuko metimas: 1. Klimaitė (A) 168-11 (168-11), 2. Barauskaitė (A) 143-9, 3. Supronaitė (V) 142-3, 4. Jonynaitė (V) 119-6.

A. S.

XVII OLIMPINIAI ŽAIDIMAI buvo atidaryti Italijos prezidento Gronchi rugpiūčio 25 d. Iš 85 kraštų yra susirinkę per 7.000 sportininkų. Iš Kanados yra 90. Žaidynių išvakarėse per 4.000 sportininkų buvo priimti audiencijoje šv. Tėvo.

IŠ LIETUVIŲ SPORTININKŲ XVII OLIMPIADOJE DALYVAUJA: ieties metimo rekordistė Birutė Kalėdienė, irklavimo čempionai Mykolas Rudzinskas, Antanas Bagdonavičius, Zigmas Jukna, Ričardas Vaitkevičius ir V. Boreika; bėgikas A. Maciulevičius ir sunkiosios atletikos atstovas A. Vorobjovas.

LIETUVOS DVIRATININKŲ GRUPĖ, pradėjusi savo žygį iš Klaipėdos, jau ketvirtas mėnuo tebekeliauja per Sibirą į Vladivostoką.

Kažkokia motociklistų grupė, atvykusi iš Vladivostoko, rugpiūčio 20 d. į Baltijos jūrą supylė atsivežtą Ramiojo vandenyno vandenį.

Ken WILES
REALTOR LTD.
1190 Bloor St. W. (prie Brock Ave.)
Telefonas LE. 7-3173
Didžiausias pasirinkimas namų - biznių visame Toronte.
Nuoširdus ir sąžiningas patarnavimas.
Rūpestingas morgičių sutvarkymas.

Dundas - High Park Ave.
$2.400 pilna kaina už rūkalų-smulkmenų prekybą-bizni. Labai gera vieta, nuoma tik $100 mėnesiui, įskaitant vandenį, apšildymą ir elektrą. Pirkinys vertas rimto dėmesio.

Carlton St. - Yonge
$3.000 įmok., už nepaprastai gerai einantį bizni restoraną - valgyklą, priešais Maple Leaf Gardens. Viskas labai gerai įrengta. Sav. apyvarta $1000. Prašo už bizni ir įreng. $6.000. Tikrai geras pirkinys.

Jane - Annette
$4.000 įmok., 6 kamb. mūr., rankų pl. bungalovas. Vand. alyva šild., labai švarus iš lauko ir vidaus. Įrengtas rūsys, geras išmok. priv. įvažiavimas. Retai pasitaikantis pirkinys.

Bloor - Dovercourt
$5.000 įmok., mūr. atsk. namas, 8 kamb., 2 virt., 2 vonios ir krautuvė - rūbų valykla. Pard. dėl senatvės. Tinkamas betkokiam bizniui. Vienas morgičius 10-čiai metų išmokėti. Pasiteiraukit.

High Park Blvd. - Roncesvalles
$5.000 įmok., 6 kamb. muro, atsk., per du augštus, 2 virt., dvig. garažas, vand. alyva šild.

Bloor - Swansea
$10.000 įmok., 6 kamb. spec. statybos, gražių pl., atsk. mūr., gražus namas. Skoningai įrengtas, idealii vieta, didelis kiemas, priv. įvažiavimas. Kas ieško gražaus namo Toronte, tai štai jis — Swansea distirikte.

Indian Rd. - Glenlake
$8.000 įmok., 9 kamb., atk., mūr., gražus namas, 2 virt., vand. alyva šild., priv. įvaž., garažas, 1 morgičius išmokėjimui. Arti kraut. ir susisiekimo.

Annette - Runnymede
$12.000 įmok., 15 kamb. per 3 augštus, 6 kamb. pirmame augšte, trys mod. virt., 2 vonios, priv. įvaž., 2 garažai. Tinka daktarui, dantistui ir parduodamas su visais baldais. Prašo $29.000 ir vienas morgičius išmokėjimui.

Keele - Eglinton
$15.000 įmok., 5 metų senumo, 6 butų po 5 kamb. namas. Šviesių plytų statybos, mod. įrengtas, visas išnuom., metinės pajamos $8.500. Vienas atviras morgičius 10-čiai metų išmokėti.

S. JOKUBAITIS
PARŪPINU MORGIČIUS
Telef. LE. 7-3173. Namų RO. 6-0417

Collingwood, Wasagos, Stayner
apylinkėse nekilnojamo turto pirkimo - pardavimo reikaluose tarpininkauja lietuvis pardavimo agentas
V. (Vic) BUTRIMAS
Dėl informacijų rašykite: BOX 83, COLLINGWOOD, ONT.
Turime didžiausią apylinkėje pasirinkimą ūkių - farmų, gasolino stočių, vasarnamių, garažų, įvairių biznių ir t.t.

G. D. HUNT REAL ESTATE
Įstaigos:
128 Hurontario St.
Collingwood, Ont.
Tel. 1516

Namų:
VYT. BUTRIMAS
139 Fourth St. E.
Collingwood, Ont.
Tel. 2337

VALAU FOTELIUS
IR ĮVAIRIUS KILIMUS.
Automatinis elektra valymas. Sutaisau iširusius galus ir pradegintus kilimus. SKAMBINTI LE. 3-4912.
P. KARALIŪNAS

A. P. GARAŽAS
1539 DUNDAS ST. W.
(prie Dufferin)
Visų rūšių mechaninis automobilių remontas. Spec. Fordomatic - Hydromatic transmisijos.
Sav. ANTANAS PAŠKEVICIUS
Telefonas LE. 5-9130

Driving School
859 COLLEGE ST. LE. 2-5461
1081 ST. CLAIR W. LE. 5-5556
Pradėkite vairavimo pamokas dabar. Mes parūpiname mašinas egzaminams ir paruošiame teoretiškai.

VISŲ RŪŠIŲ AUTOMOBILIŲ BODY TAISYMAS
Dundas Auto Body
Darbas sąžiningas ir garantuotas.
Lietuvis savininkas A. Šimonis.
418 BATHURST ST. • WA. 1-3225

Taisau televizijas, namų ir auto radio.
Raštu garantuojamas darbas ir dalys. A. GRYBAS.
Tel. LE. 2-7284

ŠILDYMO KONTRAKTORIUS
VISŲ RŪŠIŲ ŠILDYMAS IR ĮVAIRIOS POMPOS.
507 Dovercourt Rd., Toronto. LE. 4-6123
ANT. JUOZAPAITIS

Nauja Lietuviška Valykla
Lenard's Cleaners
985 College St. Tel. LE. 1-5166
Darbas atlickamas vietoje su moderniškomis mašinomis.
PRIIMAME IR PRISTATOME Į NAMUS.
Darbo valandos: 8 val. ryto — 7 val. vak.
šeštadieniais — 8 val. ryto — 6 val. vak.
Savininkas L. LEVECKIS

TAUPYK ir SKOLINKIS
Kredito Kooperatyve "PARAMA"
Paskola 1 asm. iki $3.000. Paskolos, indėliai ir gyvybė apdrausta.
DARBO VALANDOS:
Pirmadieniais ir Penktadieniais nuo 10-12 v. ryto ir 5.30-9 val. vak.
Antradieniais — nuo 10-12 val. ryto ir 7 - 9 val. vak.
Trečiadieniais ir Ketvirtadieniais nuo 10-12 val. ryto uždaryta.
Būstinė: Lietuvių Namai, 1129 Dundas St. W., Toronto, Ont.
Telefonas LE. 2-8723

NAUJAME MODERNIŠKAI ĮRENGTAME
MOUNT ROYAL MOTORS
garaže jūs galite savo automobilio pataisymo reikalus išsiaiškinti lietuviškai. Daugiau kaip 20 m. patyrimo praktika mes garantuojame darbo sąžiningumą.
Darome visų rūšių automobilių ir sunkvežimių mechaniškus pataisymus, sulankstymų ištaisymus, dažymą, priekinių ratų sureguliavimą ir balansavimą su geriausiomis BEAR mašinomis, automatiškas ir standartines greičių dėžes, stabdžių juostų pakeitimus — nuo $18.00.
Taip pat turime padangų, baterijų ir kitų auto reikmenų.
Vilkiko patarnavimas veikia 24 valandas. Lietuviams duodama nuolaida.
3 Aukland Rd. – Tel. BE. 2-2131
Nakties metu tel. RO. 7-0086
(Aukland gatvė prasideda prie 5249 Dundas St. W., į vakarus nuo Six Point).

VYRISKŲ IR MOTERIŠKŲ RŪBŲ
siuvėjas
A. Beresnevičius
Visiems sezonams didžiausias pasirinkimas angliškų medžiagų.
Augščiausios klasės darbas. Žemos kainos.
1299 DUNDAS ST. WEST, TORONTO
Telefonas LE. 1-1432
buto tel. LE. 1-4704

KĄ KITI RAŠO

TAUTININKAI LIKVIDAVO ORGANIZACINĮ DVILYPUMĄ. Kaip žinia, JAV lig šiol veikė dvi tautininkų organizacijos: Amerikos Lietuvių Tautinė Sąjunga, susikūrusi dar nepriklausomos Lietuvos laikais, į kurią įstojo ir dalis naujųjų ateivių, ir Lietuvių Tautinis Sąjūdis— organizacija įkurta pabėgėlių Vokietijoje ir tebeveikianti Amerikoje. AL Tautinės Sąjungos dabartiniu pirmininku yra jau taip pat naujasis ateivis inž. Bartkus, tačiau įspūdis, kad viena organizacija yra senųjų, o kita naujųjų ateivių, visdėlto nebuvo išnykęs.

Dabar po kelių pasitarimų prieita naujo sprendimo ir pravedama organizacinė reforma, kuri dvilypumą panaikina ir įveda visame pasauly išblaškytų tautininkų organizacijų centrinę vadovybę, kuriai paliekamas L. Tautinio Sąjūdžio vardas. "Dirva" Nr. 95 paskelbė anų abiejų organizacijų birželio 5 d. sudaryto susitarimo tekstą. Jame sakoma: "1. Bendroje liet. tautinės srovės veikloje ir Lietuvos laisvinimui skirtose organizacijose, savo paskirtimi išeinančiose iš vieno krašto (valstybės) ribų, lietuvių tautinė srovė dalyvauja Lietuvių Tautinio Sąjūdžio vardu. 2. L. Tautinio Sąjūdžio vadovybę sudaro kiekvienų lyginių metų pradžioje Amerikos Lietuvių Tautinės Sąjungos deleguoti 5 nariai, Kanados L. Tautinės Sąj. deleguoti 2 nariai ir po vieną narį nuo lietuvių tautinės srovės iš kiekvieno kito krašto".

Tame pačiame "Dirvos" nr. Jonas Paplėnas smulkiai aiškina reformos prasmę ir tarp kitko rašo: "Tiek Kanada, tiek kiti kraštai (Vokietija, Anglija, Australija, Pietų Amerikos valstybės ir kt.) į LT Sąjūdžio vadovybę nebūtinai turi skirti žmones, gyvenančius tuose kraštuose. Jų atstovais Vadovybėje gali būti jų pačių parinkti žmonės, gyveną JAV-se. Jie juos galės deleguoti į naują Lietuvių Tautinio Sąjūdžio Vadovybę ir, reikalui esant, juos iš jos atšaukti". Lėšas šiam organui parūpinsią tautinių kraštų organizacijų centrai, kurie deleguos narius.

Amerikos L. Tautinės Sąjungos centro valdyba, kaip pranešama "Dirvos" Nr. 96, rugpiūčio 15 d. į LT Sąjūdžio vadovybę nutarė deleguoti šiuos asmenis: Vytautą Abraitį, Povilą Ališauską, dr. Bronių Nemické, Vincą Rastenį ir Antaną Seniką. Jie visi buvę ir ligšiolinėje LT Sąjūdžio vadovybėje, rinktoje 1957 m. korespondenciniu būdu. (LT Sąjūdžio pirmininkais lig šiol buvę: Balys Gaidžiūnas, Vincas Rastenis ir dr. Bronius Nemickas).

Prie šių penkių, paskirtų Amer. LT Sąjungos dar du turės būti paskirti atstovauti Kanadai ir po vieną kitiems kraštams.

MŪSŲ POLITINIŲ GRUPIŲ NEVIENINGUMAS, kaip žinia, prasidėjo nuo vlikinių grupių konflikto su tomis grupėmis, kurios dabar sudaro vad. Liet. Nepriklausomybės Talką. Šiųjų tarpe Lietuvos Atgimimo Sąjūdis (LAS) paprastai laikomas karščiausiai ir radikaliausiai nusiteikusiu sambūriu. Nesutarimų priežastys ir LAS leidžiamoje "Laisvoje Lietuvoje" nekartą buvo nagrinėtos ir visokių receptų siūlyta. Jos Nr. 15/835 pasirodė šiuo atžvilgiu gerokai išsiskiriąs dr. Br. Jucio straipsnis.

Jame rašoma:

"Iki šiolinė LNT sudarančių grupių pozicija buvo ta, kad ji manė ir atrodo tebemano, jog Lietuvos vadavimo darbui turi vadovauti visų išeivijos lietuvių rinktas organas, o ne politinių grupių deleguoti atstovai. Nors LNT laikosi tos minties, bet pati LNT valdyba irgi yra sudaryta ne kokiais rinkimais, bet delegavimu iš ją sudarančių keturių grupių... Atrodo kiek nelogiška mesti sugestijas VLIKui, rekomenduojant skelbti visuotinus išeivijos lietuvių rinkimus į Vyriausią Laisvinimo Organą tada, kada pati rekomenduotoja LNT tvarkosi lygiai taip pat, kaip pats VLIKas...

Iš kitos pusės, šis siūlymas yra ne kas kita, kaip sugestija Lietuvos vadavimo darbą pavesti Lietuvių Bendruomenei, nes juk ji yra rinkta visų lietuvių. Nemanau, kad autoriai tos minties manytų, jog reikėtų dar kartą visiems lietuviams rinkti lygiagretų organą politiniam darbui.

Betgi, Lietuvių Bendruomenė pasistačiusi visai kitus uždavinius nei politiniai mūsų organai — LNT ir VLIKas, nemanau kad tuo planu ką nors laimėtų, nebent susilauktų savosios ankstyvos mirties. Jei LB rinkimai, ypač jos kūrimosi pradžioje, iššaukdavo tam tikro politinio trynimosi tarp besirungiančių rinkimuose politinių srovių, tai ką bekalbėti kokią košelę išsivirtume paskelbę rinkimus į vadovaujantį politinį augščiausią organą...

Iš kitos pusės, beveik tikra, kad paskelbus tokius visuotinius rinkimus į tą politinį organą kaikurios grupės višiškai negalėtų pravesti savųjų atstovų dėl savo negausumo. Betgi tas jų negausumas išeivijoje dar nieko nepasako apie jų galimą tvirtumą laisvojoje tėvynėje. Pavyzdžiui, kad ir tokie socialistai, kurių taip trupinėliai tėra išeivijoje, vis vien galimas dalykas gali turėti tam tikrą svorį tautos laisvuose rinkimuose...

...Artėja numatomas LNT Tarybos suvažiavimas Čikagoje.

Čia būtų pats laikas tą reikalą apsvarstyti ir išsinagrinėjus mesti į šalį tas fantazijas apie galimus sėkmingus rinkimus išeivijoje ir susikoncentruoti prie žymiai pozityvesnio mintijmo: kap pagaliau pasiekti politinę vienybę, kuri būtų taip reikšminga Lietuvos vadavimo darbe.

Atsiminkime ir tai, kad mūsų politinės rietenos, kurios mums nieko gero nežada, silpnina mūsų užsidegimą darbui, daugelį visiškai atstumia nuo jo ir tuo, nėra jokios abejonės, lengvina sąlygas nutautėjimui...

...Manau, kad politinė situacija ir išmintis daug ką naujo įneš į LNT grupių veiklą, galvoseną ir pradarys kelius į taip visų nuoširdžių lietuvių laukiamą politinę vienybę".

DĖL "TŽ" Nr. 23 SPAUDOS APŽVALGOS PASTABOS, kad "Naujienos" neatsilaiko pagundai pasinaudoti ir bolševikine spauda, kai ši rašo "apie Bažnyčią, krikščionybę ir apskritai apie religiją", pametęs lygsvarą reagavo p. J. Pronskus. Tik nuostabu, kad žmogus, kuris turi seno žurnalisto vardą pradėjo polemizuoti ne su "TŽ" apžvalgininku, bet su visais ginklais išėjo pulti dr. A. Šapoką, nors nei viena apžvalga "TŽ" niekad nebuvo niekieno pasirašyta. Žmogui, kuris visą savo gyvenimą užpildinėjo laikraščių puslapius, rodos, turėtų būti žinomi spaudos etikos dėsniai. O gal tai taip pat iš rytų pasiskolinta etika?

P. Pronskus rašo: "Kas gi šitaip rašė? Rašė pats Toronto "Žiburių"(!) redaktorius, istorijos ir, rodos, bažnyčios daktaras ponas A. Šapoka..." P. Pronskus, viską žino, rašo "autoritetingiausius" straipsnius iš visų sričių, bet visdėlto, visą gyvenimą žmones mokęs, švietęs ne tik apie šiaurę ir visokius prajovus, bet, berods, net apie evangelijų apokrifus ir naujai surastus Palestinos papirusus rašęs, visdėlto niekaip nesužinojo, ką reiškia "bažnyčios daktaras".

Įsikarsčiavęs p. Pronskus savo per tris "Naujienų" numerius (Nr. 183-185) ištęstam straipsny "Negalima tylėti" autoritetingai gina "istorijos mokslo" išvadas, Pov. Pakarklio veikalo mokslingumą ir Bažnyčios "juodas ir raudonas dėmes, kuriomis ta Bažnyčia buvo apteršta istorijos bėgyje". Pakarklio knygą, kurią "Naujienos" persispausdino, esanti "didžiulis įnašas į mūsų tautos praeities pažinimą". Apie tos knygos moksliską vertę Šapokai reikią pasiteirauti "Lietuvos Tyrimo Institute New Yorke". Mūsų nuomone, Šapokai nei tame institute (kurio tarp kitko faktiškai nei nėra, o tik ant vieno leidinio yra užrašytas tariamai egzistuojančios tokios institucijos vardas), nei kur nors kitur teirautis nėra reikalo. Bet p. Pronskui vertėtų rašyti tik apie tai, apie ką nors kiek nusimano. Geriausiai apie visokias pasaulio įdomybes bei gamtinius prajovus, o apie istorinių knygų mokslinę vertę palikti spręsti kitiems. Ponui Pronskui labai patiko Pakarklio išvedžiojimai, na, ir susigundė jais apšviesti 'Naujienų" skaitytojus. Koneveikdamas dr. Šapoką jis vėl pakartojo daugybę ištraukų iš Pakarklio knygos. Gal jam tai ir "nauja Amerika", bet tai viskas jau seniai girdėta visiems, kuriems tik nesvetima mūsų tautos istorija. Istorijos mokslas iš istoriko reikalauja ne parinkimo dokumentų bei kitokių šaltinių ištraukų vienam įspūdžiui sutvirtinti, bet tinkamo šaltinių supratimo bei atkūrimo kalbamųjų laikų gyvenimo. Šitaip rašomi tik propagandiniai pamfletai arba ir propagandinės knygos, jei p. Pronskus nesutinka pamfletų vadinti knygos, turinčios per 80 puslapių.

Į ginčus su p. Pronskumi dėl jo mokslinių pretenzijų dr. Šapoka, tur būt, nesiileis, kaip niekas nesileidžia į ginčus su "Keleivio" Maikiu, bet kodėl p Pronskus pakėlė tokį "gvoltą", mums tikrai nesuprantama. Mūsų buvo tik nusistebėta, kad religijai ir Bažnyčiai diskredituoti pasinaudojama komunistų spausdinamais raštais. Ponas Pronskus šito nei nemano ginčyti. Su tuo sutinka, tik bando ginti tų raštų moksliškumą. Mes gi manome, kad Pakarklio knygos mokslinei vertei išsiaiškinti, nebūtinai turime klaustis p. Pronskaus nuomonės. Bet džiaugiamės, kad susikalbėjome nors vienu klausimu — komunistų spausdinami antireliginiai raštai p. Pronskui mieli. Gaila tik, kad jis nepasakė, kieno iniciatyva jie perspausdinami 'Nau' jienose"? Ar tenka suprasti, kad tai jo paties "nuopelnas"? Žinoma, jis nebūtinai turėjo atsakyti, bet paklausti gi galima.

Vaclovui Vaidotui 70 metų

(Atkelta iš 3 psl.)

kur ėjau vicepirmininko pareigas. Greit po to apyl. valdybos buvau paskirtas organizuoti KLB Toronto apyl. Šalpos Komitetą— naują organizaciją šelpimui tautiečių likusių Vakarų Vokietijoje. Per du metus man vadovaujant, Toronto Šalpos Komitetas surinko ir išsiuntė aukų arti $9.000, iskaitant apavą ir drabužius. Didžiausią aukų dalį gavo Vasario 16 gimnazija nupirktiems rūbams apmokėti ir 19 pradžios mokyklų. Tų pačių 1953 m. rudenį, nors nebuvau Kr. Tarybos narys, buvau pakviestas statyti savo kandidatūrą į KLB Krašto Valdybą ir buvau išrinktas. Taip be pertraukos buvau perrenkamas iki 1959 m. rudens, kai Kr. Valdyba buvo išrinkta Montrealy.

Nuo pat pradžios 1953 m. buvau paskirtas Tautos Fondo Atstovybės Toronte pirmininku, o tų pačių metų rudenį, Krašto Valdybos pristatytas ir Tautos Fondo Centro Atstovybės pirmininko prel. J. Balkūno buvau paskirtas Tautos Fondo Atstovybės Kanadoje pirmininku. Šias pareigas ir dabar einu.

Taip trumpai nupasakojo p. Vaidotas savo gyvenimo kelią. Tai tik suminėjimas įvykių chronologine eile. Smulkiau viską aptarti reikėtų ne laikraščio skilčių, bet jau geros knygos.

Mielajam jubiliatui linkime dar daug metų sėkmingos veiklos!

Drąsaus pabėgimo istorija

Vienas žymiausių politinių kalinių, pabėgęs iš Rumunijos tvirtovės Aiude, pasiekė Vakarus. Jis papasakojo, kaip jam su penkiais draugais pavyko pabėgti iš kalėjimo. 1957 m. kalėjimo viršininkas gavo telefoninį pranešimą tariamai iš Bukarešto Saugumo ministerijos paruošti šešių kalinių grupę apklausinėjimui Bukarešte: sekančią dieną atvyksianti grupė saugumo karininkų, kuri kalinius pasiimsianti su savimi. Po telefoninio pranešimo kalėjimo viršininkas, kad nebūtų jokios abejonės, pasitikrino Vidaus Reikalų ministerijoje ir gavo atsakymą, kad kalinių laukiama Bukarešte. Sekančią dieną atvyko kariškiai ir saugumiečiai su sunkvežimiu kareivių. Vienas kalėjimo tarnautojų, dar kartą pasitikrino Bukarešte. Pakartotinai gavo atsakymą, kad viskas tvarkoj. Šeši kaliniai buvo išleisti. Praėjus kelioms valandoms paaiškėjo, kad telefono viela, maždaug už trijų mylių nuo kalėjimo, buvo perkirpta. Du vyriškiai, apsirengę darbininkų kombinzonais, perkirpę telefono vielas, išlaikė 24 valandas telefoninius pasikalbėjimus savo žinioj... (Iš 507-B-FCI).

Szczecin. — Čia lenkų teismas nuteisė 3 metais kalėjimo Vak. Vokietijos kapitoną H. Schriewer, kuris įžeidęs lenkų tauttą ir skleidęs neteisingas žinias.

Haaga. — Olandijos ir Australijos vyriausybės sudarė specialų fondą olandų imigrantų Australijoje namams statyti. Išviso tam paskirta £1.800.000.

Praha. — Kaip vietos radijas pranešė, trečdalis Čekoslovakijos šių metų derliaus nuėjęs niekais dėl uždelsto nuėmimo.

Paieškojimai

ANTANAS PILIBAITIS — PILIBAVIČIUS, s. Antano, gimęs 1923 m. Kretingos apskr., Darbėnų valšč., Grušlaukio km., pajieškomas artimųjų iš Lietuvos. Rašyti: Kazys Ramonas, Kaunas, Palemonas.

Dažai ir sienoms popieris!
Vaškas, šepečiai, terpentinas.
Sky's Paint & Wallpaper
891 DUNDAS ST. W.
Tel. EM. 4-2715, Toronto, Ont.

Elektros - Electronic Technikas
ANTANAS ČEPONIS
Visi elektros įrengimai ir pataisymai atliekami greitai ir garantuotai
Tel. LE. 3-1080
44 GWYNNE AVE., TORONTO

J. BARAKAUSKAS
Elektros kontraktorius
Visų rūšių elektros įrengimai ir pataisymai.
Tel RO. 7-9947
24 Humberview Rd., Toronto.

Lietuvių moterų KIRPYKLA
Doma Hairstyling
1618 BLOOR ST. W.
(netoli Dundas)
Telefonas LE. 3-2904
Sav. D. KAUNAITĖ

Visi elektros darbai atliekami greitai ir prieinamomis kainomis.
VICTOR ELECTRIC CONTRACTING CO.
V. JUSKEVIČIUS,
Licenced master electrician.
Telef. HI. 7-1601
Toronto

Kvalifikuotas technikas taiso
televizijos ir radio aparatus
TAPE REKORDERIUS, Hi-Fi, PATEFONUS.
J. STANIONIS
19 GLEN BELLE CRESC. Telefonas RU. 1-7861

Taisomi TELEVIZIJOS aparatai
Skambinti iki 11 val. vak.
RO. 6-9367 V. Semaška

..ŠYPSENOS..

Apsimoka

Saliūne viena padavėja vis pažadina svetį, kuris netrukus po to vėl užmiega. Kita padavėja pagaliau sako draugei:

— Kam tu lieti tą žmogų. Jis vistiek negali paeiti. Tegul sau numigs gerai, tada ir išeis.

— Aš ir nenoriu, kad jis išeitų. Bet kai tik pabudinu, jis kiekvieną kartą užmoka už anksčiau išgertą degtinę ir vakarienę. Tai kodėl nežadinti?

SEIMOSE

— Kaip tai? Tamstos žmona dingo prieš 6 savaites. Tamsta tik dabar tepraneši? — stebisi policijos pareigūnas vyrui.

— Nenorėjau tikėti tokia laime....

•

— Mano žmona taip plepi, kad nė burnos neuždaro, — sako vyras.

— Ir manoji taip pat, — atsiliepia kitas. — Pernai vasaros metu net gavo saulės smūgį ant liežuvio.

•

— Patarčiau tamstai paimti bent dvi poras kojinių. Tokių gerų ne visuomet būna, — sako pardavėja.

— Aš bigamija nesiverčiu. Užteks vienos, — atsako pirkėjas.

•

— Kaikuriuose Azijos kraštuose vyras žmoną tepažįsta tik po sutuoktuvių, — sako žmona.

— Ne vien Azijoje, ne vien Azijoje... — atsiliepia vyras giliai atsidūsdamas.

•

— Po pusės sekundės kai tik atsikėliau nuo sofos, mūsų sieninis laikrodis nukrito kaip tik į tą vietą, kur sėdėjau, — sako vyras.

— Aš jau seniai pastebėjau, kad jis vėluoja... — atsiliepia žmona.

MINTYS

— Jokia išminties knyga nepakeis savo proto.

•

— Kiekvienam ateina į galvą kvailų minčių, tik protingieji jas nutyli.

•

— Šviesus blondinas irgi gali būti tamsus tipas.

•

— Ne kiekvienas nuogas yra nudistas.

•

— Suaugęs yra tas, kuris jau nebeauga augštyn, bet gali augti platyn.

•

— Rankomis vaikščioti sunku, bet ir nebūtina...

TARPE GYDYTOJŲ

Konsultacijos metu ligoni apžiūrėjus vienas gydytojas sako:

— Dėmėtoji šiltinė.

— Sibirinė šiltinė! — nesutinka antras.

— Lavono sekcija parodys, kas ištikrųjų buvo, — atsiliepė trečias.

•

— Kai rytą atsikeliu, bent 15 minučių svaigsta galva, — skundžiasi pacijentas.

— Kelk tamsta 15 minučių vėliau — nusprendžia gydytojas.

•

— Tamstos pulsas nereguliarus. Ar tamsta daug geri? — klausia gydytojas.

— Taip... Bet labai reguliariai, — atsako pacijentas.

George BEN, B.A.
ADVOKATAS-NOTARAS
praneša, kad
persikėlė
į naujas patalpas
1134 DUNDAS ST. W.
Toronto 3, Ont.
Telefonas LE. 4-8431

W. A. LENCKI,
B.A., L.L.B.
TEISININKAS — ADVOKATAS - NOTARAS
100 ADELAIDE ST. W.
Room 107
Telefonas EM. 6-4182
Toronto

Lietuvio advokato įstaiga
Victor D. ALKSNIS
ADVOKATAS - NOTARAS
62 RICHMOND ST. WEST
/kampas Bay & Richmond/
Room 901
Telefonas EM. 2-2585

LIETUVIO ADVOKATO ĮSTAIGA
NEIMAN, BISSETT & SEGUIN
Advokatai — Notarai
35 HAYDEN ST., Toronto,
(arti Bloor ir Yong gatvių)
Telef. įstaigos: WA. 4-9501.
Telef. namų: BE. 3-0978

Atlieku visokius elektros darbus
prie senų ir naujų statybų. Patarimai ir apkainavimas veltui.
Licenzijuotas elektromonteris
J. Nacevičius
Tel. LE. 4-6075

Dr. E. ZUBRIENĖ
DANTŲ GYDYTOJA
1577 BLOOR ST. WEST
(prie Dundas)
Telefonas LE. 2-4108

Dr. V. Sadauskienė
DANTŲ GYDYTOJA
129 GRENADIER RD.
(2-ras namas nuo Roncesvalles), Toronto.
Telefonas LE. 1-4250
Priėmimo valandos: nuo 9-12 ir 3-8 val. vak. (pagal susitarimą).

Kabinetas: LE. 4-4451
Dr. P. MORKIS
DANTŲ GYDYTOJAS
Vakarais ir šeštadieniais pagal susitarimą.
1082 BLOOR W., Toronto 4.
(į rytus nuo Dufferin St.)

OKULISTĖS
Br. Bukowska-BEJNAR, R.O.
Wiktoria BUKOWSKA, R.O.
274 RONCESVALLES AVE.
(prie Geoffrey St.)
TEL. LE. 2-5493
Darbo valandos: kasdien 10 v. ryto iki 9 val. vak.; šeštadieniais nuo 10 val. ryto iki 6 v.v.

Akių specialistas L. LUNSKY, R.O.

Pritaiko akinius visiems akių defektams. Ištiria akių nervus, kurie dažnai sukelia galvos skaudėjimą ir nervingumą. Kalba slavų kalbomis.
470 COLLEGE ST., Toronto
Telef. WA. 1-3924

Įstaiga veikia
168 val. savaitėje
D R A U D I M A S
RO. 9-4612
GENERAL INSURANCE
Turto draudimas (namai, auto ir pan.) visoj Ontario provincijoj.
AL DUDA

TORONTO, Ont.

Šv. Jono Kr. parapijos žinios

— Ryšium su Kanados Lietuvių Dienos iškilmingomis pamaldomis lietuvių kapinių aikštėje, parapijos bažnyčioje šį sekmadienį 11 val. pamaldų nebus. Ankstyvosios pamaldos bažnyčioje laikomos 9.30 val. Jei sekmadienį būtų lietingas oras, pamaldos bažnyčioje būtų laikomos pusę valandos vėliau, tai yra 11.30 val.

— Šį sekmadienį Springhurste, Gerojo Ganytojo stovyklos koplyčioje, pamaldų nebus. Visi kviečiami į bendrąsias Lietuvių Dienų pamaldų iškilmes, laikomas J.E. vysk. F. V. Allen, lietuvių kapinių aikštėje, Port Credit.

— Šį penktadienį, pirmąjį rugsėjo mėnesį, 7 val. vak. šv. Mišios.

— Nuo rugsėjo 18 d., sekmadienio, par. bažnyčioje grąžinamos vėlyvosios 12 val. pamaldos.

— Ateinantį penktadienį visi jaunimo choro dalyviai, kurie dainavo stovykloje, giedojo bažnyčioje, berniukai bei mergaitės, kviečiami 6 val. vak. į šv. Jono Kr. parapijos salę pasitarimui ir pirmajai repeticijai. Kviečiami įsijungti ir nauji.

— Besiartinant naujiems mokslo metams, skatinama lietuvišasis jaunimas siekti mokslo, ypač nenutraukti gimnazijos baigimo, o taip pat siekti universitetinio išsilavinimo. Sustojimas pusiaukelėje, tai yra vos poros klasių užbaigimas ir tuojau ieškojimas darbo raštinėse, lietuviškojo jaunimo neturėtų patenkinti. Daugelis mūsų jaunimo turi geras sąlygas ir tėvų pritarimą siekti augštojo mokslo. Mielas jaunime, pasinaudoki tuo, kol nevėlu.

— Patirta, kad daug senyvo amžiaus lietuvių nėra įsirašę į Ontario provincijos nuo ligos apdraudimą. Atkreipiamas visų dėmesys, kad asmenys 70 ar 65 metų amžiaus, gauną senatvės pensiją, tuo pačiu dar nėra apdrausti ligos atvėju ligoninėse. Mūsų vyresnieji žmonės kaip tik turi būti kuo rūpestingiausiai apdrausti. Ligos atveju neapsidraudus, ligoninės pareikalauja milžiniškų sumų. Seneliai, esą neturtingi, neapmokamą ligoninės draudimą bei gydytoją gali gauti tik specialiai padavę prašymą ir gavę reikiamus dokumentus.

Liet. evang. liut. pamaldos

ryšium su VII Kanados Lietuvių Diena Toronte įvyks rugsėjo 4 d. 1 val. p.p. Išganytojo liuteronų bažnyčioje — 1601 Bloor St. W. ir Indian Rd. kampas.

Pamaldas atlaikys kun. Povilas Dilys. Maloniai kviečiame visus evangelikus kuo skaitlingiausiai pamaldose dalyvauti.

Liet. Ev. Liut. parap. Taryba.

Pabaltietės skautės ruošia 50 metų jubilėjų

Estės, latvės ir lietuvės skautės paminės 50-ties metų pasaulinio skaučių judėjimo jubilėjų rugsėjo 18 d. Prisikėlimo parapijos salėje. Oficialioji dalis prasidės 4 val. p.p., pagrindine kalbėtoja yra pakviesta latvių vyriausia skautininkė E. Laufers iš San Francisco. Bus suruošta skaučių darbų parodėlė. Po oficialiosios dalies seks skaučių pasirodymai, o vakare bus šokiai ir žaidimai. Ištroškusiems ir išalkusiems veiks bufetas.

Tėvai, skautų rėmėjai ir apylinkių skautai yra kviečiami atsilankyti. **U.**

Kanados Valst. Parodoje Toronte yra suorganizuotas katalikų skyrius, kuriame taip pat įvairios tautybės turi savo eksponatų. Jų tarpe ir lietuviai yra patalpinę keletą knygų: "Vilnius", "Lithuania through the Ages", "Lietuvių Dienos" ir kt.

Prisikėlimo parapijos žinios

— Mirus a.a. S. Klumbiui, nuoširdžiausią užuojautą reiškiame velionies našlei p. Klumbienei, dukrai A. Dudienei ir jos šeimai.

— Mirus a.a. A. Rutkauskienei gilią užuojautą reiškiame sūnums Vincui ir Leonui Rutkauskams, jų šeimoms bei visiems artimiesiems.

— Kėdainiškiams iš Grinkiškio apylinkės iš anksto norime pranešti, kad ekzekvijinės Mišios už a.a. Lietuvoje mirusį Aleksadrą Urbonavičių bus laikomos rugsėjo 24 d., 8 val. ryto. Šv. Mišias užprašė A. A. Šmigelskiai. Pažinusieji velionį maloniai kviečiami dalyvauti.

— Vykstantiems Čikagon į ateitininkų kongresą, šio ketvirtadienio vakarą tarp 8 ir 9 val. bei šio penktadienio rytą per 7 ir 8 val. Mišias bus duodama galimybė iš anksto prieiti išpažinties.

— Šis penktadienis yra pirmas mėnesyje, todėl tą dieną be įprastų Mišių 7 ir 8 val. rytą, bus laikomos dar vienos — 7.30 val. vakare. Išpažinčių klausoma ir Komunija dalijama per visas Mišias.

— Visus maloniai kviečiame kiek galima gausiau dalyvauti specialiose Lietuvių Dienų Mišiose kurios bus šį sekmadienį, 11 val. ryto šv. Jono liet. kapinėse, Port Credit. Tiems, kurie minėtose Mišiose negalėtų dalyvauti, mūsų bažnyčioje Mišios bus laikomos įprastu laiku — 8, 9, 10 ir 11 val.

— Šį sekmadienį Toronte savo švogerį ir seserį Joną ir Aldoną Petrauskus, gyvenančius Dovercourt g-vėje, ir kartu mūsų parapiją aplankys neseniai į kunigus išventintas jėzuitas T. Gediminas Kijauskas. Dėl Lietuvių Dienų didesnių iškilmių bažnyčioje nebus galima daryti, bet svečias bus prašytas atlaikyti 10 val. Mišias ir susirinkusiemse tikintiesiems suteikti primicijų palaiminimą. Kurie gali, maloniai prašomi gausiai dalyvauti. Pasibaigus toms Mišioms, norintieji dar turės pakankamai laiko suspėti į kapinėse vykstančias iškilmes. Jei oras būtų blogas ir Lietuvių Dienų Mišių kapinėse nebūtų, svečias primicijantas mūsų bažnyčioje Mišias laikys ir primicijų palaiminimą teiks 11 val.

— Taip pat šį sekmadienį tuoj po 11 val. Mišių bažnyčioje bus mėnesinis Trečiojo Ordino narių susirinkimas. Mišios kongregacijos intencija lakomos 9 val.

Pagerbta Ona Vanagienė

Praėjusį šeštadienį sūnaus Adolfo namuose pagerbta Ona Vanagienė josios 70 metų amžiaus sukakties proga. Buvo susirinkę per keturiasdešimt jubiliatės artimiausių giminių bei šeimos bičiulių. Jubiliantė išaugino gražų būrį vaikų, kurių didžioji dalis gyvena Kanadoje. Jos sūnus kunigas pirmojo bolševikmečio metu buvo nušautas Lietuvoj.

Dr. Ang. Kuolainė - Kazlauskienė atidaro dantų gydytojos kabinetą Oakvillėje. Ji Toornto universitetą baigė prieš metus ir pirmuosius metus darbavosi pas kitą dantų gydytoją. Jos vyras, Sigitas Kazlauskas, Toronto universitete taip pat studijuoja odontologiją.

Ona Dapkienė, lig šiol dirbusi Sunnybrook ligoninėje, perėjo dirbti į Weston ligoninę kaip rentgeno skyriaus vedėja.

Operos festivalis

Canada Opera Company savo eilinį festivalį Toronte ruošia spalio 12-29 d.d. Royal Alexandra Theatre. Šiemet statoma G. Verdi Otello, Mozarto Figaro vestuvės ir J. Strausso Venecijos naktis. Otello bus statoma italų, o antros dvi operos anglų kalba.

Norime pranešti visiems pažįstamiems, kad rugpiūčio 21 d., po ilgos ir negailestingos ligos, su šiuo pasauliu atsiskyrė mūsų mylimas vyras, tėvas ir uošvis

A. A. STASYS KLUMBYS.

Taip pat norime padėkoti šv. Jono Kr. ir Prisikėlimo parapijų kunigams už jų visą rūpestį, lankymą ir globą šioje mums sunkioje valandoje.

Nepaprastai nuoširdi padėka visiems pažįstamiems, draugams ir artimiesiems, kurie jį palydėjo į amžinojo poilsio vietą.

Tegul gerasis Dievas jums atlygina ir išklauso jūsų maldų.

Nuliūdusi žmona, duktė ir žentas.

VISI Į VII-ją KANADOS LIETUVIŲ DIENĄ TORONTE! VISI Į II KANADOS IR JAV TAUTINIŲ ŠOKIŲ ŠVENTĘ!

ŠEŠTADIENĮ, RUGSĖJO 3 D.

11 val. ryto Dailės parodos atidarymas Metropolitan International Institute (709 College St.)
6 val. vak. Grandiozinis Susitikimo - Susipažinimo BALIUS — Scarboro Arena — 75 Birchmount Road, Toronto 13.

SEKMADIENĮ, RUGSĖJO 4 D.

11 val. Iškilmingos Lietuvių Dienų pamaldos šv. Jono lietuvių kapinių aikštėje Port Credit. Pamaldas laikys J.E. vysk. F. V. Allen.

4 val. p.p. 550 metų Žalgirio mūšio ir 20 m. Lietuvos okupacijos paminėjimas.
Kalba dr. Stasio Bačkio.
II Kanados ir JAV Tautinių Šokių Šventė, dalyvaujant virš 200 šokėjų.
Solistė Vaclava Žiemelytė. Toronto Lietuvių Choras "Varpas".

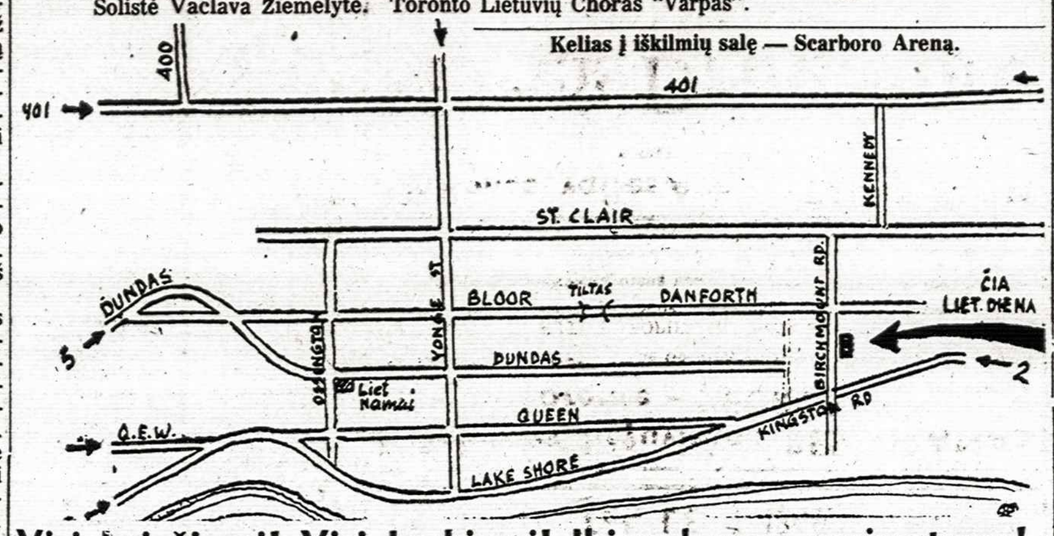

Visi kviečiami! Visi laukiami! Iki malonaus pasimatymo!

Toronto apylinkės valdyba.

TORONTO PUTVIO ŠAULIŲ KUOPA

maloniai kviečia atsilankyti į

LINKSMĄ ŠOKIŲ VAKARĄ,

kuris įvyks rugsėjo 5 d. (Labour Day) Šv. Jono Kr. parap. salėje.

- Šokiams gros "Cubana" orkestras.
- Veiks pilnas bufetas ir loterija.
- Visus — jaunus ir senus kviečiame dalyvauti.
- Pradžia 7 val. vakaro.

T. P. Šaulių Kuopa.

MALDININKŲ KELIONĖ

Tradicinė maldininkų kelionė į Midlandą, kurią kasmet rengia KL Katalikų Feedracija, šiais metais bus rugsėjo 11 d., sekmadienį. Mišios bus šventovės bažnyčioje 11 val., kurių metu visi tikintieji prašomi giedoti įprastas lietuviškas giesmes. Bus klausoma išpažinčių ir dalijama Komunija. Po Mišių iki 2 val. p.p. bus laisvas laikas, kurio metu suvažiavusieji turės progos pavalgyti pietus ir pasdžiaugti gražia šventovės gamta. 2 v. p.p. nuo lietuviško kryžiaus pradedami vaikščioti Kryžiaus Keliai, todėl visi lietuviai ten ir renkasi. Po Kryžiaus Kelių taip pat prie lietuviškojo kryžiaus bus pamokslas. Daroma rinkliava kryžiaus perdažymo ir jo aptvarkymo reikalams. Jei pasitaikytų blokas oras, maldininkų kelionė vis tiek įvyktų, tik po Mišių bažnyčioje programa būtų atitinkamai pakeista.

KLK Federac. Toronto sk.

V. Bartkus, gyvenęs Anglijoje 13 metų, atvyko Kanadon ir pradėjo dirbti pas ūkininką, nes yra pasirašęs sutartį vieniems metams. Jis teiraujasi, ar nėra lietuvių ūkininkų, pas kuriuos galėtų atlikti sutartį. Jo adresas: R. R. 1, Kettleby, Ont.

Sol Verikaitis Niujorko scenoje

Sol. V. Verikaitis, dalyvavo "Pinafore" operetės pastatyme Stradfordo Šekspyro festivalio metu. Vėliau ta pati operetė buvo Toronte nufilmuota ir spalio 3 d. bus rodoma televizijoje (kanalas 6), o visa trupė nuo rugsėjo 5 iki spalio 1 d. gastroliuos Niujorko Phinex teatre. Be to, dar vyksta derybos dėl trupės gastrolių Maskvoje.

Lietuvos Nepriklausomybės Talkos Toronto komiteto pirmininku, išvykus į JAV A. Kiršoniui, rugpiūčio 10 d. komitetą sudarančių organizacijų atstovų susirinkime išrinktas P. Bastys, vietos Tautinio Sąjūdžio skyriaus pirmininkas.

Toronto Korp! Neolituania pirmininko pareigas, išvykus A. Kiršoniui, perėmė Pr. Kvedaras.

Otava. — Šių metų pirmame pusmety judėjimo nelaimėse Kanadoje žuvo 1.174 asmenys, kai pernai tame pat pusmety žuvo 1.195.

PRAKTIŠKI PATARIMAI

vykstantiems ir dalyvaujantiems VII Lietuvių Dienoje Toronte

1. Be jokių abejonių dalyvaukite šioje iškilmingoje VII Kanados Lietuvių Dienoje — II Tautinių Šokių Šventėje.

2. Informacijas gaukite Toronto Lietuvių Namų raštinėje — 1129 Dundas St. W. - 235 Ossington St. Tel. 3-3027.

3. Išsikirpkite ir su savim paimkite "Tėviškės Žiburiuose" ir "N. Lietuvoje" spausdintus planus ir informacijas.

4. Būdami kelyje ar jau atvykę Torontan pasiklausykite specialios "Tėv. Prisiminimų" radijo programos sekmadienį 1-2 val. p.p., banga 1270.

5. Atvažiavę Torontan, užeikite į vienintelę likusią lietuvišką valgyklą "Europa" 756 Queen St. W. (tarp Gorevale ir Claremont, sav. pp. Jonynai) lietuviškai užkąsti.

6. Rinkitės punktualiai į visas informacijoje pažymėtas vietas ir dalyvaukite skaitlingai!

7. Neturėkitc jokios baimės dėl mašinų pastatymo prie Scarboro Arenos. Rengėjai išsirūpino specialiai prie salės 700 mašinų vietą nemokamai.

8. Aplankykite tuo pačiu Kanados Tautinę parodą, vykstančią šiuo metu Toronte.

9. Pakvieskite ir paraginkite savo bičiulius bei pažįstamus, kad jie atvyktų. Aplankykite seniai matytus pažįstamus. Priminkite tiems, kurie iki šiol apie Lietuvių Dieną dar nieko negirdėjo.

10. Laikykite nusikaltimu prieš lietuvišką veiklą, jei kas dėl neaiškių priežasčių nedalyvautų Lietuvių Dienoje.

Rengėjai.

Parduodamas namas gerame stovyje

104 Wallace Ave.

geras morgičius, mažas įmokėjimas, 6 kambarių, 2 augštų, švarus viduje ir iš louko, didelis kiemas, garažas, 2 modernios virtuvės, gazo šildymas, šeimininkas išvyksta į JAV.

Tel. LE. 1-4866.

Vienintelis lietuviškas RESTORANAS Toronte - "EUROPA"

756 QUEEN ST. WEST — prie Gorevale - Claremont Sts. TEL. EM. 6-0091

LIETUVIŠKI IR KITI EUROPIETIŠKI VALGIAI, gaminami prityrusių virėjų iš šviežių produktų. Prašome užeiti ir įsitikinti.

Atidaryta kiekvieną dieną nuo 6 val. ryto iki 8.30 val. vakaro

Sav. J. ir F. JONYNAI

408 Roncesvalles Ave. Tel. LE. 5-1944

kampas Howard Park

Margis Drug Store

JOHN V. MARGIS, Phm.B.

Mes siunčiame ORO PAŠTU vaistus į LIETUVĄ ir kitus Europos kraštus.

Jei jums reikia vaistų pagal receptus ar kitų kasdieninio reikalingumo daiktų, paskambinkite, parašykite ar patys asmeniškai užeikite į MARGIS DRUG STORE. Jei jūs turite betkokią problemą, paskambinkite mums, mes pasiryžę jums padėti geriausiai.

Mes turime daugybę europietiškų mišinių, kaip trejos devynerios, ramunėlės, zubražolė, "C" termometrai ir kt. Kas nori pigiai pirkti įvairius FOTO APARATUS arba filmų aparatus — BOLEX, KEYSTONE-BELL, HOVELL ir kt., juos gali gauti pas mus su 25% NUOLAIDA.

GREITAS MOTORIZUOTAS PRISTATYMAS NEMOKAMAI VISĄ DIENĄ. NESIVARŽYKITE PASKAMBINTI TEL. LE. 5-1944.

MARGIS DRUG STORE

Įsteigta nuo 1900 m.

Išnuomojamas kambarys ir virtuvė su baldais. Tel. LE. 4-8056.

Išnuomojamas kambarys II augšte su baldais. 119 Bellwoods Ave. Telef. EM. 6-3461.

Išnuomojamas didelis kambarys ir didelė virtuvė II augšte su baldais ar be baldų. Tel. LE. 1-6959.

PARDUODAMAS fotelis ir miegama sofa pigia kaina. Tel. WA. 2-7981. Namų AM. 1-0537.

MADAME ZORINO teikia patarimus visokiausiais gyvenimo klausimais. Ji pagelbėjo kitiems, pagelbės ir jums. 1946 Weston Rd. (virš Central Restaurant), Weston, Ont., tel. CH.9-6333.

STALIŲ DARBAI, įvairūs namų vidaus ir išorės nauji įrengimai ir remontai. Darbas atliekamas gerai ir pigiai. J. Austinskas, 280 Crawford Ave. Tel. LE. 1-1554.

Lietuviška baldų dirbtuvė

Daromi nauji minkšti baldai ir aptraukiami seni pigia kaina. P. Lubys. Tel. WA. 2-7981. Namų AM. 1-0537.

BALTIC MOVERS

Baldų pervežimas Toronte ir tolimomis distancijomis. Visos vežamas turtas apdraustas. Važiuojam kas savaitę į Montrealį, Londoną, Windsorą, Hamiltoną, North Bay, Sudbury ir kitur.

30 DEWSON ST. TEL. LE.4-1403

TORONTO

MONTREAL, Que.

Žalgirio mūšio sukakties ir Tautos šventės minėjimą Montrealio LB seimelio prezidiumas nutarė ruošti rugsėjo 11 d. 3.30 val. p.p. D'Arcy McGee salėje — 220 Pine Ave. West.

Minėjimo atidaromąjį žodį tars rašytojas J. Žmuidzinas. Paskaitą skaitys atvykusi iš Čikagos "Lietuvos istorijos" autorė dr. V. Sruogienė.

Koncertinėje minėjimo programoje dalyvaus: Dramos aktorius J. Akstinas, dainininkai - solistai A. Paškevičienė ir A. Keblys.

Minėjimo išlaidoms padengti nustatyta įėjimo auka asmeniui nemažiau $1. Moksleiviai ir jaunimas iki 16 m. amžiaus — įeina nemokamai. **Seimelio prez.**

Bankas "Litas" ruošiasi išplėsti operacijas į Rosemountą. Tuo reikalu bus išsiaiškintos galimybės prie St. Filiomen parapijos, kurios bažnyčioje laikomos lietuviškos pamaldos. Bankas ten būtų atidarytas tuojau pat po pamaldų. Tatai labai palengvintų "Lite" dalyvauti visiems rytinės Montrealio dalies lietuviams, kuriems į Aušros Vartų parapiją yra per toli.

Kredito Unijų Dienai paminėti Quebec Credit Union League spalio 21 d., sekmadienį, ruošia pobūvį - šokius visiems Montrealio kredito unijų nariams Policeman's Brotherhood Hall, 480 Gilford St., 9 val. vak. Programoje Miss Credit Union rinkimai, šokių premijos ir t.t. Bilietų kaina $2. Kas norėtų dalyvauti, bilietų gali įsigyti pas 'iLto" sekretorių Pr. Rudinskas.

Inž. Algirdas Jurkus, 3 metus gilinęs studijas Anglijoje, jau grįžta Montrealin ir dalyvaus šeštadienį savo brolio Rimo vestuvėse. Inž. A. Jurkus padarė "Master" ir filosofijos daktaro laipsnius trumpųjų elektros bangų srityje. Grįžęs dirbs Kanados Tyrimų Institute Otavoje. Taigi, otaviečiai gaus iš Montrealio dar vieną jauną energingą lietuviką pajėgą.

Elta - Press leidėjas kun. V. Mincevičius Romoje, atsiųsdamas pakvitavimą už KLB Krašto Valdybos paramą, rašo: "Elta-Press pasiekimas didėja. Lietuvos okupacijos dvidešimtmečio proga išleidau specialų numerį su visa dokumentacija. Spauda labai plačiai panaudojo. Buvau atspausdinęs 2000 egz., taigi pasklido plačiai. Dabar Elta-Press tiražas jau pasiekė 1000 egz. dėka Jūsų paramos. Prašau perduoti mano nuoširdžiausius sveikinimus ir linkėjimus visiems Tarybos ir Valdybos nariams. Ačiū dar kartą iš širdies už jūsų konkrečią paramą. Lietuvai tai didelis pasitarnavimas".

KLB Krašto Valdyba, pagal paskutinį Krašto Tarybos sesijos pavedimą, kas mėnesį duoda Elta-Press po $50 paramos. Jau pervesta $300. Tatai įgalino kun. Mincevičių sudažninti ir padidinti biuletenio leidimą. **Pr. R.**

Gerokas būrys montrealiečių rengiasi dalyvauti Lietuvių Dienoje Toronte. Vieni vyks traukiniu, kiti — automobiliais.

Birutė Pūkelevičiūtė ir Kazys Veselka, kaip rašo JAV lietuviškoji spauda, ruošiasi išsikelti į Čikagą, kur įsijungsią į sceninį darbą.

Montrealio ateitininkų kuopa išsirinko naują valdybą, į kurią įeina dr. V. Giriūnienė, Jonas Lukoševičius ir V. Paleckas. Į Jubilėjinį Ateitininkų Kongresą Čikagoje išvyko dr. V. Giriūnienė.

Lietuvoje mirė Juozas Čepaitis, G. Rudinskienės ir I. Vazalinskienės tėvas, sulaukęs 87 metų amžiaus. Lietuvoje paliko žmoną ir sūnų inž. Juozą.

Kun. A. Vilkaitis iš Čikagos lankėsi pas savo seserį ir bičiulius. Jis yra senelių prieglaudos kapelionas labdarių ūkyje, kuris dvarko kun. Adomynas ir seserys kazimierietės. Kiek laikas leidžia, kun. A. V. dalyvauja ir visuomeninėj veikloj. Jis yra ištikimas "T. Žiburių" skaitytojas nuo pat jų įsikūrimo ir dabar tebesidomi Kanados lietuvių gyvenimu, kuriame jam teko dalyvauti begyvenant Montrealyje prieš išvykimą į JAValstybes.

Kun. dr. F. Jucevičius, grįžęs iš atostogų, planuoja naujus darbus Rosemount lietuvių kolonijoj, kurią J.E. kardinolas Leger pavedė jo rūpesčiui. Vienas pirmųjų darbų — šeštadieninė mokykla. Šalia tiesioginių pareigų liet. kolonijoje ir prancūzų parapijoje jis dėsia filosofines studijas universitete.

DISTRICT ESTATE BROKERS

177 Sherbrooke St. W. VI. 2-8501

F. Yasutis	**LA. 2-7879**
A. Markevičius	**CR. 9-9793**
P. Adamonis	**RA. 2-2472**
P. Baltuonis	**LA. 6-2084**
Pr. Rudinskas	**HU.1-2957**

Sekit mūsų skelbimus apie paskirus objektus "NL", "TZ", "La Press".

TAUPYK IR SKOLINKIS savo Kredito Kooperatyve "LITAS"

SANTAUPOS PILNAI APDRAUSTOS. PASKOLOS LENGVAI IR GREITAI DUODAMOS BETKOKIAM GERAM TIKSLUI.

Bankas veikia: Šiokiadieniais 1451 Crawford Bridge Ave., Verdun. Rytais— pirmadienį nuo 10-1 val. ir šeštadienį nuo 10-12 val. Vakarais — pirmadienį, trečiadienį ir penktadienį nuo 7-8 val.

Sekmadieniais Aušros Vartų parapijos salėje banko patalpose nuo 10.30 - 11 val.

Pirm. A. Norkeliūnas RA. 7-3120. • Vedėjas D. Jurkus PO. 7-4280

Atostogų sezonui pasibaigus, Real Estate sezonui neprasidėjus, pasinaudokite proga, pirkite nekilnojamą turtą dabar

AL GARBENS

REAL ESTATE

Kanados, Ontario ir Toronto Real Estate Boards narys.

1611 Bloor St. W. Toronto, Ont.

Telefonai: LE. 6-2738, LE. 6-2664
Vakarais - HU. 9-1543

Siūlo jums sekančias nuosavybes:

$33.000	Tripleksas originalus, balkonai, plieno laiptai, 3 miegamieji, ered vūs dideli kambariai. Įmokėti $10.000.
$25.000	Dupleksas originalus, po 3 miegamus, raupletų plytų, vandeniu šildomas, 3 garažai. Pomirtinis palikimas. Indian Rd. - Bloor raj.
$20.000	10 kambarių atskiras plytų namas, vandeniu šildomas. 2 vonios, 3 virtuvės, platus įvažiavimas, garažas. Pomirtinis palikimas. Alhamb-a - Bloor rajonas.
$16.000	8 kambariai, pusiau atskiras plytų namas, vandeniu šildomas, nepereinami kambariai, 2 garažai. $2.000 įmokėti. Balansas 15 metų. Galley - Roncesvalles rajonas
$14.500	6 kambariai, atskiras plytų namas, 2 virtuvės. 2 vonios, nepereinami kambariai, garažas. Įmokėti apie $2.500. Howard Park - Roncesvalles rajonas.

PASITEIRAUKITE DĖL KITŲ INFORMACIJŲ.